

A. E. van Vogt

Druhé řešení

Malý, hubený chlapík právě ostrým hlasem prohlašoval: "Podle mého názoru jsme nepotřebovali Edisona, Paladina, ani Clisslera, žádného určitého vědce. Dopředu nás neodvratně posunuje masové vědomí. Vynálezy a myšlenky jednotlivců vyšly z mas. Existovaly by bez ohledu na to, zda se narodil nebo předčasně zemřel nějaký jednatel, takzvaný génius. Vždycky je tu jiná možnost."

Kdosi nesouhlasil. "Vynálezy mění směr dějin. Nová zbraň vyhraje válku, protože byla použita právě v době, kdy použita byla. O rok později by bylo příliš pozdě."

Vysoký muž si odkašlal, aby na sebe upoutal pozornost. Zahlédl jsem ho už před několika minutami, jak se nudí v klubovém baru a naslouchá rozhovoru s lhostejným opovržením, které chovali hloubkaři k pozemšťanům. Jeho obličej byl poznamenán vesmírem. Zdálo se, že astronaut má právě volno mezi dvěma cestami a že neví, co dělat. "K smrti nerad zasahuji do teoretických diskusí," řekl, "ale náhodou mám k vaší hádce příklad. Pamatujete se všichni, co prožil profesor Jamieson před několika lety s dospělým ezwallem v oceánské džungli na Eristanu H? Zajali tehdy neporušenou rufskou loď a podařilo se jim uprchnout s tajemstvím úplné antigravitace, a. zabránili revoluci a masakru na Carsonově planetě."

Všichni jsme si vzpomněli. Vysoký muž pokračoval: "Ve skutečnosti profesor Jamieson při své návštěvě na Carsonově planetě zajal ezwaly dva. Jeden byl samec, kterého vzal na svou vlastní loď s sebou a se kterým později havaroval na Eristanu II. Ten druhý, to byla samice, kterou poslal dřívější lodí na Zemi. Cestou samice porodila

mládě, bylo velké jako lev. Mladý stál do přistání vyrůst o celou stopu, ale to by samo o sobě nevadilo. Celou věc zkomplikovaly antigravitáční konvertory, staré, nedokonalé předrullské typy. Začaly z nich unikat svazky volné energie; a tady začíná ten příběh."

"Potvrzuje můj názor, nebo jeho?" zeptal se chlapík s pronikavým hlasem.

Dlouhán se na něj ušklíbl. A nad naší skupinkou se rozhostilo ticho.

Začal vyprávět.

Kapitán McLennan obrátil zachmuřený obličej ke dvěma důstojníkům. "Absolutně mimo kontrolu!" řekl. "Během patnácti minut loď narazí do Země někde v oblasti velké Toganské lesní rezervace v severní Kanadě." Odmlčel se. "Carlingu, odveďte muže do záchranných člunů, pak se spojte s vrchním dozorcem rezervace. Řekněte mu, že máme na palubě dva ezwaly z Carsonovy planety, že srážku pravděpodobně přežijí. Řekněte mu, aby se připravil na všechno; a že během půl hodiny jsem dole, abych při havárii velel. Brenson!"

"Ano pane!" Mladší, bledý důstojník srazil paty v pozoru, zatímco Carling vyběhl z místnosti.

"Jděte dolů a zabijte ty dva ezwaly, matku i syna. Nesmíme dopustit, aby se ty bestie dostaly na Zemi. Jestli utečou na svobodu, zabijí tisíce lidí, než je dostaneme! Víte, jací jsou. Každý, kdo byl na Carsonově planetě -" zavrtěl zuřivě hlavou. "Zatracený Jamieson, musel tahat ezwaly na Zemi. Byl jsem proti tomu hned -" Vzpamatoval se. "A Brenson, v záchranném člunu buďte za sedm - ne, pro jistotu za šest minut. I kdyby

mrtví nebyli! Ted' běžte!"

Mladík ještě o poznání zbledl. "Ano-pane!" vydechl a byl pryč, energicky svíraje pušku.

McLennan musel stihnout spoustu důležitých věcí, posbírat významné dokumenty. A pak už čas vypršel. Proklouzl průlezem do záchranného člunu a zeptal se: "Brenson je zde?"

"Ne, pane!"

Čekali. Uplynula minuta. Dvě. Pak Carling zašeptal: "Musíme odletět, pane. Jestli přijde, může použít prázdný člun. Musíme letět."

McLennan se na něj nepřítomně požíval. "Je to syn starého Rocka Brensona. Co svému příteli řeknu?"

Carling neodpověděl. A McLennanovy rty se zkrivily ke kletbě, žádný zvuk z nich ale nevyšel a ve skutečnosti mu ani žádná silná slova na mysl nepřišla. Když lehce odváděl záchranný člun do bezpečného vesmíru, zaslechl drsný šepot jednoho z mužů:

"Byla to chyba, posílat dolů Brensona. Má zabijačku povahu. Ta no tam držela. Musel zabít -"

Mladý ezwal zaslechl shora hrozivé zavřené matky; a pak tu byly její myšlenky, jasné a ostré jako křišťál:

"Rychle ke mně, ať si zachráníš život! Přichází dvounohý, aby nás zabil!"

Jako blesk vylétl ze svého kouta klece, pět set liber těžká temně modrá příšera. Jako břitva ostré drápy na tlapách kovové zacvakaly po ocelové podlaze, pak se ocitl v temnotě pod jejím ohromným tělem a vtiskl se do jeskyně z měkkého, poddajného masa, kterou pro něho vytvořila. Pevně se chytil všema šesti rukama, takže i při těch nejdivočejších pohybech nebo zuřivých útocích matky bude v bezpečí a zdrav,

pohodlně zabořený mezi záhyby jejich mohutných břišních svalů.

Znovu cítil její myšlenky: "Pamatuj si všechno, co jsem ti říkala. Naděje naší rasy je v tom, že lidé si budou dál myslet, že jsme zvířata. Kdyby zjistili, že jsme inteligentní, jsme ztraceni. A kdosi to podezření už má. Jestli se prozradíme, náš lid zemře!"

Myšlenky proudily rychleji: "Pamatuj si, tvoje slabost v takovéhoto křizích spočívá v mládí. Příliš miluješ život. Bojuj se strachem, který cítíš, protože je to jen strach. Přijmi smrt, pokud přijde, jako službu své rase."

Její mozek zpomalil. Uklidnila se. Přimklul se k její mysli tak těsně, jak se přitisklo jeho tělo k jejímu, a díval se s ní. Viděl silné mříže klece a za nimi, napůl skrytou čtyřpalcovou ocelí, postavu muže. Viděl i myšlenky toho muže!

"K Čertu s vámi!" říkaly myšlenky. "Kdybyste nebyli na lodi, byl bych teď v bezpečí. Já -"

Pak muž pohnul rukou. Kovově se zablesklo, když prostrčil zbraň mříží. Vyšlehl bílý oheň.

Na okamžik se duševní spojení s matkou přerušilo. Vlastníma ušima zaslechl její překotný řev; vlastními nozdrami cítil zápach spáleného masa. A sám přímo hmatatelně, fyzicky cítil její divoký útok přímo proti nemilosrdnému ohni pušky, trčící skrz mříž.

Palba utichla. Matčina mysl se vyčistila. Mladý ezwal viděl, že zbraň i muž se stáhli z dosahu hrozivých mohutných tlap.

"Zatraceně!" vyštěkl muž. "Dobrá, tak to půjde odsud!"

Musela to být pekelná bolest, do jeho mozku ale nepronikla. Matčiny myšlenky strnuly v rozechvělém pocitu nenávisti; ani na okamžik nezůstala v klidu. Uhýbala sem a zase tam. Pobíhala a přitom se kroutila, skákala, válela se a klouzala, jak bojovala o život v úzkých prоторách klece.

Jako veverka vyběhla dvacet stop vzhůru po mřížích; a pak, u stropu, s obrátností opice se houpala od jedné mříže ke druhé. Ale pořád, i když byla zoufalá, část její mysli zůstávala nedotčená a klidná. Plamen ji úprkem sledoval, míjel, pak ji naplno zasáhl a zasahoval tak často, že nakonec nedokázala zachytat poznám, že konec už je blízko. A zároveň s tou myšlenkou přišla další, mladý ezwal si poprvé uvědomil, že úmyslně zaháněla zbraň za mříže a nutila ji, aby sledovala její prudký, divoký úprk. V té chvíli oheň plamenometu rozpálil ocelové mříže tak, že se začaly tavit!

"Pane Bože!" pomyslel si muž. "Copak nikdy nechcípne? A kde je ten zatracený mladý spratek? Ještě minu-

tu, a budu muset jít. Já -"

Jeho myšlenky se zastavily, když Šest a půl tisíce liber nejtěžší organické hmoty, jaká je známá v lidské Části galaxie, vyrazilo jako beranidlo proti oslabeným mřížím klece. Mládě se opřelo i svými napjatými svaly proti tlaku zdi, kterou kolem něho vytvořily Šlachy - a žilo, protože i ve chvíli obrovské námahy matka nechala tyto svaly v klidu.

Ukryt v jejím velikém těle slyšel a cítil, jak se kovové mříže ohýbají a praskají v místech, kde plamen zničil jejich pružnost.

"Bože na nebesích!" pomyslel si muž zděšeně. Potom se nepřírozeně ostré myšlenky začaly zamlžovat. Obraz muže zmizel a tam, kde byly myšlenky ezwalovy matky, se nic nepohnulo. Mladý ezwal si uvědomoval, že matka leží nad ním jako veliká, ochablá, mrtvá hmota, která jej schovává. Skutečnost, že zemřela, jej zasáhla jako blesk, a to vysvětlovalo, proč mužovy myšlenky a jeho obraz potemněly. Nyní už ezwalovy vlastní, ne tak vyvinuté schopnosti snímaly mužovo myšlení.

Bylo zmatené. Muž mumlal: "Ještě minutu, jenom minutu... pak musím jít... a dostat se z lodi dřív, než -"

Mládě si uvědomilo, že muž vylézá na záda jeho matky. Zachvělo se vzrušením. Muž přece hledal jeho; a kdyby k němu dosáhl bílý plamen, znamenalo by to stejnou nemilosrdnou smrt. Divoce se tiskl hlouběji jdo měkkého břicha nad sebou.

A pak propuklo peklo. Ozvalo se pronikavé ječení vzduchu, troucího se o plášť lodi. Náraz otřásl světem. Jeho Šest rukou se odtrhlo od matky. Ezwal narazil do čehosi nepoddajného a tvrdého. A pak se rozestřela tma, neproniknutelná a přátelská.

Temnota začala pomalu ožívat. Kdesi se cosi hnulo, ozvaly se tlumené zvuky a zmatené myšlenky mnoha mužů; velké nebezpečí! Do všech nervů mu vjela ostražitost. Jediným stahem se vtiskl do ochranných záhybů matčina masa. A pak, když ležel rozechvělý a tichý hluboko v ní, svět kolem jejího těla, které jej obalovalo, se rozjasnil. Začal zachycovat myšlenky.

"V životě jsem neviděl tak příšerný vrak!" šeptala čísi mysl.

"Co s tím Brensonem bylo?" řekla jiná. "Nakonec doplatil na svou touhu po boji, i když miloval život. Jeho tělo je na kaši... Co jste říkal, pane McLennane?"

"Mluví s Kellym," přišla strohá, příkrá odpověď. "Kelly, říkal jsem -"

"Okamžik, kapitáne. Právě jsem ob-

držel důležitou zprávu od vědeckého ústředí patroly. Hádejte jakou? Leteckým speciálem sem letí Caleb Carson, druhý pověřenec profesora Jamiesona tady na Zemi, převezme velení. Carson je vnuk starého Blakea Carsona, toho, co objevil Carsonovu planetu. Přiletí v poledne... to je za dvě hodiny a -"

"Á, říkáte vnuk?" McLennanova myšlenka, která pronikla k ezwalovi, byla zlá. "No, náš hon asi nestihne."

"Hon? Na koho?"

"Nebud'te takový blázen, Člověče!" zavrčel McLennan. "Máme najít pětisetlibrového ezwala. Snad si nemyslíte, že ho takováhle bouračka zabije!"

"Bože!"

"Určitě žije!" pokračoval McLennan neústupně. "Přece víte, co to bude znamenat, jestli se ezwal dostane na svobodu v divočině o rozloze milión čtverečních mil? Zavraždí každou lidskou bytost, kterou dopadne."

"To vypadá na trestnou Štvanici,"

"Taky že ano. Přesně té se zúčastníte. Zavolejte do kanceláře dozorce rezervace a řekněte mu, aby sehnal ty největší, nejostřejší lovecké psy, hlavně takové, kteří jsou cvičení na medvědy. Přesvědčte ho, že to je nejdůležitější událost, která se kdy v téhle pustině stala. Řekněte mu, že na Carsonově planetě, odkud ti zabijáci pocházejí, jsou usedlíci masakrování ve velkém, a že lidé nejsou bezpeční ani v opevněných městech. Řekněte mu... Nezajímá mě, co mu řeknete, ale už něco dělejte! Parkere! Sneste se níž a shod'te nějaké nářadí. Rozjel jsem honičku, která možná ani nebude nutná. Ale to nevaří. Vždycky je lepší počítat se vším. A teď - myslím, že v tom krámu máte dost energie, abyste tu mrchu zasekl a obrátil. Jejich kmen má takový trik, že mláďata se umějí zarýt do kůže matek a -"

Ezwal pomalu klouzal jeskyní z masa dolů. Zadními končetinami, nohami kombinovanými s rukama, se dotkl čehosi studeného a mokrého, a roztřesený, zůstal chvíli stát. Nošem zachytil proud vzduchu, smíšeného s pachem spečeného masa z matčina těla. Vzpomínka na plameny a agónii smrti chorobně napínala jeho nervy. Silou zahnal strach a zkoumal, jaké má možnosti. Divočina, říkaly jejích myšlenky. A v jejích mozcích byly obrazy keřů a stromů. To znamená úkryty. Zima? Tu bylo obtížnější zobrazit, protože zde jen cítil bílý jas, který jaksi souvisel s neznámým studeným vlhkem, do kterého se bořily jeho nohy - lepkavým, ulpívajícím vlhkem, které jej zdrží, až vyrazí na útěk.

Nad ním se náhle ozvalo bručení stroje. Zdálo se, že se tělo matky nadlehčuje. Pak opět skleslo.

"Nic!" ozvala se myšlenka.

"Zkuste to znovu!" štěkl McLennan ostře. "Už to skoro bylo. Teď táhněte víc vodorovně, vy ostatní si stoupněte dozadu. Možná budeme muset rychle střílet."

S tělem napjatým jako pružina vystrčil ezwal hranatou hlavu ven. Jeho tři oči potvrdily obraz, který zachytil z jejich mozků. Vesmírná loď se rozlomila do tří masivních částí. A všude se povalovaly úděsné úlomky pokroucených ocelových nosníků, roztrštěného kovu a změt' rozbitého nákladu. Na půl míle dokola se prostíraly zbytky vraku, sníh byl posetý dřevěnými třískami a zázračně neporušenými bednami a spoustou tmavých ohrožených předmětů, které se nedaly identifikovat. Každý špalek, každý kousek kovu, každá část nákladu nabízela ochranu proti puškám, které proti němu použijí.

"Podívejte se!" vyrazila čísi myšlenka i hlas.

Byl to nejotřesnější okamžik v celém jeho životě. Vteřinu po mužově výkřiku bylo mládě přesvědčeno, že musí očekávat bolest. Tak jasně si to neuvědomovalo ani tehdy, kdy oheň spaloval život jeho matky. Teď ale náhle vědělo, že agónie zmizela. Přikrčilo se. Prvním jeho impulsem bylo skočit zpátky do záhybů matčina velkého, pohodlného těla. Pak ale, když jeho oči zíraly na ztuhlé muže, i když zachytilo náhlé, obrovské napětí v jejich myslích, upamatovalo se, co mu matka říkala o boji se strachem.

Ta myšlenka jím pronikala v rytmických, neodolatelných vlnách. Svaly se napjaly námahou. Ezwal se zdvihl. Osvobodil se od velkého těla, které jej tisklo k zemi. Přímou před ním se prostíral ráj, kam se dá utéct a schovat se. Ale ta část mozku, ve které už strach potlačil, odmítla tuto cestu jako nejnebezpečnější. Po jeho levici se tísnila skupina neozbrojených dělníků, kteří začali panicky pobíhat. Když se objevilo zvíře veliké jako lev. Po pravé straně stálo v řadě několik mužů s puškami.

Vyrazil proti nim. Zbraně v pohotovosti se bleskem stočily k němu, jenomže vzápětí v úleku zakolísaly, protože mozky lovců prolétla strašná myšlenka, že jejich střelba by sežehla dělníky vlevo.

"Vy blázni!" pronikal k němu ze zadu jekot McLennanových myšlenek. "Zachraň se kdo můžeš!"

Příliš pozdě! Ezwal vítězně syčel radostí, protože se mu nabízela dokonalá příležitost zabít ty vražedné bytosti, a vtrhl mezi ně. Krev stříkala, když v běhu trhal maso na kost. Zoufale zatloužil zastavit se a rozdrtit těla zuby, nebylo ale času. Zbavil se jich. Naku-

pené trosky roztrštěné lodi, pronikavá kakofonie křiku, to vše zůstalo za ním. A on běžel pryč nejvyšší rychlostí, jakou bylo jeho šest končetin schopno vyvinout.

Zářivý plamen z McLennanovy pušky se zařizl do sněhu vedle něj. Obratně uskočil za mohutný lesklý, pokroucený kovový plát. Paprsek na kov zaútočil - a už prorazil, zatápal se žhavou nemilosrdností nad ním, zatímco se ezwal nořil do mělkého potoka. Jako tmavý, modravý blesk se vřítel mezi keře, prolétl čtyři sta yardů ukryt štítem ze skal a sněhu, který se táhl zhruba souběžně s lodí. Zastavil se na kamenitém okraji údolí, které se otvíralo pod ním. Rostly tam stromy a keře, rozervaná, balvany posetá půda, rozjasněná zářícím sněhem, mizela v dále v jiskřícím bílém oparu.

Bylo to neuvěřitelné, ocitl se ale v bezpečí, nedotčený, nepoznamenáný - a k jeho mozku dolétlo hejno rozbouraných myšlenek mužů, kteří byli skryti před jeho pohledem za obrovskou zadní sekci lodi:

"- Parkere, vy máte nejrychlejší letadlo. Vezměte ty muže do nemocnice v rezervaci; zemřou, jestli si nepospíšíte. Kelly, co je s těmi psy?"

"Vrchní dozorce říká, že jich můžete dostat deset. Musí je sem dopravit letadlem, bude to trvat asi hodinu."

"Dobře! My všichni poletíme na ústředí rezervace, a začneme, až přiletí ten Caleb Carson. Uspořádáme se psy Štvanice, a až se do toho za pár hodin dáme, bude mu zatraceně horko."

Ezwal vklouzl pod rozrostlé keře, když letadla vzlétla k nebi. Obraz psů nebyl jasný, ale i nejasná představa budila pochybnost. A stačila vystihnout, k Čemu psi slouží. Sledují stopu. To znamenalo, že dokážou ucítit věci; stejně jako on. Pak se ezwal musí přiblížit k ústředí rezervace proti větru, jestli chce psy zabít, pokud to místo vůbec najde.

Čas utíkal. Začal pochybovat, že míří správným směrem. A přece letadla letěla tam, kam nyní mířil i on. Letadla! Divokým skokem dosáhl bezpečí pod keři, a v té chvíli mu nad hlavou zakroužil veliký, tichý stroj. Zachytil kratičký útržek myšlenky - myšlenky Caleba Carsona, asistenta bájněho profesora Jamiesona.. A pak se dlouhý, svítící letoun snesl za stromy po levé straně. Tam musí být vesnice.

O několik minut později zahlédl budo- vy, dost daleko napravo od letadla. Od vesnice k letadlu mířil tmavý bod - auto... a on stál proti větru... a jestliže dokáže zaútočit na psy teď, dřív než auto přiveze toho muže, Carsona, zpátky do vesnice, a dřív než se muži vyhnou, aby

se vydali na lov...

Planoucím, jako uhel černýma očima pozoroval z výhodné pozice na kopci deset psů. Deset..., deset..., deset..., příliš mnoho, příliš mnoho. Byli přivázaní pohromadě, spali na sněhu, ale v okamžiku by ho mohli všichni napadnout. Z jejich těl stoupal příšerný, cizí pach, bylo ale dobré, že leželi u velké kůlny směrem k němu; muži zůstávali v budově za kůlnou; bude trvat celé minuty, než sem doběhnou se svými puškami, proti kterým se nemůže bránit.

Jeho myšlenky tékaly, vzdorně se nahrbil, když zahlédl auto, šplhající přes kopeček čtvrt míle vzdálený. Mířilo přímo k němu. Caleb Carson bude moci pozorovat celý jeho útok. I když sníž ztěžoval jízdu, nebude to trvat déle než dvě minuty - lidského času.

Dvě minuty! Čas spolupracoval se všemi, kdo byli proti němu. Jestliže se mu ale podaří psy zabít, budou muset přivést další zvířata. Měl by pak čas ztratit se v nekonečných horách a lesích.

První pes ho zahlédl. Zachytil jeho vzburcovanou myšlenku, když pes vyskočil na nohy. Ezwal zaslechl ostré varovné štěknutí. A ucítil náhlou tmou v psově mozku, když jej rozdrtil jediným dřtivým úderem. Otočil se. Jeho čelisti zastavily psa, který se mu vrhal po krku. Zuby, které dokázaly překousnout kov, cvakly v jediném ocelovém razantním skusu. Krev mu palčivě vytryskla do úst, chutnala nepříjemně hořce. S tichým zavřením ji vyplívl, když tu osm ječících psů na něj skočilo. Prvému nastavil tlapu vyzbrojenou drápy. Vlčí zuby chňaply po tmavě modré, uhýbající tlapě a chtěly ji roztrhat na kousky. Jenže ezwal rychle uskočil před blížícími se zuby a chytil psa za krk. A potom se jeho prsty, neúprosné jako kovové svěráky, zabořily do plecí. Odhodil psa, který rychlostí střely odlétl a přerval řetěz. Pes padl do sněhu a zůstal tiše ležet, s vazem zlomeným.

Ezwal se vrhl proti ostatním k dalšímu výpadu - a zastavil se. Psi se zmítali ve snaze utéct, mozky plné strachu. Viděl, že poprvé během potyčky zachytili jeho pach a že jsou poraženi.

Strnul a zjišťoval situaci. Motor auta se ozýval blízko měkkým hučením, myšlenky mužů se přibližovaly. Ale shýbl se ještě, aby prozkoumal myšlenky psů. Neměl pochyb. Báli se ho. Obrátil se rychle, pohrdavě. Zneklidnilo ho však zjištění, že auto ve vzdálenosti asi padesáti stop zastavilo. Seděl v něm jediný muž. Ten druhý musel zůstat vzadu, aby dohlédl na letadlo.

Člověk, Caleb Carson, seděl v ote-

vřených dveřích automobilu. Držel dlouho, ošklivou, blýskající pušku. Mířila neomylně na ezwala, nezačhvěla se; a potom - neuvěřitelné - z chladného mozku za ní vyšla myšlenka - myšlenka určená jemu! "Podívej," říkal, "podívej se! Můžu tě zabít dřív, než se dostaneš do bezpečí. Tohle je rychlopalný plamenomet; dokáže vypálit kráter na místě, kde stojíš. Můžu tě zabít - ale nezabiju. Přemýšlej o tom. Pamatuj si to, a i když teď utečeš, v budoucnu budeš žít nebo zemřeš podle toho, jak já budu chtít. Bez mé pomoci nevyvázneš životem; a moje cena je vysoká. A teď, než přijdou ostatní, běž!"

Překvapená, vyděšená, zvědavá a rozčilená šestinohá příšera se vrhla za kopec. O chvíli později si ezwal vzpomněl, že psi se neodvážejí ho sledovat. Natáhl se do sněhu. Uklidnil se. Rozvířené myšlenky se urovnaly. Celá událost dostávala pevnější obrysy. Při cestě vesměrem mu matka znovu a znovu říkala: "Člověk přijme porážku jen od jediného: od slepé přírodní síly. A my, protože chceme, aby nechali naši zemi na pokoji, předstíráme, že jsme nerozumná, zlá zvířata. Víme, že kdyby objevili naši inteligenci, vyhlásili by nám, jak oni říkají, válku, a nešetřili by celým svým bohatstvím a milióny životů, jen aby nás zničili - a nyní nás kdosi už podezírá. Jestliže se prozradíme, naše rasa vymře!"

Skutečně je kdosi odhalil! Tenhle Carson byl pro ezwaly tím nejnebezpečnějším mužem. Mládě se proti své vůli otřásl. Nechtělo zůstat u tábora potom, co zneškodnilo psy. Ale teď bylo jasné, že musí jednat bez ohledu na to, co riskuje. Caleb Carson musí být zabít.

"Nechápu, proč psi nejdou po stopě!" stěžoval si McLennan ukrytý v domě. "Na Carsonově planetě užívají psy pořád!"

"Jenom psy, kteří se tam narodili!" zněla nevzrušená odpověď. Chladná rozvaha, která se za tou myšlenkou skrývala, vzbudila v ezwalovi záchvěv nenávisti, zatímco se krčil pod keřem u domu vrchního dozorce lesní rezervace. Sebedůvěra toho muže budila strach a vztek. Carson úsečně pokračoval: "Tohle jsem se dozvěděl z určitých dokumentů profesora Jamiesona. Zbytek jsou moje vlastní dohady, ke kterým jsem dospěl, když jsem prostudoval zápisky mého děda. Když Blake Carson přistál na planetě poprvé, ezwalové se nesnažili mu ublížit. Teprve když začali přilétat kolonisté, začala být ta stvoření tak nebezpečná. Pochopte, nepoznal jsem pravdu sám od sebe. Bylo to včera - slyšel jsem, že se profesor Jamieson tří... teď už

čtyři... dny neobjevil na základně Eristanu I.-"

"Ach! Jamieson se nevrátil?"

"Vypadá to vážně. Poblíž jsou nějaké rullské válečné lodě a žádná vesmírná loď není samozřejmě tak veliká, aby unesla Lixonův mezihvězdný komunikátor; takže nemohl poslat zprávu."

Carson zmlkl; pak řekl: "Nu, myslím, že z jeho dokumentů vysvítá, že přišel na cosi důležitého. Když jsem se těmi papíry probíral, zahlédl jsem kousíček pravdy. Všechno je mlhavé a zároveň možné, když ale porovnám jeho poznámky s mými poznatky, zapadají do sebe."

To všechno proběhlo, jak ezwal viděl, Carsonovým mozkem. A přesně toho se ezwalova matka obávala, ať už to ten člověk nazýval domněnkami nebo tomu věřil bez výhrad. V zásadě ten muž věděl všechno. A jestli je pravda, že se jeho učitel, profesor Jamieson, nevrátil, pak v tomto domě zůstává jediná osoba na světě, která ví.

A netají se tím. Proto musejí být zabiti oba muži.

Ezwalovy myšlenky se roztříštily, když McLennanův mozek vypustil překvapivě chladnou, nepřátelskou myšlenku: "Doufám, že se mýlím v tom, čeho se začínám obávat. Chtěl bych připomenout, že jsem byl na Carsonově planetě už půltuctukrát. Situace je tam tak špatná, že při nějakém studování papírů pěkně doma v teple nepochopíte, jaká je skutečnost. Zavraždili statisíce lidí."

"To nebudu popírat," odsekl Carson. "Právě počet mrtvých volá po inteligentním a rychlém řešení."

"Vy sám," řekl McLennan tiše, "jste

Carsonovu planetu nenavštívil?"

"Ne!"

"Vy, vnuk Blakea Carsona -" protáhl jedovatě. "To je stará vesta/jak vidím, mladší generace se přizívuje na pověsti velkého muže."

"Nechápu, proč mě urážíte." Mladý muž zůstal klidný.

McLennan ostře odsekal: "Znamená vaše přednáška snad, že mám nechat toho mladého ezwala naživu?"

"Jistě. Je to moje i vaše povinnost, doručit mládě profesorovi Jamiesonovi, až a jestli se vrátí."

"Předpokládám, že si uvědomujete, že může nějaký čas trvat, než to zvíře chytíme, a že mezitím se stane zabíjákem."

"Jelikož stále hrozí nebezpečí, že zasáhne rullský nepřítel," odpověděl Carson s náhlým chladem, který si nezadal s McLennanovou ocelovou tvrdostí, "a protože je důležité vyřešit nějak problém ezwalů, vysoká vládní politika vyžaduje, abychom podstoupili veškeré nezbytné riziko."

"K čertu s vládní politikou!" zavrčel McLennan. "Nemůžu ani nahlas říct, co si myslím o vládě, které tak dlouho trvá, než jmenuje vyšetřovací komisi. Okamžitě se musí vyhlásit válka až do úplného vyhlazení - to je to řešení - a my začneme s tím zatraceným mládětem!"

"Moje řeč!" vylétla ostrá myšlenka z třetí mysli.

"Carlingu!" zvolal McLennan. "Člověče, vraťte se do posteje."

"Jsem v pořádku!" odpověděl řízně mladý první důstojník rozbité válečné lodi. "Ta zatracená nehoda, co se mi stala, když jsme přistávali... nemluvme o tom. Ležel jsem vedle na gauči, poslouchal jsem... Já vám něco řeknu,

pane!^M zahleděl se na Caleba Carsona, "kapitán McLennan iná pravdu. Zatímco jste mluvili, vzpomínal jsem na tucty lidí, které jsem poznal na různých cestách na Carsonovu planetu a kteří prostě zmizeli. My mladší důstojníci jsme se o tom Často bavili."

"Nemá smysl se vytáčet," řekl McLennan drsně. "To patří ke službě, že muži z terénu znají situaci lip. Pokud Člověk přímo nevydává zbraně nebo pokud neobdrží přímý rozkaz od hlavního velitele, může si podržet velení bez ohledu na to, že mezitím přijde nadřízený."

"Budu mít takový rozkaz během hodiny," řekl Garson.

"Za hodinu," řekl McLennan, "mě nenajdete. Tou dobou bude ez\val mrtvý."

V ezwalovi tato slova znovu probudila vražedné úmysly, poprvé si uvědomil, jak veliká příležitost se tu nabízí. V této chvíli, pod jedinou střechou, seděli tři muži, kteří byli pravděpodobně největším nebezpečím jak pro něj, tak pro jeho lid. Právě za rohem byly dveře. Kdyby dokázal rozluštit jejich mechanismus - zabil by je všechny, a to by znamenalo rychlé, uspokojivé řešení všech problémů. Neohroženě vyklouzl z úkrytu.

V chodbě poprvé pocítil blízkost nebezpečí. Krčil se u paty schodiště a uvědomoval si, že jestli půjde nahoru

za lidmi, nechá únikovou cestu bez dozoru. Polekal ho cinkot talířů z kuchyně. Potlačil neodbytné nutkání vejít dovnitř a rozsápat ženu, která tam myla nádobí. Pomalu, s jediným úmyslem, stoupal do schodů, jeho mozek však rozeznávala ohromná síla myšlenek, které k němu od mužů proudily.

"- ti tvorové Čtou myšlenky!" posmíval se McLennan. Zdálo se, že se nebrání dalšímu rozhovoru. Čekal na výzbroj a každé pronesené slovo brání Carsonovi, aby žádal rádiem o potřebné rozkazy, "Profesor Jamieson je určitě blázen."

"Myslel jsem," vpadl do řeči Carling" loajálně po boku kapitána, Že vědci pracují s důkazy."

"Někdy," řekl McLennan, "si vymyslí hypotézu a snaží se ji dokázat bez ohledu na to, že půlka světa kvůli ní vymírá."

Carsonovy myšlenky ovládala netrpělivost. "Neříkám, že je to názor profesora Jamiesona. Vyvodil jsem tento závěr jen z množství poznámek, které si zapsal, zejména z jedné, formulované do otázky: Může civilizace existovat bez měst, farem, vědy, a jaký způsob komunikace by byl nejúspěšnější? Kromě toho," v jeho mysli byl záměr spíše přesvědčit než donutit, "pokud jsou ezwalové inteligentní, bude to báječné, a jestli nejsou, nesmíme přestat respektovat plány profesora Jamieso-

na nechat mladého ezwala naživu." Umlkl. "V každém případě není vůbec nutné, abyste po něm šel. S pozemskou stravou zahyne hladem během tří týdnů. Je pro něho nastavitelná, vlastně jed."

Ezwal přikrčený za dveřmi si připomněl, jak hořce nepříjemně chutnala psí krev. Nahrbil se, pak ztuhl. Konečně, mohl zabít muže, kteří na něj přivolali takovou pohromu, a kromě toho zde bylo nejméně jedno místo, kde byla spousta potravy* McLennan právě říkal:

"Lidé pojídali ezwaly."

"Ach ano, museli ale maso ošetřit chemikáliemi, aby bylo stravitelné."

"Mám toho dost," vyrazil náhle McLennan, "Vidím, že nehá smysl se dohadovat. Takže vám prostě oznamuji, co jsem udělal a co ještě udělám. Během Čtvrt hodiny tu mám půl tuctu Šikovných letadýlek. Tohle odpoledne pročešeme krajinu. A vy mi můžete prozradit, jak se schová takový pětisetlibrový tmavě modrý ezwal, zvlášť když neví - proč ksakru míříte na ty dveře?"

Myšlenky Caleba Carsona proudily ven k ezwalovi: "Protože těsně předtím, než jste přišel, zahlédl jsem ezwala, jak se plíží"křovím. Trochu jsem ho Čekal, ale nikdy bych si nepomyslel, že vstoupí do domu, dokud jsem před několika vteřinami nezaslechl cvakání

jlrapů po podlaze. Neradil - bych - mu
Stopoval. Slyšíš mé - ty!

Ezwal zt
nenávisť, se vrhl ke schodišti Vyběhl
ze dveří a pak přes keře pryč, kličkoval
a uskakoval, aby se vyhnul plameni,
který pálil z McLennanovy pušky
2 okna ve druhém poschodí. Stále
a stále běžel, usilovněji a rychleji, až
z něj byl obrovský šíp letící pod stro-
my, nad sněhem, neuvěřitelná, try-
skem se ženoucí příšera. Po
neúspěšném pokusu zabít mu ze všech
jeho záměrů zbyl jediný; musí zachrá-
nit holý život. Musí sehnat potravu.
A potravu mohl najít na jediném
místě,

Před ním se prostíral vrak, roz-
tříštěná kostra, spousta kovového
šrotu. Žádné zvuky, žádné ozvěny
myšlenek nedosáhly k místu, kde ležel
a odkud zkoumal kraj svou myslí a na-
straženýma ušima. Ještě jedna dlouhá,
napjatá, trýznivá chvíle, a pak už
vyrazil vpřed, a běžel do úkrytu
pustých, nakupených trosek. Tam
někde byly potraviny, které loď vezla
pro jeho matku. Jak dlouho mu jídlo
vydrží, i kdyby je dokázal schovat,
byla jiná věc. Nedokázal přestat mys-
let nato, co musí následovat, pokud si
opravdu chce zachránit život. Je tu le-
tadlo, které musí ukrást, řídit, další
miliony faktů, týkající se téhle cizí ci-
vilizace, které se musí naučit, a nako-
nec vesmírná loď.

Po pravé straně zahlédl, jak po
sněhu klouže stín letadla - přitiskl se
k zemi instinktivním trhnutím na-
stražených svalů. Úvahy se rozprskly
v jedinou, všeovládající myšlenku. Či
pocit, který mátl rozum: musí se tvářit
jako kus trosky, jako jedna z poháze-
ných beden nebo hromada kovu. •

"Neschovávej se!" přilétla k němu
uštěpačná myšlenka Caleba Carsona.
"Věděl jsem, že sem přijdeš. I dospělý
ezwal by se toho odvážil. Mladý, prostý
a čestný potřeboval jenom napovědět.
Nuže, přišla tvoje chvíle, aby ses roz-
hodl."

Ezwal s vrčením pozoroval letadlo,
jak se v kruzích snáší níž a níž, až se
vznášelo nějakých sto stop nad zemí.
V zoufalém vzteku se zdvihl na zadní
nohy, jakoby mohl na ně dosáhnout
a strhnout je k sobě. Carsonovy chlad-
né myšlenky říkaly:

"Tak je to správně! Postáv se a buď
fyzicky co nejvíc člověkem. I duševně
se jím staneš, nebo zemřeš." Odmlčel
se. "Měl bych ti říct, že jsem pověděl
McLennanovi, kde jsme a co se podle
mého názoru stane. Myslí, si, že jsem
blázen; bude tady i s Carlingem
během pěti miiuit. Jen si pomysli: pět
minut! Pět minut na to, abys změnil celý
svůj postoj k životu. Nechci předstírat, že

to je těro\^>íaii4Jza. Lidé nejsou an-
dělé, ale já musím

?é jsou inteligentní,
Bojujeme s ničivou rasou, -kterou nazý-
váme Rullové; a musíme si udržet Car-
sonovu planetu, protože je to výhodná
základna proti těm zatraceným bílým
Červům. Uvědom si taký, že ti nijak
neposlouží, když umřeš jako mučed-
ník. Ted', když se přišlo na to, že ezwa-
lové jsou možná inteligentní, začneme
v tomhle směru s propagandou. Všude
na Carsonově planetě se lidé, unavení
bojem s tím, čemu říkají příroda,
vzpruží vojenskou morálkou, kterou
lidi můžou získat, když se musí posta-
vit inteligentnímu nepříteli. Když se
vzdáš, naučím té všemu, co lidé znají.
Budeš prvním ezwalským vědcem.
Jestli dokážeš číst myšlenky, tak víš,
že každé slovo myslím vážně."

Byl v pasti. To poznání budilo strach,
a ještě cosi! Byl přemožen obrovitostí
rozhodnutí, které musí učinit.

"Důkaz tvé volby," pokračoval Carson,
"bude naprosto jednoduchý. Za minutu
přistanu. Letadlo je celokovové^ rozděle-
né do dvou částí. Nemůžeš prostě
vtrhnout do mého oddělení a zabít mě.
Ale dveře do tvého oddělení budou ote-
vřené. Až vejdeš, dveře se za tebou pevně
zavrou... pane bože, tam se blíží McLen-
nan."

Veliké letadlo téměř dopadlo na zem,
tak rychle je Carson pilotoval na přistá-
ní. Posadil je na planinu asi sto stop
vzdálenou. Dveře se otevřely. Ozvaly se
vědcovy naléhavé myšlenky:

"Rozmysli si to!"

Ezwal stál na místě, nerozhodný.
Viděl velká města, lodě, vesmírné křižní-
ky s ezwalý na místě velitelů. Pak si
vzpomněl, co mu říkala matka a co mu
působilo nezměrnou bolest

"Rychle!" ozvala se Carsonova myšlen-
ka.

K místu, kde stál, vyšlehl plamen; ne-
zbyl žádný čas, aby přemýšlel, čas nezby-
val vůbec na nic, jen na to, aby se chopil
nabízející se Šance. Plamen ho opět
minul, protože při úprku žakličkoval.
Tentokrát plamen přejel ocas Carsonova
letadla.

Ezwal poznal z McLennanova mozku,
že to byl úmysl; a pak už byl uvnitř nyní
nepotřebného stroje. Druhé letadlo
přistálo. Rozběhli se k němu dva muži
Zavrčel, když zachytil jejich vražedné
úmysly, a zpola se otočil, aby se pokusil
utéct. Těsně před obličejem mu dveře
s kovových cvaknutím zaklaply. Byl
v pasti.

Byl v pasti? Otevřely se jiné dveře.
S řevem vskočil do oddělení, ve kterém
seděl ten muž. Jeho mysl se otrásala ko-
nečnou, nečekanou možností zabít ho,
jak mu přikazovala matka. Avšak klid
mužovy mysli ho donutil potlačit chuť

zasadit mu smrtelný úder. Caleb Car-
son řekl chraptivě:

išerné možnosti,
protože se zdá, že jsi inteligentní a že
rozumíš mým myšlenkám. Nemůžeme
ale zmizet. McLennan spálil nosníky
ocasů. To znamená, že musíme podat
konečně přesvědčivý důkaz. Otevřu
tyhle dveře, vedou od nich pryč. Můžeš
mě zabít, a když budeš mít štěstí,
utéct - když si pospíšíš. Druhá možnost
je, že si lehneš sem k mým nohám
a tak na ně počkáme."

Ezwal trhané postoupil, vpřed a ztu-
hle si lehl na velké břicho. Jen neurčité
si uvědomoval údiv smíšený s McLen-
nanovými kletbami.

Najednou se cítil velmi mladý
a velmi důležitý a velmi pokorný. Uvě-
domoval si, jak velký bude ve světě
ezwalů, ve světě nevidaně vystavě-
ném, na počátku rozvoje nové civiliza-
ce.

Muž dovyprávěl a my zůstali zticha.
Konečně kdosi kriticky pronesl: "Ten
vnuk objevitele Carsonovy planety byl
asi pěkně chladnokrevný chlapík."

Někdo jiný řekl: "Caleb Carson ne-
věděl, že mrtvých na Carsonově plane-
tě bylo ve skutečnosti třicet milionů,
a že vnitřní situace byla tím pádem
daleko nebezpečnější, než si předsta-
voval. Nikdy by po takovém tlakem
nejednal. Nerozhodoval by se tak rych-
le."

"Jádro věci je v tom," řekl malý, hu-
bený chlapík pronikavě, ale spokojeně,
"že se vždycky najde někdo, kdo se
dívá na určitý problém ze svého speci-
fického hlediska. Právě množství
domněnek o Carsonově planetě umo-
žnily vnukovi jejího objevitele, aby četl
mezi řádky jinak stručných poznámek
profesora Jamiesona."

Jakýsi muž pronesl: "Proč jsme se
o tomhle druhém řešení tehdy ne-
dozvěděli?"

Kdosi ostře odpověděl: "To je jasně.
Hned druhý den se v novinách objevily
zkušenosti a objevy profesora Jamie-
sona. Abych nezapomněl, minulý
týden jsem se dočetl, že pro Carsonovu
planetu byl jmenován nový koordiná-
tor. Jmenuje se Caleb Carson."

Všimli jsme si, že vysoký muž vstá-
vá, vtom však k němu přišel jakýsi
mladík, a ten řekl: "Kapitáne McLen-
nane, volá vás vaše loď. Zprávu může-
te převzít v hale, pane."

Všichni jsme zůstali zírat, zatímco
dloubán okamžitě zamířil ke dveřím
do haly. O chvíli později už byla
hádky v plném proudu, jako vždy.

Přeložila L. Bartošková
ilustrace J.AJ*acák

Norman Spinrad

Andělé "R"

Když bylo Harrisonu Wintergreenovi devět, poprvé mu došlo, že vezme-li věci za správný konec, bude mu svět ležet u nohou. Tehdy zroyna frčelo sbírání obrázků baseballových hvězd. Kdo jich měl nejvíc, byl jednička. A Harry Wintergreen se rozhodl, že bude obrázkový král.

Ušetřil si dolar a koupil netříděnou stovku baseballových obrázků. Měl štěstí - na jednom z nich byl cenný Yogi Berra. Podařilo se mu uskutečnit tři na sobě nezávislé transakce, při nichž vyměnil zbývajících devadesát devět kartiček za jediné tři Yogi Berra v dalekém širokém okolí. Měl teď sice jen čtyři obrázky, ale zato docela ovládl trh Yogi Berra. Vyšrouboval cenu Berra až na závratných osmdesát kartiček. S takto akumulovaným kapitálem ovládl trh Mickey Mantla, Willie Mause a Pee Wee Reese a stal se z něj Rothschild baseballových obrázků.

Střední školou profičel Harry skvěle. Stačilo k tomu naučit se jen jedno - jak psát testy. V posledním roce dosáhl takové virtuozity, že si dokázal poradit s každým testem líp, než kdekdo s bůhvíjak důmyslným tahákem, a tak není divu, že si levou rukou zajistil nabídku na stipendium hned od sedmi univerzit.

Na vysoké objevil Harry děvčata. Byl docela pohledný a milý a bezesporu by dosáhl značných úspěchů v tomto směru, i kdyby se vše vyvíjelo jako obvykle. Jenže to by nesměl být Harrison Wintergreen.

Harry nelitoval námahy a vypěstoval si koktavost, které se dokázal zbavit, kdykoliv se mu nehodila do krámu, a stejně rychleji zas uměl propadnout.

Málokterá dívka odolala kouzlu pohledného vychovaného mladíka se šarmem, který je sice společenský, ale v hloubi duše skrývá nějaký dávný otřes, díky němuž zadržává. Spousta děvčat se pokoušela odhalit tajemství jeho koktavosti a Harry zatím odhaloval jejich divčí půvaby.

Ve druhém ročníku ho přestala vysoká bavit a rozhodl se šíleně zbohatnout a stát se odporným pracháčem. Měsíc pečlivě studoval porno romány a během dalších dvou měsíců napsal tři, které prodal po tisíci dolarech.

Za takto vydělané peníze koupil zbrusu nový nablýskaný kabriolet a odjel s ním přes mexickou hranici do

nechvalně proslulého pohraničního města. Ihned se spojil s čistíčem bot nevalné pověsti a koupil od něj libru marihuany. Čistič pochopitelně vzápětí upozornil celníky, a když se Harry vydal po mostě přes hranici do Států, svlíkli ho na celnici do poslední nitky. Nenašli vůbec nic a Harry v klidu překročil hranici. Drogy z Mexika nepropašoval a popravdě řečeno, ani to neměl v úmyslu. Marihuanu zahodil hned po koupi.

Zato se mu podařilo využít mexického embarga na americké vozy a na černo prodal nový kabriolet v Mexiku za patnáct tisíc dolarů.

Se svými patnácti tisíci se Harry vypravil do Las Vegas a dalších šest týdnů trávil tím, že zval lidi na skleničku, půjčoval sázkařům peníze, zkrátka fungoval jako lehce střelený Mikuláš, čímž si získal důvěru těch správných mazavků a rozházel pět tisíc dolarů.

Po šesti týdnech dostal přísně důvěrné burzovní typy a své jmění rozmnožil z deseti na čtyřicet tisíc.

Odkoupil ze státních přebytků čtyři sta jeepů zabalených po stovce v přepravních kontejnerech. Každý ze čtyř kontejnerů stál deset tisíc a Harry všechny obratem prodal vysoce nedůvěryhodnému středoamerickému režimu za sto tisíc dolarů.

Sebral svých sto tisíc a koupil za ně malinký ostrůvek v Tichomoří, tak bezcenný, že o něj neprojevila zájem žádná země. Prohlásil se za nezávislou vládu, jejíž území je nezdaněné, a rozprodal ostrov po jedenadvacetiakrových dílech dvaceti milionářům, kteří potřebovali někde ulít kapitál před zdaněním. Každý pozemek stál sto tisíc dolarů. Poslední z nich stačil udat tři dny před tím, než ho Spojené státy za podpory OSN prohlásily za své území a daly v plen bernímu úřadu.

Malou část takto získaných dvou milionů Harry investoval a vypůjčil si na dvanáct hodin pořádný počítač. Díky počítači objevil systém sázek a tím, že připravil britské sázkové kanceláře p osmnáct milionů dolarů, podařilo se mu znásobit své jmění na dvacet milionů.

Za pět milionů koupil od jakéhosi zbědovaného arabského emirátu obrovský kus nanicovaté pouště a za další dva milióny spustil bombastic-

kou kampaň, která měla všechny přesvědčit, že tenhle kousek pouště plave na naftě. Další tři milióny investoval do podvodného podniku, který se vydával za mocnou olejářskou firmu, jež veřejně nabídla, že tuto poušť koupí za sedmdesát pět miliónů dolarů. Po úporném vyjednávání ji přeplatila skutečná americká olejářská společnost a koupila tisíce čtverečních mil písku za sto miliónů dolarů.

Tak Harrison Wintergreen dosáhl toho, že byl ve svých dvaceti pěti letech odporný pracháč, napakovaný právě tak, jak si představoval. Peníze ho tudíž přestaly zajímat.

Rozhodl se, že se bude věnovat dobročinnosti. A věnoval se jí. Zničil sedm nepříjemných latinskoamerických režimů a nahradil je šesti demokraciemi a jednou benevolentní diktaturou. Obrátil kmen lidožroutů z Bornea na křesťanskou víru. Založil dvanáct domů pro přestálé povětrnice a zorganizoval program na kontrolu porodnosti v Indii, při němž bylo sterilizováno dvanáct miliónů indických žen. Na těchto akcích vydělal mimo- volně dalších sto miliónů dolarů.

Ve třiceti měl už Harrison Wintergreen dobročinnosti po krk. Rozhodl se, že zanechá stopu v prachu času. A vskutku svou stopu v prachu času zanechal. Napsal světoznámý román o králi Farúkově. Vynalezl Wintergreenův filtr, membránu, již proudí bez problémů čistá voda, ale sůl se v ní zachytí. Po instalaci mohla Wintergreenova odsolovací stanice připravit neomezené množství vody a náklady na jeden galon se přitom blížily nule. Za jediný obraz, který namaloval, mu okamžitě nabídli dvě stě tisíc dolarů. On ho však pochopitelně daroval Muzeu moderního umění v New Yorku. Podařilo se mu vyvinout mutaci viru likvidujícího bakterie syfilis a Širícího se stejně jako tato choroba, tedy pohlavním stykem. Bylo to navíc mírné afrodiziakum, takže syfilis byla vymýcena během osmnácti měsíců. Nakonec koupil ostrov u kalifornského pobřeží, pět set stop vysoký skalní útes čnící z mořské hladiny. Tato skála byla přitesána do podoby Harrisona Wintergreena.

V osmatřiceti letech zanechal Harrison Wintergreen dostatečně viditelnou stopu v prachu času. Nudil se. Róz-

hlížel se pozorně kolem sebe a hledal nové světy, jichž by mohl dobýt.

Takhle tedy vypadal muž, který se ve svých čtyřiceti dozvěděl, že má pokročilou metastázovanou rakovinu, je v beznadějně nevyléčitelném stavu a má před sebou už jen rok života.

První měsíc posledního roku svého života hledal Wintergreen nějakou používanou metodu léčení tohoto typu rakoviny. Zbrouzdal všechny výzkumné ústavy, fakulty medicíny, kliniky, věhlasné kapacity, šarlatány, zázračně uzdravené pacienty, zázračně uzdravující léčitele a drobné stařenky v teniskách. Proti zhoubné rakovině nebylo léku, ani zaručeného, ani podezřelého, ani žádného jiného. Bylo to tak, jak předpokládal, ba víceméně jak doufal. Zás to zbylo na něj.

Druhý měsíc strávil přípravami na řešení tohoto zapeklitého problému. Uprostřed Arizonské pouště dal vybudovat speciální opevněné sídlo s dokonalou ventilací. Jeho součástí byla i zcela automatická kuchyň s bohatými zásobami najeden rok a biologicko-chemická laboratoř za pouhých pět miliónů dolarů. Další tři milióny stála knihovna plná mikrofilmů, v níž nechybělo jediné slovo o rakovině na celém světě. A konečně, byla tu i lékárna všech lékáren, s neomezeným přísunem doslova všech léků a chemikálií, které jsou známy. Jedy, anestetika, halucinogeny, antiseptika, antibiotika, viricidy, psí sádlo, kořen mandragory, heroin, chinin, kurare, hadí jed - zkrátka všechno. Lékárna ho přišla na dvacet miliónů dolarů.

Sídlo bylo také vybaveno jednosměrným radiofonem a velkým skladem chemikálií včetně radioaktivních látek. Nechyběly výtisky Koránu, Bible, svitky Tóry, Tibetké knihy

mrtvých, Domácí lékař, sebrané spisy Wilhelma Reicha a Aldouse Huxleyho. K zařízení patřil i obrovský a nesmírně nákladný počítač. Na stavbu a vybavení tohoto sídla prasklo zkrátka takřka celé Wintergreenovo konto určené na drobné výdaje.

S perspektivou, že za deset měsíců musí dokázat věc, kterou medicína prozatím považuje za nemožnou, se Harrison Wintergreen konečně nastěhoval do své citadely.

První dva měsíce plundroval knihovnu, spal tři hodiny denně a pravidelně se dopoval benzedrinem. Knihovna obsahovala jen údaje a fakta. Vy excerpoval údaje a vrhl se do lékárny.

Během příštího měsíce vyzkoušel aureomycin, bacitracin, fluorid cínatý, hexylresenciol, hexachlorofen, penicilin, kortison, výtažek ze Zralocích jater a sedm tisíc tři sta dvanáct dalších zázkřků moderní medicíny, ale žádný z nich nezabral. Začal pociťovat bolesti a zlikvidoval je morfiem. V této likvidaci pokračoval úspěšně i nadále, přičemž jedinou drobnou lapálií byla při tom příšerná závislost na morfiu.

Vyzkoušel chemikálie, radioizotopy, viricidy, křesťanskou věrouku, jógu, modlitby, klystýry, patentované léky, bylinkový čaj, bábu kořenářku a jogurtovou dietu. To spolklo další měsíc času, během něhož Wintergreen hrozně sešel, spař čím dál tím méně a bral, čím dál víc bBnzedrinu a morfia. Ale nepomáhalo vůbec nic. A Harrymu zbylo už jen půl roku.

Byl na pokraji zoufalství. Tak na to zkusil jít jinak. Usadil se do pohodlného křesla a celých následujících osmačtyřicet hodin přemítal o svém pupku.

Výsledkem jeho meditací byly namožené oči a dvě výrazná slova: "spon-

tánní remise".

Při svých dvouměsíčních výzkumech narazil Wintergreen na řadu případů, kde metastázovaná rakovina náhle ustoupila a pacient, jemuž už nikdo nedával naději, se vyléčil. Nikdo nikdy nepřišel na to, jak nebo proč. Bylo to vždycky neočekávané, nezpůsobila to žádná zvláštní léčba, prostě k tomu došlo. Doktoři tento nevyvětlitelný úkaz Salamounsky nazvali spontánní remisí. "Spontánní" mělo znamenat, že nikdo netuší, co způsobilo náhlé pacientovo uzdravení.

To ovšem vůbec neznamená, že se uzdravil jen tak, bez příčiny.

Wintergreen pookřál, ba dalo by se říci, že opět překypoval energií. Věděl najisto, že se někteří nemocní rakovinou uzdravili.

Rakovina je tedy léčitelná. Takže problém se přemístil z hájemství nemožného spíše do oblasti vysoce nepravděpodobného.

A pokud jde o vysoce nepravděpodobné, na to byl Wintergreen odborník.

Doktoři mu dávali ještě půl roku života, a tak se Harry pustil s chutí do práce. Ze své kompletní rakovinové knihovny vytáhl všechny známé příklady spontánní remise. Všechny informace hodil do počítače - údaje o průběhu choroby, léčebných metodách, o věku, pohlaví, vyznání, rase, přesvědčení, barvě pleti, národnosti, temperamentu, rodinných poměrech, dluzích půjčkách, daňovém přiznání, neurózách, psychózách a oblíbené značce piva. Harrison Wintergreen měl zkrátka v počítači kompletní kádrový profil, každé osoby, která přežila rakovinu.

Pak naprogramoval počítač, aby provedl úplnou prověrku korelací mezi deseti tisíci různými faktory a spontánní remisí. Kdyby jen jediný z těchto faktorů korespondoval s náhlým uzdravením - fenomén spontánnosti by musel být vyloučen.

Ten skvělý počítač přišel Wintergreena na sto tisíc dolarů a byl setsakra dobrý, nejlepší na světě. Během dvou minut a 7,894 vteřiny splnil zadání, K odpovědi mu stačil jen jeden jediný lakonický výraz:

"Negativní."

Slabší náuru by to porazilo^ Člověk konvenčnějšího ražení by se zhroutil. Harrison Wintergreen však pocítil radostné vzrušení.

Vyloučil sakumprásk celý vnější svět jako faktor způsobující spontánní remisí a hned mu bylo jasné, že Člověk je zřejmě prostřednictvím svého těla a psychiky (a možná jen pouhé psychiky) jakýmsi záhadným způsobem schopen léčit a vyléčit sama sebe.

Wintergreen se rozhodl prozkoumat svůj vnitřní svět a zvítězit nad ním. Odebral se do lékárny a připravil si náramný dryják. Do své největší injekční stříkačky scedil následující: novokain, morfium, kurare, "vlut", vzácný středoasijský jed působící přechodnou slepotu, olfaktorikain, tajné otupovačlo čichu vynalezené pěstiteli tchořů, tymnapolin, umrtvující přechodně sluchový nerv (používaný převážně po-

slanci při zdržovací taktice dlouhých proslovů), velkou dávku benzedrinu, kyselinu lysergovou, psylocibin, výtažek z peoty, mescalina a sedm dalších nebezpečně experimentálních a zakázaných halucinogenů a navíc ještě mločí oko a psí prst.

Pak si lehl na svou velepohodlnou pohovku, potřel si pokožku na levé ruce alkoholem, nabodl žílu a provedl infúzi Carodějného lektvaru,

Srdce mu pumpovalo. Krev obíhala a roznášela tajemné chemikálie do každé části jeho těla. Novokain omámil všechny jeho hmatové buňky. Morfium eliminovalo bolest. Vlnutí mu zaslepil zrak. Olfaktorkain ho připravil o Čich. Tympanolin ho ohlušil. Kurare ho ochromilo.

Konečně byl ve vlastním těle úplně sám. Nedoléhaly k němu žádné vnější podněty. Byl dokonale zbaven smyslů. Touha upadnout do blahého bezvědomí byla k nevydržení. Ani tak cílevědomý člověk jako Wintergreen by nedokázal bez pomoci zůstat při vědomí. Ale koňská dávka benzedrinu mu usnutí nedovolila.

Byl vzhůru, byl při vědomí a byl ve světě svého těla, aniž by ho rozptylovaly vnější podněty.

Pak jako bleskurychlé pěsti dobrého boxera udeřily po jednom, po dvou a poté v nejrůznějších kombinacích halucinogeny.

Wintergreenovy smyslové, orgány byly sice vyřazeny z provozu, ale receptory v mozku nadále pracovaly. Právě na tato mozková centra působila obrovitě výbuchy nejrozmanitějších halucinogenních látek. Zjevovaly se mu věci fantastických barev a tvaru, věci nepopsatelné a bezmezné. Slyšel tajuplné symfonie, přízračné vytí a šilené kvílení. Mozkem mu táhly milióny možných i nemožných vůní a pachů. Zmítaly jím tisíce falešných bolestí a tlaků, jako by se mu právě někdo pokoušel amputovat celé tělo. Smyslová centra ve Wintergreenově mozku byla jako obrovitě nenaladěný radiopřijímač, v němž naprázdno a naplano bloumá nesmyslná zraková, sluchová, čichová a hmatová statická energie.

Dryjáky ho zbavily smyslů, benzedrin ho udržoval při vědomí a čtyřicetiletý v kůži Harrisona Wintergreena ho naučilo chladnokrevnosti a strízlivosti.

Po jistou dobu tápavě uhýbal před úderem, zmatený tím novým neprostředím. Pak ale začal postupně, nejdřív váhavě, a pak stále jistěji, dosahovat sebekontroly. Jeho mysl konstruovala nepravdivé, ale zato dobře použitelné analogie pro činy, které nebyly činy a stavy, které nebyly stavy. Wintergreen tak polidšťoval smyslové viemy, které se nepodobaly žádným počátkům, jaké kdy dorazily do lidského mozkového centra. Ty analogie, jež vytvářelo Harryho podvědomí prostřednictvím určitého dobře propočteného šilenství, mu umožnily vnímat jeho neprostředí jako prostředí a převádět mentální pochody v jakési druhy akcí, aby mohl pochopit nepochopitelné a splnit svůj nelidský úkol.

Napřáhl pomyslnou ruku a přeladil pomyslné rádio ve svém nitru z dalekého planého vlnového rozsahu vnějšího světa na dosud nepoužité vlnové pásmo jeho těla, tedy onoho vnitřního světa. Byla to jediná možnost, jak zachránit rozum před chaosem.

Zbystřil pozornost, doladil, soustředil své myšlenky a pustil se do boje. Cítil, jak jeho mysl tlačí na tenkou slupku atomů. Bušil do toho rozhraní, do té pomyslné membrány, která se napínala, pružila, vydouvala se, ztenčovala ... a nakonec praskla. Jeho pomyslné tělo překročilo onu hranici a stálo na druhé straně - jako Alenka za zrcadlem.

Harrison Wintergreen se ocitl ve vlastním těle.

Byla to říše divů, absurdně a velkolepě odpudivá říše divů. Wintergreenovo hledisko, které se jeho mysl rozhodla považovat za jakési tělo mimo Harryho fyzické tělo, se nacházelo uvnitř rozsáhlé sítě pulsujících arterií, vypadajících jako monstrózní dálniční systém. Analogie krystalizovaly. Teď už to byla dálnice a Wintergreen se po ní řítí. Jakési vzduté pytle vypouštěly do proudu dopravy nejrůznější věci: hormony, odpadní látky, živiny. Jak splašené taxíky se kolem něj kodrcaly bílé krvinky, zatímco červené plynule míjely jakési apatické chodce. Doprava houstla a řídla jako při dopravní špičce na magistrále. Wintergreen pokračoval v jízdě a přitom neustále pátral a pátral.

Zabočil doleva, minul tři uličky a zabočil doprava k lymfatické uzlině. A pak to uviděl - hromadu bílých krvinek připomínající výsledek řetězové dopravní nehody a škodolibého motocyklistu řítícího se přímo k nim.

Černá motorka. Černá kožená kombinéza. Černý, zlověstně černý byl i celý jezdcův obličej kromě dvou krvavě rudých planoucích očí. A prsa a záda černé kožené bundy byla vyzdobena šarlatovým nápisem: "Anděl R". Anděl rakoviny.

S divokým válečným pokřikem rozpálil Wintergreen svůj pomyslný vůz po myšlené dálnici přímo k imaginárnímu motocyklistovi - rakovinné buňce.

Prásk! Prásk! Cak! Wintergreenovo auto smetlo motorku a z jezdce zůstal jen obláček jemného černého prachu.

Wintergreen projížděl nahoru a dolů po dálnicích svého krevního oběhu. Uháněl tepnami, kodrcal se žilami a proplétal se úzkými vlásečnicemi. A všude pronásledoval černo-oděnce na motorkách, "Rakovinné Anděly", a drtil je na prach pod svými koly.

Pak se ocitl v temném vlhkém lese svých plic. Cválal na pomyslném sněhobílém koni a v ruce držel kopí z čistého světla. Zuřiví černí draci s krhavými očima a ohnivými rudými jazyky se plazili ve spleti větví plicních sklípků. Sv. Wintergreen popohnal svého koně, napřáhl kopí a probodával příšery jednu za druhou dokud nezbavil celý posvátný plicní háj těch strašlivých draků...

Vzápětí už letěl nějakou rozlehlou vlhkou jeskyní, nad ním visely masy bůhvíjakých gigantických orgánů a pod ním světlovala nedozírná plocha slizké pláně pobříšnice.

Z jakéhosi ukrytu někde v zákoutích jeho obrovského bijícího srdce se s nepřičetným řevem vynořila formace Černých stíhaček s krvavě šarlatovým R na křídlech a ocasech.

Wintergreen šlápl na plyn a přichystal se k bitvě. Vylétl až nad ty záškodníky a odstřeloval je svými kulomety, dokud se jeden po druhém a pak už po celých desítkách nezřítily v plamenech dolů na pobříšnici.

Černé a rudé věci na něj útočily v tisících různých formách. Černá - barva zmaru - a rudá - barva krve. Draci, vojáci, motocyklisté, letadla, lodi a ponorky, tanky i tygři v cévách, plicích a slezině, v hrudi i močovém měchýři - to všechno bylo Rakovinní andělé.

A Wintergreen vedl své pomyslné bitvy v tisíci převtěleních - jako řidič, rytíř, pilot, potápěč, voják, mahút a na bojištích svého těla zanechával se zlobnou a zatvrzelou škodolibostí prach padlých Rakovinných andělů.

Bojoval a bojoval, bil se udatně, zabíjel a pobíjel, až nakonec...

Skončil po kolena v moři svých žaludečních šťáv, jehož vlny narážely na stěny veliké a smrduté jeskyně jeho žaludku. Proti němu přibíhal na chitinových nohou obrovitý Černý krab s krvavě rudými očima, přidřeply, mohutný a prvotní.

Krab rychle cupitá ve mířil přes žaludek přímo k němu a přitom zlověstně pomlaskával. Wintergreen se zastavil, vycenil zuby jako vlk, pak se vši silou odrazil, vyskočil vysoko do vzduchu a přistál oběma nohama na tvrdé Černé skořepině.

Krab se pod jeho váhou rozdrobil jako křehká, vydlabaná tykev, vysušená sluncem, a roztránil se na tisíce drobných částíček prachu.

Wintergreen byl sám, konečně sám. Zvítězil, poslední a zároveň první Rakovinný anděl byl zničen, zapuzen a zcela poražen.

Harrison Wintergreen zůstal sám a vítězný, sám ve svém vlastním těle, začal se ohlížet po nějakém dalším světě, který by mohl dobýt, čekal, až přestanou působit dryjáky, a on se zas vrátí zpátky, do toho světa, co mu vždycky ležel u nohou.

A čekal a čekal a čekal...

Jeďte se podívat do nejlepšího světového sanatoria a najdete tam Harrisona Wintergreena, který se stal odporným pracháčem, Harrisona Wintergreena, který zanechal svou stopu v prachu Času, Harrisona Wintergreena, katatonickou zeleninu.

Harrisona Wintergreena, který aby se mohl utkat s Rakovinnými anděly a zvítězit nad nimi, dokázal vstoupit do svého těla.

Ale nedokázal se z něho dostat ven.

*Přeložila Irena Hillmánová
Ilustroval Dan Růžička*

KateWilhelmová

Navždy tvá, Anna

(Forever yours, Anna)

Anna vstoupila do jeho života jednoho jarního odpoledne, nezvaná, ba dokonce nežádoucí. Toho dne otevřel Gordon dveře kanceláře jednomu ohlášenému klientovi a povšiml si dalšího návštěvníka, čekajícího v chodbě. Ten muž mu přinášel Annu, ale to Gordon ještě nevěděl. Řekl pouze: "Prosím?"

"Pan Gordon Sills? Nejsem sice ohlášen, ale... smím počkat?"

"Bohužel nemám čekárnu."

"To nevádí. Rád počkám venku."

Příchozímu bylo něco kolem padesáti a měl peníze, jak prozrazoval jeho antracitový oblek, decentní šedomodrá hedvábná kravata a hedvábná košile. Gordon odhadoval, že kámen, který měl muž na ruce, je pravý smaragd, nejméně tříkarátový. Trochu křiklavé, pomyslel si.

"Jak si přejete." Pozval svého klienta dál a zavedl ho halou do kanceláře, oddělené od zbytku místnosti třemi zástěnami z rýžového papíru, zdobeného překrásnými čínskými znaky.

Tady stál jeho psací stůl, dvě křesla pro návštěvníky, jeho vlastní křeslo a přeplněná knihovna.

Když klient odešel, byla chodba prázdná. Gordon pokrčil rameny a vrátil se zpět do kanceláře. Přitáhl si telefon a vytočil číslo své bývalé manželky. Nechal ho nejméně desetkrát zazvonit, pak položil sluchátko. Opřel se pohodlně y křesle a promnul si oči.

Bylo pozdní odpoledne a mezerami žaluzií dopadaly do místnosti proužky slunečního světla. Měl by na pár týdnů vypadnout ven, uvažoval. Zavít jednoduše krám a zmizet, dokud se konto v bance nevyčerpá. Tři týdny, tak dlouho by to asi trvalo. Škoda toho druhého chlapa, řekl si bez velké lítosti. Měl zakázky tak asi na jeden měsíc práce a věděl, že do té doby určitě dostane další.

Gordonu Sillsovi bylo pětáctilet let a měl pověst vynikajícího grafologa. Mohl se stát zamožným, jak mu jeho bývalá žena často předhazovala. Jestliže to nedokážeš do čtyřiceti - to říkala až příliš často - pak už se ti to nikdy nepodaří. Ale jemu to bylo jedno. Peníze, jistota, budoucnost, budoucnost dětí, to vše mu bylo jednoduše fuk... Rázně vstal od psacího stolu, opustil kancelář a vešel do obývacího pokoje. I zde panoval stejný nepořádek jako v kanceláři: staré deníky, knihy a časopisy ležely všude kolem. Gor-

donovi připadal nepořádek útulný. Nenáviděl uklizený byt. Na zdi visely dvě utěšené čínské krajinky. Rozezněl se zvonek. Když Gordon otevřel, stál tu opět bohatý, neohlášený klient. V ruce držel aktovku z pravé kůže. Gordon otevřel dveře dokořán a pozval muže dál. Slunce mezitím zmizelo

rozhovoru, měl byste vědět, že jsou oblasti, ve kterých se neangažuji. K nim patří například žaloba o určení otcovství. Nebo spory mezi zaměstnavateli a zaměstnanci." Roda zrudl.

"Nebo vydírání," uzavřel Gordon klidně. "To je důvod, proč jsem nezbohatl, ale tak už to je."

"Záležitost, kvůli které jsem zde, nemá s těmito věcmi nic společného," odpověděl stručně Roda. "Četl jste o explozi v naší továrně na Long Islandu před dvěma měsíci?" Aniž by čekal na Gordonovu odpověď, pokračoval:

"Ztratili jsme přitom jednoho velice schopného vědce, jednoho z nejlepších v zemi. A my nemůžeme najít jeho poznámky. Měl přítelkyni, která je zřejmě má. Chceme najít tu ženu a dostat zpět poznámky."

Gordon vrtěl hlavou.

"Pak potřebujete policii, soukromého detektiva nebo vaše vlastní bezpečnostní oddíl."

"Pane Sillsi, nepodceňujte naši odhodlanost a naše prostředky. To vše jsme už vyzkoušeli, ale nikdo ji nemohl najít. V posledním týdnu jsme měli konferenci, kde jsme se usnesli, že to zkusíme touto cestou. To, co od vás chceme, je kompletní analýza ženy podle jejího rukopisu. Mohlo by to být užitečné."

Jeho hlas však prozrazoval, že o tom silně pochybuje.

"Domnívám se, že text nepomohl."

"Domníváte se správně," odpověděl Roda s trochou hořkosti. Otevřel aktovku a vytáhl z ní svazek papírů, který položil na stůl. Ze svého místa Gordon poznal, že to nejsou originály, ale jen fotokopie. Přelétl pohledem dopisy. Pak zavrtěl hlavou.

"Pracuji jen s originály."

"To není možné. Držíme je pod zámkem."

"Nabídl byste znalci vín obarvenou vodu?" Gordonův hlas byl chladný, ale nemohl odvrátit pohled od balíčku dopisů. Sklonil se nad stolem a obrátil první dopis, aby si prohlédl podpis. ANNA. Nádherné písmo. Dokonce i na hrubé černé kopii vypadalo půvabně, umělecky, jako Čínské písmo na stěnách jeho kanceláře. Když vzhledl, spatřil, že ho Roda napjatě pozoruje.

"Mohu vám teď sice něco říci, ak potřebuji bezpodmínečně originály. Když dovolíte, ukážu vám teď svůj bezpečnostní systém."

za budovou na drurfé straně Amsterdam Avenue. Gordon ukázal na křeslo, zatímco sám se usadil za psací stůl.

"Promiňte, že jsem přišel neohlášen," řekl návštěvník, Z kapsy vytáhl náprsní tašku, vyjmul vizitku a položil ji na stůl.

"Jmenuji se Avery Roda. Jsem zde z pověření naší firmy. Chtěli bychom s vámi konzultovat některé dopisy, které jsou v našem vlastnictví."

"To je mé povolání," odvětil Gordon.

"A o jakou firmu se jedná?"

"Draper Fawcett"

Gordon pomalu přikývl.

"A vaše postavení?"

Roda vypadal nešťastně.

"Jsem viceprezidentem oddělení pro výzkum a vývoj, ale v současné době vedu jedno vyšetřování. Mým prvním úkolem v této záležitosti bylo vyhledat někoho s vašími znalostmi. Byl jste mi velice doporučován, pane Sillsi."

"Dříve, než budeme pokračovat v našem

věnovat naši záležitosti veškerou svou pozornost."

"A jak to bude s vaší spoluprací?"

"Co tím myslíte?"

"Jeho rukopis. Chtěl bych vidět nejméně čtyř i strany s jeho rukopisem."

Roda se na něj díval nechápavě.

"Mohu si udělat lepší obraz o té ženě, když poznám jejího přítele."

"Dobrá."

"Kolik mu by Io?" ^

"Třicet."

"Okay, Co mi můžete ještě sdělit?"

Roda seděl tiše, s přivřenými očima. Jako by se pohroužil hluboko do svých myšlenek. Najednou zhlédl a přikývl

"Co jste o ní řekl, může být důležité. V jednom dopise se zmiňovala o nějaké výstavě, ale mnoho jsme s tím nepořídili. Okamžitě na to někoho nasadím. Umělkyně. To by mohlo sedět."

"Pane Rodo, co mi můžete ještě říci? Jak důležité jsou ty dopisy? Mohou se prodat? Může mít někdo mimo vaši firmu ponětí o jejich ceně?"

"Jsou velice cenné." Rodův hlas byl tak bezvýrazný, že Gordon automaticky nastrážil uši. "Kdybychom je nedostali v krátké době zpět, museli bychom se obrátit na FBI. Ve hře by se mohla ocitnout národní bezpečnost. Rádi bychom to ale vyřídili sami. Jsem si jistý, že Rusové by za ty poznámky zaplatili milióny," zakončil právě tak monotónně, "Ostatně i my bychom byli připraveni zaplatit jakoukoliv sumu. Ta žena je má u sebe. Napsala to v dopise. Musíme ji najít."

Na okamžik si Gordon zahrával s myšlenkou, že odmítne.

Problém, pomyslel si, skutečný problém. Zadíval se znovu na vrchní dopis a na dopis: Anna.

"Tak dobře. Přinesu smlouvu."

Poté, co Roda odešel, prohlížel si Gordon pár minut vrchní dopis, aniž by ho četl.

"Dobrý den, Anno," řekl tise. Pak posbíral dopisy, uložil je do pořadače a ten zamkl do trezoru. Nehodlal začít, dokud nedostane originály. Ale pomýšlení, že se pustil do práce, by Rodu uklidnilo.

Příštího dne před polednem zaslal Roda slíbené originály a pár vzorků Mercerova rukopisu. Tři hodiny studoval Gordon-zaslané podklady. Dopisy hledané ženy položil na stůl pod pracovní lampu a otáčel je ze všech stran. Ještě stále je nečetl. Nejprve si dělal poznámky. Ženin rukopis byl jemný, půvabný a s nádherným stínováním. Psala plnicím perem, nepoužívala propisku ani fix. Každý tah byl umělecký, opravdová pastva pro oči. Jeden z dopisů byl napsán na třech stranách, čtyři na dvou a zbylé dopisy jen na jedné straně. Ani jeden z nich nebyl datován, nikde nebyla adresa ani celé jméno. Obracel jeden po druhém a prohlížel zadní stranu. Krátce si poznamenával: tlak - lehký až střední. I další poznámky byly krátké: plynulé, rychlé, nekonvenční, proporce jedna ku pěti. To vypadalo na Evropu. Nevěřil ale, že by ta žena byla Evropanka, i když se tím podrobně zabýval. Každá poznámka mu, sloužila jako orientační bod, jako první dojem. Při práci si tise hvízdal, až ho vyrušilo z vonění telefonu.

Přistoupil k protější stěně místnosti, kde stál prosvětlovací stůl, dlouhý pracovní stůl s kopírovací kamerou, zvětšovákem a pořadačem. Na druhém psacím stole byl nainstalován počítač. Vše úzkostlivě čisté a uklizené.

"Pořadače jsou ohnivzdorné," upozornil suše Gordon, "stejně jako sejf. Jestliže jste se o mně informoval, pane Rodo, pak víte, že jsem pracoval s mnoha velmi cennými dokumenty. Měl jsem je uschovány zde. Nechte tady kopie. Mohu začít pracovat s nimi, ale ráno potřebuji originály."

"Kde je sejf?"

Gordon se sklonil k počítači a vytiskl kód. Pak přistoupil ke stěně za psacím stolem a odsunul panel na stranu. Za ním se objevily dveře trezoru.

"Nemám v úmyslu ho otevírat předvám. Už tak jste viděl dost."

"Počítačové jištění?"

"Ano."

"Výborné. Pošlu vám ráno originály. Říkal jste, že nám můžete už teď sdělit pár věcí?"

Vrátil se do kanceláře,

"Nejprve k tomuto," začal Gordon a uká-

zal na vrchní list. "Kdo ho cenzuroval?"

Dopisy byly odstříhány těsně nad oslovením a všude se vyskytovaly bílé obdélníky.

"Nalezli jsme je už v tomto stavu," odpověděl ztěžka Roda. "Mercer to musel udělat sám. Jeden detektiv říkal že ty díry byly vyřezány břitvou."

Gordon přikývl,

"Dost zvláštní. No, v každém případě vám mohu sdělit, že ta žena je s velkou pravděpodobností umělkyně. Typoval bych malířku."

"Jste si jistý?"

"Nebudte blázen. Přirozené si jistý nejsem - ne, když mám jen kopie. Je to jen domněnka. Vše, co vám mohu slíbit, jsou domněnky, postavené na určitých odborných znalostech."

Roda se opřel v křesle a pomalu vydechl.

"Jak dlouho to bude trvat?"

"Kolik je dopisů?"

"Devět."

"Dva, tři týdny."

Roda zakroutil pomalu hlavou,

"Jsme v mizerné situaci, pane Sills. Dáme vám dvojnásobný honorář, budete-li

Byla to Karen. Konečně zavolala. Děti přijdou v šest. Zpět je bude muset odvést v neděli v sedm. Hlas měla chladný, jako by dávala instrukce ohledně praní. Gordon řekl jen okay a zavěsil. Byl překvapen, jak slabé pocity v něm telefonát vyvolal. Dříve, když s Karen telefonoval, neustále se vyptával, jak se jí daří. Jestli pracuje. Jestli je v domě všechno v pořádku. Měla dům na Long Islandu. Teď ho toto řešení uspokojovalo, beztak v minulých letech trávil mnoho času v městě. Dům si koupili společně, tu a tam něco poopraví, zdil příčky a znovu je boural, rozváděl vodu.

Toho večera Šel s dětmi do řecké restaurace. Osmiletému Busterovi se nechtělo, desetiletá Dana mu řekla, že je prcek a Gordon se snažil zabránit hádce tím, že jim vyprávěl o nákupu nové hry Monopoly. Na to Dana prohlásila, že Buster bude stejně stále vyhrávat. Dana se velmi podobala své matce, ale pokud šlo o schopnosti, byl celá matka právě Buster. Také Karen patřila k neustálým vyhercům.

Hráli Monopoly, a v neděli Šel Gordon s dětmi do loutkového divadla. Pak je odvedl zpět domů. Byl vyčerpan. Když vstoupil do svého bytu, s beznadějí se rozhlédl. Na stole i ve dřezu leželo špinavé nádobí. Buster spal v obývacím pokoji a na válečce ještě leželo povlečení. Karen připadalo, že jsou už příliš staří, aby spali v jednom pokoji. Ostatně v pokoji, kde spala Dana, panoval stejný nepořádek. Zapomněla si tu pyžamo a bačkory na přezutí.

Gordon zlostně popadl Busterovo povlečení a vše hodil na postel v Danině pokoji. Zavřel dveře. Špinavé nádobí umyl v mycí lince. Pak vešel do pracovny a otevřel trezor.

"Dobrý den; Anno," řekl tiše a napětí z něj spadlo. Bolest hlavy zmizela. Zapomněl na dopravní zácpu na zpáteční cestě z Long Islandu a na neustálé hádky dětí.

Vzal dopisy do pokoje a posadil se, aby si je poprvé přečetl. Byly to milostné dopisy. Dopisy plné vášně, misty plné humoru, bystré, inteligentní. Bylo velmi obtížné je bez dat seřadit chronologicky za sebou. Ale obsah byl jasný. Žena poznala Mercera ve městě. Procházela se, rozmlouvali. Pak znovu přšel a tentokrát spolu strávili konec týdne a stali se milenci. Ona mu posílala dopisy poste restante. Mercer jí nepsal, ale dal jí do opatrování listy s nesrozumitelnými poznámkami. Byla vdaná nebo žila s někým, jehož jméno bylo všude, kde se vyskytlo, pečlivě vyříznuto břitvou, Mercer ho znal a patrně navštěvoval. Byli dokonce i přáteli a vedli spolu dlouhé, vážné rozhovory. Žena měla strach, Mercer pracoval na něčem nebezpečném a nikdo ji neřekl, o čem jde. Nazývala Mercera tajně tajným a dohadovala se o jeho tajemném životě, o jeho rodině - zda ho doma očekává šílená žena nebo tyranský otec nebo zdali se v noci mění ve vlkodlaka. Gordon se usmál. Anna nebyla určitě sentimentální, jen beznadějně zamilovaná do Mercera a přitom nevěděla ani kde bydlí, ani kde pracuje, nebo jaké nebezpečí mu hrozí. Nevěděla o něm nic, jen, že je šťastná, když je s ním. Její muž ji měl rád a přál si, aby byla šťastná. Myšlenka, že mu působí bolest,

pro ni byla hrozná, ale nemohla na tom nic změnit. Gordon stiskl rty a znovu si pročítal jeden z dopisů.

"Miláčku. Nemohu to snést. Nemohu to opravdu už déle snést. Sním o tobě, vidím tě v každém cizinci na ulici, pokaždé slyším tvůj hlas, když jdu k telefonu. Potí se mi dlaně a třesu se po celém těle, když si pomyslím, že jsou to tvoje kroky, které slyším. Jsi mým snem. Tak mě dnes napadlo: musí to jít takhle dál? V žádném případě. Jsem hloupá Školačka, blouznící po nějaké filmové hvězdě? V šestadvaceti? Sebrala jsem všechny tvé papíry a zabalila do krabice. Když jsem ale psala Číslo pošty, musela jsem se začít smát. Není prostě možné posílat dopis na rozloučenou na poste restante. Co kdybys ho neodnesl a nějaký poštovní úředník by ho nakonec otevřel? Měla by se taková osoba bavit na můj účet? Vis přece, že všichni takoví poštovní úředníci jsou stan a vysušení. Měl bys je vidět, jak by se bavili. A co kdyby rozluštili tvoje tajuplné zápisky a objevili by tajemství vesmíru? Zaslouží si takové osvícení? Ne! Vše jsem opět skryla do (vyříznuto) trezoru..."

Mercer nebyl tajuplný, pomyslel si náhle Gordon. Tajuplný byl ten druhý muž, -bezejmenný, v jehož trezoru ležely Mercero-
vy papíry. Kdo to byl? Gordon zavřel hlavou nad takovým trojúhelníkem vztahů a Četl dál: "...a (vyříznuto) vstoupil a já jsem se mu rozplakala na rameni. Pak jsme šli jíst. Bylo mi nanic."

Gordon se zasmál a odložil dopisy na pohovku. Pak, se pohodlně opřel zády, založil si ruce za hlavu, pozoroval strop a přemýšlel.

Během příštích dvou týdnů pracoval na dopisech a několika listech Mercero-
vy rukopisu. Vše vyfotografoval, zvětšil a hledal známky slabosti, nemoci. Vložil dopisy do počítače a zpracoval je ve vlastním programu, který vyhledával mluvnické zvyklosti, cizojazyčné nebo regionální kombinace, vše neobvyklé nebo poučné.

Došel k závěru, že Mercer se narodil ve zkumavce a neopustil školu a laboratoř do toho dne, kdy potkal Annu.

Ona pocházela ze středozápadu, ne z nějakého velkého města, spíše z oblastí Velkých jezer. Jméno, neustále vyřezávané, obsahovalo šest písmen. Anna byla nájemná vermisáží, ale jméno umělce bylo také vyříznuto. Skládalo se z devíti písmen. Aniž to napsala, bylo zřejmé, že práci umělce byla nadšena. Ukazovalo to písmo. Gordon změnil mezery mezi slovy, velikost jednotlivých písmen, jejich sklon, proporce. Každý pohyb, který Anna učinila, byl půvabný, rytmický. Její spojení byla girlandami, otevřená a důvěryhodná, to znamenalo, že je upřímná. Tahy, kterými spojovala slova, ukazovaly na rychlé písmo, na intuici, které důvěřovala. Gordonovy poznámky se postupně stávaly obrazem celku, stále častěji z nich získával konečné závěry. Obraz Anny byl stále reálnější.

Po prvním poznání Mercera věnoval Gordon jeho rukopisu méně pozornosti. Jednalo se o vědce, technologa, precizního, škrobeného, génia přehnaně tajuplného, samotáře. Byl to známý typ.

Když Roda opět přišel, věřil Gordon, že mu může o obou těchto lidech říci víc než jejich vlastní matka. Co nemohl říci, bylo, jak vypadají nebo kde je Anna teď. Kde jsou hledané papíry, uschované v trezoru jejího muže. Klidně pozoroval, jak Roda přelétl jeho zprávu. Venku padal z oblohy déšť jako šedivý závoj. Vzduch byl těžký a vlhký.

"To je vše?" chtěl vědět Roda, když skončil.

"To je v se."

"Prověřili jsme každou výstavu ve Státech, ale tu ženu jsme nenašli," řekl zasmušile. "A máme důkazy, že Mercer s ní nemohl být tak často, jak tvrdí. Někdo nás i vás podvedl. Vy tvrdíte, že je Čestná a morální. My ale tvrdíme, že je to agentka nebo něco horšího. Přilepila se na něj, aby získala ty papíry. Dopisy jsou plné lží, jeden jako druhý."

Gordon zavřel hlavou.

"Vtěch dopisech není ani jediná lež.*"

"Proč se tedy neohlásila, když Mercer zemřel? Ta událost měla dostatečnou publicitu, o to jsme se postarali. Říkám vám, nebyl jejím přítelem. Objevili jsme ho při jedné talentové zkoušce. Právě končil školu a od té doby byl neustále v laboratoři. Sedm dnů v týdnu, po čtyři roky. Neměl na to čas, aby se s ní scházel, jak tvrdila. Je to holá lež* Výmysl/

Schouli se v křesle, obličej měl Šedý jako drahý oblek, který měl na "sobě. Vypadal starší než při poslední návštěvě.

"Vyhraju," řekl tiše. "Žena i její partner. Pravděpodobně už opustili zemi. Předpokládám že už druhý den po nehodě, i s papíry. Proklaté rafinování, oba dva. Ten idiot!"

Chvilí nehybně zíral na podlahu a pak vstal.

Pokračoval tvrdým úsečným hlasem:

"Byl jsem proti tomu, abychom s vámi konsultovali, ztráta času i peněz. Voodoo - řeč, nic víc. No, udělali jsme, co jsme mohli. Pošlete nám účet. Kde jsou dopisy?"

Gordon beze slova přisunul požadované dokumenty. Roda si je -starostlivě prohlédl a uložil do tašky.

"Na vašem místě bych se v budoucnosti nehlásil u naší firmy o nějaké reference, Sil-Isi." Odsunul Gordonovu zprávu. "Zřekli bychom se toho. Na shledanou."

Gordon věděl, že tím by celá záležitost měla skončit, ale nestalo se tak. Kde jsi, Anno? přemýšlel, zatímco venkovní svět tonul ve studeném dešti. Proč se neohlásila, proč nebyla na pohřbu, proč nevrátila dokumenty? Otázky, na které neznal odpověď. Věděl jen, že je někde tam venku, maluje, žije s mužem, který ji tak miluje, že ji poskytl volnost, aby milovala jiného.

Dej na ni pozor, říkal v myšlenkách druhému muži. Buď na ni milý, trpělivý, dokud její žal nezmizí. Ona je něco velice vzácného, víš?

Opřel si hlavu o okno. Chlad ho uklidňoval.

"Velice vzácného," řekl nahlas.

"Gordone, jsi v pořádku?" ptala se Karen v telefonu. Koncem týdne měl mít opět děti "Jistě. Proč?"

"Jen jsem si myslela. Mluvíš takovým

zvláštním tónem. Máš přítelkyni?"

"Co chceš, Karen?"

Do jejího hlasu se vrátil chlad. Dohodli se, kdy přijdou děti a kdy je odvede nazpět, Půjčovna knih, řekl si zamyšleně Gordon. Přesné jako v půjčovně knih,

Když zavěsil, rozhlédl se po bytě. Zděsil se ošumělostí, nedostatku pohody. Ještě jednu lampu, přemýšlel. Potřebuje druhou lampu, nejméně ještě jednu. Možná-dokonce dvě, Anna milovala světlo, Přítelkyně? Chtělo se mu smát a plakat zároveň. Měl podpis, pár milostných dopisů jinému muži a ženu, která se mu zjevovala ve snu a hovořila s ním slovy dopisů. Přítelkyně! Zavřel oči a uviděl to jméno: Anna, Veliké A, podobné vulkánu *ty-čicímu* se vysoko do stratosféry, pak stejno-měrná, půvabná N, veselé malé A na konci, snažící se zůstat v základní linii a neodletět, K tomu vzletný zakončující tah vedoucí nad celým jménem až k počáteční literě, kterou překřížilo a měnilo v A, Grafická výstava Anny, umění dýchalo z každého tahu.

Navždy tvá Anna. Navždy tvá,

Gordon se zhluboka nadechl a pokusil se udělat plány na víkend s dětmi, pro zbytek měsíce, léta a zbytek života. Příští den koupil lampu a cestou zpět zašel do květinářství pro půl tuctu kvetoucích trvalek, Anna popisovala, jak sluneční světlo mění květiny na okenním rámu v drahokamy. Položil je tedy na parapet, vytáhl žaluzie a slunce proměnilo květy v drahokamy, Zaťal pěsti a odvrátil se od okna,

Vrátil se zpět ke své práci, Jaro přešlo do léta, horkého a vlhkého, jaké může být jen v New Yorku. Přistihl se, jak navštěvuje jednu uměleckou výstavu Lza druhou. Posmíval se sám sobě a proklínal se, ale dále chodil ha vernisáže, prohlížel si práce dalších umělců a jejich signatury. Když ani profesionální detektivové ani FBI nedokázali Annu nalézt, fikal si, je bláznovství věřit, že má být jen malou šanci. Přesto chodil na výstavy.

Jsem osaměly, říkal si a pokoušel se zajímat o jiné ženy, a dál se toulal po galeriích,

Na podzim navštívil výstavu nového umělce, učitele na umělecké škole, Gordon se proklínal. že ho to nenapadlo dřív. Anna mohla studovat umění. Vyhotovil si seznam uměleckých škol a navštěvoval je pod záminkou, že sbírá podpisy umělců pro článek, který chce napsat. Znělo to věrohodně, ale nepomohlo mu to.

Možná byla ošklivá, říkal si. Která žena by se zamilovala do muže, jako byl Mercer? Byl nemotorný, brilantní, excentrický a plný zázraků, Gordon si byl vědom, že právě tyto zázraky přitahovaly Annu k Mercerovi. Dokázala prolomit jeho obranu a našla rnuže s duší dítěte, který si skutečně zasloužil její náklonnost. A také Mercer se do ní zamiloval^ jejich pocity byly vzájemné, to ostatně vyplývalo z dopisů. Ale proč ji obelhal? Proč jí

jednoduše neřekl, kdo je a co dělá? Druhý muž v jejím životě zřejmě nebyl překážkou. Oba muži si byli sympatičtí a milovali Annu. Gordon hloubal o Anně, o Mercerovi, o druhém muži. Neustále navštěvoval výstavy, stal se známou postavou v různých ateliérech a školách, kde sbíral podpisy. Je to obsese, říkal si, nezdravá, možná dokonce náznak neurózy nebo něčeho horšího. Bylo to bláznivé zamilovat se do podpisů, milostných dopisů jinému muži.

A mohl se mýlit. Možná mel Roda přece jen pravdu. Ale takové pochyby nikdy netrvaly dlouho. Nastal studený, vlhky říjen, Karen se zamilovala do jednoho bohatého muže.

Návštěvy dětí se zjednodušily, protože se už nesnažil bavit je každou minutu. Vzdal to a koupil jim televizor a videohry,

Jednoho dne projížděl okolo Art Academy, aby navštívil Ricka Hendersona, se kterým se seznámil minulý měsíc. Rick vyučoval malování akvareli.

Gordon čekal v Rickove kanceláři, až se vrátí z hodiny, když uviděl Annino velké A,

Cítil, jak ho svrbí ruce. Dlaně se mu zpotily, žaludek sevrěl, když spatřil ten dopis na Rickove psacím stole. . Téměř bázlivě ho obrátil a prohlížel si písmo, Písmena A ve slovech Art Academy, to byly vulkány, trčely do stratosféry, přeškrtnuty svévolným, bezstarostným tahem, jako drze nasazené sombrero.

Annino A. Nevznášelo se vzhůru, ani to neočekával, ne v adrese. Tento tah byl jejím osobním znakem, Gordon klesl na Rickovu židli a zhluboka se nadechl. Když Rick konečně přišel, ukázal Gordon hlavou na papír, "Můžeš mi říci, kdo napsal ten dopis?"

Jeho hlas zněl horečně, ale Rick si toho zřejmě nevšiml Otevřel desky a přelétl pohledem lístek, který v nich byl založený. Pak ho podal Gordonovi, Byl to Annin rukopis, i když trochu odlišný. Gordon ho poznal podle sklonu písma a .rozvržení písmen. Rozdílly, jako například A v jejím jménu, ho udivovaly, ale přesto si byl jistý, zeje to její

písmo. Konečně si ho přečetl. Bude prý pár dní chybět na přednáškách. Dopis byl čtyři dny starý,

"Studentka," vysvětloval Rick. "Přišla z Ohia a myslí, že se musí omluvit, když chybí. Překvapuje mě, že dopis nedala podepsat matce,"

"Mohu se s ní seznámit?" Rick se na něho se zájmem podíval. "Proč?"

"Chtěl bych její podpis."

Rick se zasmál.

"Jsi blázen, víš to? Samozřejmě se s ní můžeš seznámit. Je v ateliéru, aby dohnala, co zameškala. Pojď se mnou,"

Gordon zůstal stát ve dveřích a díval se na malující děvče. Nebylo jí víc než dvacet, byla hrozně hubená a vypadala hladově. Ob-lečena byla do pánské košile, džinsů a špinavých střevíců. Nebyla to Anna z dopisů. / Ještě ne.

Gordon pocítil slabost a pevně se chytil dveřního rámu. Najednou věděl, na čem Mercer pracoval a co objevil. Měl pocit, jako by sám vyklouzl z Času. Zatímco se mu v hlavě honily myšlenky, formulovala vysvětlení, dostávaly jeho příští roky pevnější podobu. Pochopení přišlo jako vzpomínky, Vše bylo najednou zde a tvořilo logický obraz. Mercerovy poznámky ukazovaly, že to .byl posedlý génius, fascinovaný časem. Roda předpokládal, že Mercer ve své práci ztroskotál, protože vylétl do povětří. Všichni to museli předpokládat. Ale Mercer měl úspěch. Dostal se o pět nebo šest let dopředu časem, do doby, kdy Anně bylo Šestadvacet, Přeskočil z minulosti do budoucnosti. Gordon si byl jist, že to bylo jeho vlastní jméno, které bylo vyřešeno z dopisů od Anny. Myslí mu procházely věty z jejích dopisů, Popisovaly japonský můstek z jeho obrazu, květiny na okenním rámu, dokonce jak slunce mizí za budovou na protější straně ulice. Myslel na Rodu a hejno agentů patrajících po dokumentech, schovaných na nejbezpečnějším místě na světě v budoucnosti. Trezor, kam Anna uložila papíry, bude jeho vlastní, Gordo-nův trezor. Zavřel oči a pocítil bolest, která, jak věděl, přijde, až Mercer pochopí, že musí zemřít, protože zemřel. Pro Měr-cera nebyla ani láska tak silná, aby ho přinutila zanechat jeho práce.

Gordon věděl, že se on a Anna setkají. Bude pozorovat, jak dospívá, stává se Annou z dopisů, Bude pozorovat, jak se vznáší do oblak. A až Mercer vystoupí ze dveří času, bude ji Gordon stále milovat a Čekat na ni, aby ji pak utěšoval.

Rick si odkašlal. Gordon se pustil rámu a vstoupil do ateliéru. Ted* si ho Anna všimla. Vzhledla k němu. Její oči byly tmavě modré.

Dobrý den, Anno.

*přeložil Ladislav Kejval
" ilustroval Fick*

Robert H. Wilson

Cesta k Rigelu

Slunce zapadlo za kráter Grimaldi, ale soumrak nad Mořem Bouří zůstával ještě celý den. Obloha byla mlhavě modrá a nad temněji zbarvenými vlnami svítila Země v úplňku. Vísela tam nad horizontem po dobu poloviny měsíce, její světlo tlumeno svitem slunce, jak rostla ze srpečku až do úplňku, třikrát tak velkého jako slunce při západu. Nyní v Šeru to byla velká stříbrná lampa, zářící nad Nádherným Nardem, Městem na Vodě. Světlo se třpytilo nad štíhlými bílými věžemi, nad bílým, deset mil dlouhým smělým mostem, vedoucím z Nardu ke břehu, a osvětlovalo pláž, kde jsme stáli, skoro tak jasně, jako ve dne.

"Dáme si to ještě jednou, Garthe, přece na tu fintu přijdu," řekl jsem.

Kůže na mých nahých prsou ještě páčila po ráně jeho dřevěným šermířským mečem. Kdyby to byl skutečný obouruční Měsíční souborový meč, masivní zbraň se zakřiveným ostřím, rána by způsobila hluboký řez do kosti. Bylo to vždy totéž, již od doby, kdy jsme Šerموvali jako kluci zahnutými laťkami. Oba společně bychom byli dokázali porazit celou školu, ale sám jsem proti němu neměl šanci. Snad jednu z deseti -

"Do střehu!"

Stříbřité meče kmitaly v zemském světle. Sekl jsem ho po zápěstí a musel jsem uhnout, abych unikl jeho divoké ráně na mou hlavu. Teď jsme měli zaháknuté jílce a dřevěné čepele nad hlavami. Když ustoupil zpět, aby se uvolnil, provedl jsem výpad a vyrazil mu zbraň. Garthův meč odletěl velkým obloukem až do vody. Garth sám klesl na písek a držel si pravé zápěstí.

"Čert vem náš souboj, Dunale. Jestli's mi zlomil ruku těsně před letem -"

"Vždyť to nemáš ani vymknuté. Máš slabá zápěstí. A tys měl ke mně někdy ohledy? Tři zlomená zebra!"

^H Jen počkej -*

Byl už na nohou, když přišla Kelvar a položila mu ruku na rameno. Pár minut předtím

ještě plavala v příboji a pozorovala nás. Světlo Země se třpytilo na její ještě trochu mokré bílé kůži a modře se odráželo od draků na jejích plavkách.

Když se dotkla Gartha a on se usmál, měl jsem chuť mu jednu vrazit, i když by mě potom zbil. Á přece, když mu dává přednost -. Byli jsme přátelé dříve než se narodila. Podal jsem mu ruku.

"Ať se děje cokoliv, jsme přátelé, Garthe?"

"Ať se děje, co se děje."

Stiskli jsme si ruce.

"Už se stmívá, Garthe" řekla Kelvar.

"Ukaž nám tu svou loď, než odstartuješ."

"Dobře". Byl vždy takový - chvilku vztekly, chvilku docela příjemný. Teď nás vedl k útesu nad mořem.

"To je Kometa," řekl Garth. "Nejlepší loď na dobývání vesmírných dálek. Až ji vyzkouším, můžeme doletět nakonec vesmíru. Ale pro začátek, co tak na šest měsíců tisíc světelných let kolem Rigelu?" Oči mu planuly, ale pak se uklidnil. "Co vám můžu ukázat?"

Viděl jsem Kometu již předtím, ale ne zblízka. Trup byl z lesknoucího se helio-beryllia - nové lehké inaktivní slitiny kovu a plynu -, loď sama měla tvar válce o délce asi dvaceti stop a patnácti v průměru; vpředu a vzadu měla navíc pět stop vysunuté špiče. V každé byl umístěn dalekohled, zatímco okna byla po stranách a nahoře. Garth nás upozornil, že sklo bylo vyrobeno z jiné formy slitiny trupu, téměř tak silné jako neprůsvitná varianta. V polovině lodi vybíhaly čtyři "ploutve" sloužící při letu atmosférou. Světlo uvnitř ozařovalo jedinou místnost ve středu válcovitého stropu s rovnou palubou.

"Jak víš, kde je dno?" zeptal jsem se a pokusil se strčit do lodi, zda se nepřevrhne. Ani se nehnula. Garth se zasmál.

"Pod palubou je pět set liber rtuti a desintegrátory, a pro vešmírný prostor mám dole pod nohama pomocný gravitační přístroj.

Má práce byla dost snadná, když tvoji přátelé matematici odvodili totožný vzorec pro přitažlivost a elektromagnetismus. Jak víš, padající těleso sleduje směr nejmenšího odporu v poli zakřivení prostoru působeného hmotou. Já ohýbám prostor v jiné takové pole elektromagneticky a Kometa poletí po této dráze. Uvedu-li rtuťové integrátory v plné síle, mohu docílit zrychlení dvě stě mil za sekundu, které vytvoří v polovině cesty rychlost téměř čtyřtisíckrát větší než rychlost světla. Pak začnu postupně zpomalovat, ale i při průměrné rychlosti cesta potrvá zhruba jen šest měsíců.

"Vydrží ale někdo takové zrychlení?" zeptala se Kelvar,

"Zkusil jsem to a nic jsem necítil, S raketovým pohonem by to nebylo možné, ale moje gravitační pole táhne posádku Komety stejně jako loď samu."

"A jsi si jistý, že máš dost síly k udržení akcelerace?" přerušil jsem ho.

"Jasně. Mám dvoutřetinový bezpečnostní přebytek.*"

"A uvažoval jsi, že pohyb může být zúžen? Víš o přírůstku hmoty s přírůstkem rychlosti a nemůžeš počítat s platností jen poloviny teorie relativity. Přírůstek váhy elektronu byl skutečně změřen!"

"To všechno je otázka smyslu údajů; elektron je v tom nevinně. Nerozumím tolik matice, ale vím ze standartních údajů o elektronech, že váha zůstala přesně stejná, Všechno ostatní je nesmysl."

"Možná, že v úvaze je chyba, bylo však vypočteno, že nic nemůže být rychlejší než světlo. Jak se blížíš této rychlosti, hmota stále roste a s ní potřeba energie k dalšímu nárůstu rychlosti. Při rychlosti světla bude hmota nekonečná a tudíž žádná "konečná"¹¹ energie tě již dál nedostane."

"Možná. Brzy na to přijdu."

Začaly se objevovat některé nejjasnější hvězdy. Spatřili jsme souhvězdí Orionu s rudou hvězdou Betelgeuse v horním rohu

a napříč pod ní hvězdu Rigel, zářící jako moody diamant.

"Podívej se" řekl Garth a ukázal na Rigel "tam budu za tři měsíce. První kdo se odváží! ke hvězdám."

"Jedině proto, že se nechceš s nikým dělit o slávu a nebezpečí."

"A proč bych měl? Ty bys stejně neletěl!"

"Necháš mě letět?"

Dostal jsem ho.

"Na tvoji odpovědnost. Kometa unese přinejhorším tři nebo Čtyři a mám spoustu zásob. Chceš-li doopravdy -"

"Nebudeme spolu poprvé podnikat dobrodružství."

"Dobře. Startujeme za deset minut." A odešel do lodi.

"Nechod" šeptala Kelvar, která přišla ke mně ve stínu Komety. "Řekni mu cokoliv, ale nechod."

"Musím. Nemůžu to vzít zpátky. Myslel by si, že se bojím."

"A nemáš-právo se bát?"

"Garth je můj přítel a já jdu s ním."

"Dobře. Přejí si ale, abys nešel."

Z lodi se ozval zvuk stroje.

"Neměla jsi starost, když měl letět jenom Garth." řekl jsem.

"Ne."

"Je miín nebezpečné hlídkovat ve dvou."

"Vím, ale přesto..."

"Bojíš se o mne?"

"Bojím se o tebe."

Objal jsem ji ve stínu lodi.

"A až se vrátím, Kelvar, vezmeme se?"

Místo odpovědi mi dala pus. Garth se objevil ve dveřích Komety.

"Dunale, kde vězíš?"

Rozloučili jsme se a vyšli ze stínu. Vystoupil jsem po dřevěném můstku ke dveřím a můstek jsem za sebou shodil. Kelvar mávala a já jsem na ni cosi volal. Pak se dveře zavřely. Garth seděl u ovládacího panelu v přední části kabiny a operoval s vypínači dvou projektorů.

"Oba zapnuty" překřikl hlmost generátorů. Ruční manipulace pokračovala, hluk zmlkl, ale zdálo se, že se nic neděje. Obrátil jsem se k okénku ve dveřích a vyhlédl ven.

Dole v dále jsem na okamžik spatřil město Nardos, velký bílý most a bod, kterým mohla být Kelvar. A pak již jen oceán, lesknoucí se ve světle Země a postupně se zmenšující. Potom jsme vyrazili z atmosféry do záře slunce a tisíce hvězd. Stále jsme stoupali, až Měsíc vypadal jako srpek obklopený hvězdami. Pak Garth zvětšil rychlost.

"Je čas jít na kutě" řekl. "Dokud neopustíme sluneční soustavu, nebude se nic dít a teprve potom spustím správnou rychlost. Vezmu si první hlídku."

"Jak budou hlídky dlouhé?"

"Osmnáct hodin by mělo vyhovovat našemu způsobu života. Máš-li však jinou představu -"

"Ne, v pořádku. A myslím, že zalehnu."

Nebyl jsem opravdu ospalý, měl jsem jen trochu závrať z dobrodružství. Ustlal jsem si na palubě u jednoho okna, lehl si a zhasl

světlo. Horním oknem dopadalo Šikmo na Gartha a řídicí panel nádherně jasné sluneční světlo. Svým oknem jsem viděl Zemi a třpytící se hvězdy.

Země byla menší, než jsem ji kdy viděl. Zdálo se, že trochu couvá, ba dokonce že mění fázi. Zavřel jsem oči a když jsem je opět ospale otevřel, jasná plocha byla znatelně užší. Kdybych vydržel být dost dlouho bdělý, byl by tam zas jen srpek. Kdybych mohl - ale nemohl jsem.

K vědomí mě probudilo řinčení nádobí, jak Garth připravoval snídani. Rozpačtě jsem vstal.

"Jak dlouho jsem spal?"

"Rovných dvacet hodin. Vypadal jsi, že budeš spát věčně. Tady je nedostatek rušivých vlivů, které určují Čas. Když jsme opustili sluneční soustavu, zdrhl jsem si také."

S obloženým chlebem v ruce jsem se procházel lodí. Byla povzbudivě solidní a jistá. A přece zde něco chybělo.

Zeptal jsem se: "Co se stalo se Sluncem?"

"Myslel jsem si, že se na to zeptáš," Dovedl mě k zadnímu dalekohledu.

"Nic ale nevidím."

"Ještě ti to nedošlo. Vidíš tu jasnou žlutavou hvězdu na pokraji Štíra? To je Slunce."

Zalapal jsem bezděčně po vzduchu. "Jak jsme vlastně daleko?"

"Když jsme před patnácti hodinami minuli Neptun, zařadil jsem plné zrychlení a urazili jsme třicet miliard mil - třicetkrát vzdálenost Měsíce od Slunce, ale jen půl procenta světelného roku."

Nebylo co říci a Garth mě dovedl zpátky k řídicímu panelu. Ukázal mi řízení rychlosti, nyní nastavené na maximum, a předvedl mi aparaturu k řízení směru.

"Tuto hvězdu musíš udržet ve vlasovém kříži. Je to Pí Orionu, trochu mimo náš kurs, ale dobrý předběžný cíl, je mimo o pouhých pětadvacet světelných roků. Polovina světla hvězdy je odkloněna na mřížku, která má ve středu citlivou fotoelektrickou buňku. V okamžiku, kdy se světlo odchýlí, relé zapojí tuto roudou signalizaci a hned nato poplašný zvonek.. Indikátor nahoře ukazuje naše přiblížení jakémukoliv tělesu. Přístroj pracuje na základě vzájemného působení gravitačních polí a jsme schopni zaznamenat cokoli významnějšího hodinu předem. Chceš ještě něco vysvětlit?"

Zdálo se mi to jasné. Pak jsem si všiml, že nahoře jsou tři ciferníky podobné hodinám; jeden ukazoval dny, druhý rychlost a třetí absolvované světelné roky.

"Může to skutečně ukazovat?" zeptal jsem se. "Nemáme přece žádnou možnost kontrolovat naši rychlost s vnějším prostorem."

"Ne přímo. Převod pohybu na ciferníku představuje odhad z probíhající akcelerace. Je-li tvá teorie správná, všechny údaje jsou chybné."

"A jak dlouho tedy chceš pokračovat v letu, aniž bys znal pravdu?"

"Až na úroveň Pí Orionu. Jestli za dva

týdny a dvacet pět světelných roků podle těchto přístrojů tam nedorazíme, letíme zpět. Podle tvých představ jsme na cestě ani ne celý světelný rok. Další dotazy?"

"Ne, myslím, že to zvládnou."

"Vzbuď mě, kdyby něco nebylo v pořádku. A dávej pozor na Černé hvězdy."

Pak si šel lehnout a nechal mě u řídicího panelu. Za pět minut spal a let jsem vedl já."

Hodiny se nic nedělo. Loď letěla přímo vpřed bez mých zásahů. Mohl jsem vstát a procházet se, stále ve střehu, ale poplach se nekonal. Byl jsem však neklidný a šel jsem pozorovat dalekohledem.

Hvězdy zářily neuvěřitelně jasně. Přímou před námi byly hvězdy Betelgeuse a Rigel a za nimi velká mlhovina v Orionu. Hvězdy neblíkaly, byly to jasné, stálé světelné body. A ukazovaly-li Garthovy přístroje správně, pohybovali jsme se rychlostí pětasedmdesátkrát větší než světlo. Jestli ukazují správně... Jak to poznat dřív než za dva týdny?

Ale než jsem mohl začít dále uvažovat, zachytil můj pohled rudé světlo na řídicím panelu. Sjiskl jsem bezpečnostní tlačítko dřív než zazněl zvonek a začal hledat těleso, které poplach vyvolalo. Indikátory ukazovaly přímo vpřed, ale nic jsem neviděl. Deset minut jsem pozoroval dalekohledem bez úspěchu. Přístroje ukazovaly, že předmět je asi stupeň vpravo stranou, ale stejně to bylo nebezpečně blízko. Za pět minut budu muset stočit loď a předmětu se zdaleka vyhnout.

Podíval jsem se nahoru. V úhlu mezi vlasovým křížem se objevilo cosi mlhavého. Za okamžik už to bylo jasné. Byla to zřejmá kometa a hnali jsme se proti sobě. Řítila se kupředu, stále větší a větší. Srazíme se?

Přístroje ji ukazovaly trochu víc doprava, ale bylo to stále děsivé. Druhé světlo se rovněž rozsvítilo a viděl jsem, že jsme přitažlivostí komety vychýleni z kursu. Změnil jsem proto směr, vyhnul jsem se na druhou stranu a pak jsem znovu vyrovnal, až boční ukazatel mohutně poskočil. Ačkoli plynná koule, s ohonem odvráceným ovšem od slunce, vypadala velká jako Země v úplňku, nebezpečí minulo.

Jak jsem se díval, kometa zmizela ze zorného pole dalekohledu. Ještě asi pět minut blikalo rudé poplašné světlo. Pak za okny na pravoboku proletěla příšerná záře a zmizela.

{jARTH se probudil. "Co se stalo?" zavolal.

"Byla to kometa. Vyhnul jsem se."

Garth si zase lehl, aby pokračoval v sotva přerušném spánku a já jsem se vrátil k řízení. Poplašné světlo zhaslo, ale indikátor směru dále svítil. Blízkost komety nás vychýlila z kursu o několik stupňů. Kurs jsem vyrovnal snadno a měl jsem jen o trochu více potíží, abych zastavil houpavý pohyb. A pak opět hodiny hlídkování a pozorování bez jakýchkoliv mimořádných událostí.

Přesně za osmnáct hodin se Garth probudil, jako by mu ukončení určitého počtu vnitřních procesů spustilo v mozku budík. Byli jsme jedenačtyřicet hodin ve vesmíru s rychlostí stoosmdvacetkrát větší než světlo a uražená vzdálenost činila něco málo

pres čtvrtinu světelného roku. Dost malá část při srovnání s čtyřmi sty šedesátišesti světelnými roky před námi. Ale když jsem se šel podívat zadním dalekohledem, známé hvězdy vypadaly, že jsou o něco blíže k sobě a slunce nebylo jasnější než většina z nich.

Spal jsem tvrdě, ale probudil jsem se chvíli před nástupem své hlídky.

Přesně podle programu, čtrnáct dní a několik hodin po startu jsme minuli hvězdu Pí Orionu. Již delší dobu jsem nepochyboval, že naše zrychlení je trvalé, ať už vysvětlení bude jakékoliv. V několika posledních hodinách hvězda rychle dospěla do jasu slunce a pak opětbledla, až nebyla jasnější než Venuše. Venuše! Samo naše Slunce bylo v zadním dalekohledu pouhou tečkou, až změnou kursu zcela zmizelo.

Třídvacátý den, když jsme urazili pětadesát světelných roků, hvězda Beta Eridanu byla téměř přímo vnáší k Rigelu. O trochu méně než třetina vzdálenosti poloviny cesty byla absolvována za trochu víc než polovina času. Ale naše rychlost stále rostla, dvě stě mil za každou sekundu^ téměř čtyřnásobně víc než rychlost světla za hodinu. Naše hlídky pokračovaly s docela příjemnou jednotvárností.

V polovině cesty nebyla žádná hvězda. Na konci jedné ze svých hlídek jsem si všiml modravého svitu vedle indikátorů, který jsem předtím nepozoroval. Při pohledu na ciferníky jsem viděl, že jsme ve vzdálenosti dvě stě třiatřiceti světelných roků, v polovině vzdálenosti k Rigelu. Rychloměr ukazoval 3975-tinásobnou rychlost světla. Vzbudil jsem Gartha.

"Tos mohl zařít sám,¹¹ ospale zabručel, "ale tak se do toho dáme."

Přešel kajutu a začal startovat projektor zadní přitažlivosti.

"Současně budeme zapínat postupně jeden a vypínat druhý. Každý si vezme na starosti jeden projektor a bude zařazovat či vyřazovat jednotlivé stupně podle odpočítávání." Začal počítat. "Jedna, dvě, tři..."

Při dvaceti můj ciferník byl na nule, jeho na maximálním zpomalení. Vypnul jsem přístroj a Garth zaklapl spouštěč indikátorů. Ačkoli se zdálo, že se nic nestálo, viděl jsem, že rychloměr bude zaznamenávat postupně zpomalení a ukazatel vzdálenosti čím dál menší přírůstky. Garth si šel zase lehnout a já se pokoušel pozorovat náš pohyb. Dalekohledem jsem obhlížel Rigel, kontroloval jsem směr, uviděl jsem hvězdu Kappa Orionu na levé straně a velkou mlhovinu, zasahující svým plynným světélkováním čtvrtinu obzoru.

A tak jsme pádili prostorem, vpředu zářivě modrý Rigel a mijeli dříve neviditelné nové hvězdy, rozsvěčující se a zase pohasínající v dáli za našimi zády. Po dlouhou dobu jsme mohli vidět, že Rigel, jak naznačovala spektroskopie, je dvojhvězda - slabší nazelenale modrý společník rotoval okolo společného středu přitažlivosti. Tři sta světelných roků od Slunce byla zcela patrná

vzdálenost mezi hvězdou Kappa Orionu za námi a Rigelem. Po čtyřech stech světelných rocích byla zář ohromně hvězdy tak intenzivní, že ostatní hvězdy pohasly a mlhovina vypadala jako slabý opar.

Když jsme se střídali v hlídce, Garth projevil znepokojení nad naším postupem. "Musí to být dál, než ukazovaly výpočty. Ponechám zatím rychlost na pětadvacetinásobku rychlosti světla a zpomalím tam až na oběžné dráze."

"Byl bych řekl, že je to blíže než odhad" pokoušel jsem se namítnout, ale byl jsem příliš ospalý, abych se dohadoval. Opíral jsem se o loket a pozoroval hvězdy kolem. Povšiml jsem si silného světla tam, kde dalekohled soustřeďoval zář Rigelu na mřížce a pak jsem usnul. Probudil mě Garth voláním: "Už jsme tady!"

Otevřel jsem oči, zamrkal a oslněn je zase zavřel.

"Provedl jsem tři až čtyři oblety, abych brzdil. Jsme tady a támhle je planeta, kde přistaneme."

Konečně jsem se rozkoukal. V okně proti mně byl Rigel, modrobílý disk poloviční velikosti slunce, avšak jasnější, a vedle, odhadem pět až deset stupňů hvězda - společník. A když jsem si zaclonil oči, ještě dál jsem zahlédl ve tmě světlejší* skvrnu se zřejmě odraženým světlem.

Vyrazili jsme z oběžné dráhy a s oběma projektory přitažlivosti připravenými jsme letěli přímo k planetě a nechali jsme přitom působit přitažlivou sílu Rigelu na naši dosud nadměrnou rychlost. Chvilí se zdálo, že přitažlivost velké hvězdy převáží, pak jsme však vyvázli a dostali se do gravitačního pole planety. Spirálami jsme se snažili, vyhlíželi jsme přistávací plochu a snažili se přizpůsobit naší rychlosti rychlosti rotace planety.

Podle nepříliš spolehlivých pozorování planeta vypadala podstatně menší než Měsíc a přece kompaktnější, jakoby s větší přitažlivostí. Atmosféra byla bezoblačná a povrch odstrašoval písečnými pláněmi. Planeta se otáčela tak, že její den mohl trvat zhruba pět hodin. Vybrali jsme místo k přistání na osvětlené části a klouzali dolů.

Přistát bylo možné. Když jsme proletěli atmosférou, bylo vidět, že písek je poměrně hladký, i když jsou tu a tam temné skvrny. Na jednom místě byla plošina vystupující skály a nad ní jsme zastavili. Hlídat malým lodním okénkem v palubě jak si sedáme, bylo obtížné. Nakonec to bylo k ničemu, výhled byl velmi omezený. U postranního okna jsem pak byl oslepen zář Rigelu. Konečně jsme si sedli a současně Rigel zapadl. Druhá slabší hvězda napůl zakrytá větší, nebyla dřív v její záři vidět. Teď v šeru čněl její růžek jako duch na obzoru, ale pak také zmizel.

Rozsvítil jsem světla, Garth zastavil projektor a pomocný gravitační přístroj. Vzárust váhy byl zřejmý, ale nikoliv nepřijemný. Po několika minutách přecházení jsem si zvykl.

"Můžeme vyjít," řekl "nedá se to dýchat,

ale-můžeme použít skafandry. Je to hlavně fluor, leptá plíce."

"Ale snesou to skafandry?"

"Neštěstí mají helio-berylliový nátěr a sklo helmy je také helio-berylliové. Dokonce ani taková atmosféra je nepoškodí. Nezdá se mi, že by tu mohl být život. Musel by být v tomhle písku založen na křemíku a ne na uhlíku a dýchání na fluoru!"

Připravil skafandry - podobné potápěčským s kovovým nátěrem a kovovou helmou. Na zádech byla válcová bomba se vzduchem. Helmy byly vybaveny rádiem, takže jsme se mohli dorozumívat i v prostoru bez vzduchu. Pořádně jsme to vyzkoušeli.

"Dobře, žes vzal dva kusy, nemusíme vycházet na směny."

"Musel jsem se připravit na nenadálé případy."

"Budeme čekat na denní světlo?"

"Nevím proč. A naše výzbroj snese asi lip chlad. Podíváme se na to."

Posvítili jsme reflektorem z okna. Z plošinky, kde jsme přistáli, spadal menší svah a dál pak se prostírala písečná pláň. Za ní bylo vidět ony tmavé skvrny, které vypadaly jako staré chaluhy na vyschlém mořském dně a mohly být pro chůzi podezřelé. Ostatní terén se zdál být pevný.

Srdce mi bušilo, když jsme vešli do přetlakové komory a zavřeli za sebou vnitřní dveře.

"Vyrazíme hned a až se vrátíme, musíme před vstupem do kajuty odsát jedovatý vzduch," vysvětloval Garth.

Otevřel jsem vnější dveře, ale zastavil se, když jsem viděl, že země je pět stop hluboko,

"Jen skoč," řekl Garth "měl jsem vzít z kajuty žebřík, ale jít pro něj zpátky by bylo komplikované. Doma dokážeme skočit osm stop a zpátky už se nějak dostaneme."

Špatně jsem odhadl větší přitažlivost a když jsem doskočil, upadl jsem. Garth se - dostal dolů lip, i když v ruce držel nějaký dlouhý předmět.

Sešplhal jsem se svahu a chůzi po písku jsem snažil přizpůsobit větší váze a neohrabanému skafandru. Když jsem dával v chůzi pozor, tak to šlo, ale jakmile jsem se pokusil běžet, bořil jsem se do písku a vrávoral. Přes sklo helmy jsem měl dobrý výhled. Garth, který zůstal stát nad svahem u Komety, vypadal v lesklém skafandru jako kovová příšera, podivný tvor z tohoto podivného světa. A já mu musel ve světle hvězd připadat stejně.

Hvězdy! Byla to nejkrásnější podívaná z celé cesty - velká mlhovina v Orionu v celé své šíři ze vzdálenosti méně než sto padesát světelných roků. Viděl jsem ohromnou světélkující plynnou oponu v rozsahu padesáti stupňů s jasným středem velikosti slunce a menším nad ním. To celé svítilo zeleně plynem mlhoviny a v pozadí za tím zářily hvězdy. Bylo to nepopsatelně úžasné.

Chtěl jsem zavolat Gartha, ale viděl jsem, jak se také dívá. Pozoroval jsem to skoro půl hodiny, až okraj mlhoviny klesl za obzor. Pak její světlo začalo slábnout. Obrátil jsem

se a obloha naproti šedla. Svítalo!

Zdalo se, že slunce před chvílí zapadlo. Pak jsem si uvědomil, že jsme přistáli více než před hodinou a noc bude trvat stěží dvě a půl hodiny. Jestliže jsme byli v letní šířce, kratší noc byla přirozená. A přece bylo skoro neuvěřitelné, když za deset minut bylo jasno, jako když je Měsíc ozářen Zemí. Jasnilo se dále, hvězdy téměř zmizely a ze středu mlhoviny zbyl mizivý záblesk.

A pak se Rigel vyhoupl na oblohu jako střela. Světlo a horko mě udeřily jako cosi hmotného a musel jsem se otočit. I když skafandr většinu paprsků odrážel, cítil jsem silné oteplení. Kometu zrcadlila světlo tak, že jsem Gartha pod ní vůbec neviděl. Klopýtal jsem tím směrem a stínil si přitom oči.

Stál zpřímá a v rukou držel dva staré měsíční souborové meče. Jeho hlas byl v rádiu nenávidný.

"Jeden z nás se vrátí zpět na Měsíc, Dunale."

Užasl jsem. Dostal snad horečku? "Neměli bychom jít zpátky do lodi?" řekl jsem klidně a smířlivě.

Neodpověděl, ale podal mi jeden meč. Vzal jsem jej ohromeně. Mohl mi v okamžiku useknout hlavu, kdyby chtěl.

"Ale Garthe, jsmě staří přátelé -"

"Nejsme tvůj přítel. Kelvar získáš ty nebo já. Dávám ti šanci. Jeden tvůj lehký sek, kterým se dostane fluor do skafandru, bude stejně smrtelný jako jakýkoli můj. Ten, kdo se vrátí, bude vyprávět o nehodě při opravě v kosmu. Zatraceně, nechceš-li, abych tě zabil na místě, pojď a bojuj!"

"Ty ses zbláznil, Garthe."

"Čekal jsem na to od té chvíle, co jsem tě dostal z Měsíce. Do střehu!"

V návalu zlosti jsem se na něj vrhl. Pokusil se ukročit, zakopl, potom v kleku vyrazil a jen o kousek jsem se vyhnul jeho seku na mé zápěstí. Kryl jsem se a při chladnokrevné obraně navzdory všemu začalo mé nepřátelství mizet.

A tak začal jeden z nejpodivnějších zápasů ve vesmíru. Zatížení skafandry a větší přitažlivostí, kroužili jsme kolem sebe pod zářivou oblohou. Modrobílý svět Rigelu se odrážel od skafandrů a na ostří mečů při útoku i obraně. Oba jsme teď byli velmi opatrní s vědomím, že zásah znamená smrt. Jak slunce stoupalo na obloze, horko se stávalo téměř nesnesitelné. Potil jsem se po celém těle a lapal po dechu. A bojovali jsme dál, dvě lesknoucí se kovové příšery pod velkou modrou hvězdou, stoupající k poledni.

Věděl jsem, že teď už Gartha zabít nedokážu. Nemohl jsem se vrátit ke Keívaru poznamenaný jeho krví. Když se však budu jenom bránit, dříve či později mě utáhá. Měl jsem jenom jednu naději. Kdyby se mi podařilo ho odzbrojit, mohl bych ho porazit v zápasu. Tak by mohl dostat rozum anebo bych ho vzal domů svázaného.

Začal jsem tedy s touto taktikou, ale bez úspěchu. Byl odhodlán utahat mě. Odkryl jsem se a počítal, že uhnu jeho pomalé ráně. Podařilo se, ale ustoupil příliš brzy. A znovu

a zase bez výsledku. A ještě jednou a dostal jsem se k lehké ráně na jeho helmu. Pak jsem ustoupil v nízkém střehu a on zaútočil. Na okamžik zvedl meč nad hlavu a to byla má příležitost. Se zajiskřením se naše meče srazily a zaklesly do sebe.

"Čert tě vem, Dunale." Garth ustoupil o velký krok zpátky a stěží v písku udržel rovnováhu. Při další příležitosti mu podtrhnu nohu. "Pojď a bojuj," zarval jsem, až mi zalehly uši.

Ustoupil jsem stranou a Garth musel bojovat proti slunci. Šerموval poslepu, snažil se kryt vířivým pohybem, ale měl jsem několik možností rozseknout mu skafandr. Když se uhýbal, aby lépe viděl, znovu jsem ho zahákoval. Dával jsem pozor na jeho nohy a v tom jsem spatřil něco neuvěřitelného. U jeho nohou se písek začal pohybovat. Nebylo to jeho vahou, šlo to zespodu. Utvořila se hromádka, pak se rozpadla a jakási šlachovitá hmota, podobná chaluze se plazila k jeho noze.

"Pozor, Garthe, podívej se," vykřikl jsem.

Nevím, jak mohl vidět proti slunci, ale protože jsem se zapomněl kryt, zasadil mi ránu přes sklo helmy. Upadl jsem napolo omráčen. Sklo však vydrželo a Garth stále nade mnou.

"To byl tvůj poslední trik, Dunaie." Zdvihl meč, ale já jsem nebyl sto ani vstát. Jen jsem ukázal na zem a znovu jsem zavolał: "Koukni!" A v tom okamžiku se věc ovinula kolem Garthovy nohy.

Zbavil se jí sekem a já jsem zavolał: "Běžme k lodi!" Vstal jsem a vyrazil.

Zpozoroval jsem, že běžím na opačnou stranu, ale bylo to jedno. V kruhu kolem nás se písek začal pohybovat a přímo mezi námi a Kornetou vyrostla bariéra hnědozelené hmoty. Byli jsme obklíčeni.

Zastavili jsme se a užasle jsme pozorovali ty stův}. Plně roztažené byly kulovité, v průměru asi čtyři stopy. Jejich střed tvořila pevná hmota s neurčitými obrysy, z které vyrůstala spousta tenkých a jakoby kloubovitých rukou, nohoti, chapadel, nebo jak to nazvat.

Stůvury nebyly ještě jasně nepřátelské, pouze jejich kruh asi padesáti yardů v poloměru stále houstl a stával se neproniknutelný. V uzavřeném kruhu se vlnění písku pohybovalo směrem ven a zdálo se, že alespoň nedojde k překvapivému útoku zdolá. Uvažoval jsem, jak ukázat, že nejsme nepřátelé, aby nás nechaly na pokoji.

A pak se kruh začal stahovat. Stůvury se valily jedna přes druhou jako obrovské rozčepýřené chomáče. Na jednom místě, vpravo od přímé cesty ke Kometě se útočná řada zdála slabší. Ukázal jsem to Garthovi.

"Tam prorážíme a doběhneme k lodi."

Vrhli jsme se na ně s meči. Náhlost útoku nás dostala až doprostřed mezi ně. Pak mě něco chytilo za nohy a skoro jsem upadl, ale podařilo se mi obrátit a vysekat se. Stůvury z druhé strany kruhu musely urazit sto yardů za čtyři až pět sekund. Zbytek zatím ucpal průlom. Bylo to beznadějně.

A tak jsme stáli zády k sobě a připravili jsme se ke kruhové obraně. Zdálo se, že stůvury necítí strach a navzdory zkáze, kterou jsme mezi nimi rozsévají, nás vlastně přemáhaly pouhým množstvím a vahou. Naše meče nepřetržitě utínaly jejich chapadla, která proti světlu byla hnědavě průsvitná a lámaly je na střepy. Stůvury utvořené z převládajícího křemíku planety byly živoucím sklem!

Byli jsme mezi nimi snad čtvrt hodiny a usilovně jsme odsekávali a ničili ty, které nám ovíjely chapadly nohy. Myslel jsem, že mi upadnou ruce. Jen díky skafandrům jsme zatím nepodlehli, nebyli roztrháni, a přece se nedalo čekat, že vydrží věčně.

Ale nakonec jsme získali oddechový čas. Pochroumané první řady útočníků couvly a kolem nás zanechaly plochu, pokrytou sklenými střepy. Garth zahučel cosi povzbuzujícího. Bylo to jako za starých časů ve škole.

Ale tentokrát bych na nás nevsadil. Byli jsme ještě dobrých sto yardů od Komety a v testě nám stála pevná hradba stůvur. I kdybychom se přes ně dostali, předběhli by nás. Nemohli jsme doufat, že je všechny pobijeme, síly nám ubývaly. Za chvíli zaútočí znovu.

Musíme bojovat, pokud můžeme. Snad je zastrašíme. Zaútočili jsme směrem k lodi. Hradba ustoupila asi o" yard, pak se zastavila a najednou jsme byli obklopeni hustým hnědým dýmem.

Jedovatý plyn! Zjevně jej vypouštěli z tel jako poslední prostředek, když ostatní selhalo. Valícím se dýmem jsme pozorovali protivníka, ale ten se nehýbal. Čekal, že plyn bude účinný. A co když doopravdy pronikne skafandrem? Ale nepronikl. Zatím jsme byli v bezpečí.

"Nehýbej se, Garthe" zašeptal jsem do rádia. "Ať si myslí, že jsme mrtví, a pak je překvapíme."

Uběhly dlouhé minuty... Jen aby nevěděly, že mrtvý člověk obvykle padne k zemi.

Pomalou se začaly pohybovat.

A pak jsme znovu vyrazili. Zastavily se, jakoby užasle. Polovinou jsme se prosekali a zbytek se rozutíkal. Rozběhli jsme se ke Kometě a modlili se, abychom to dokázali, než se zorganizují.

Pronásledování začalo, když jsme byli skoro v polovině cesty. Nepřítel se nepustil přímo za námi, ale pospíchal do stran, aby nás odřízl od lodi. U paty útesu, na němž Kometu stála, se kruh uzavřel.

"Skoč," zavolał jsem a sám jsem skočil přesně na hřeben skály. Garth téměř spadl, ale vytáhl jsem ho za ruku do bezpečí. Vyhráli jsme.

Vyhráli? Stůvury se s dalšími posilami kupily u paty útesu a začaly se škrábat nahoru, aby nás odřízly od lodi. Zaútočili jsme na obě křídla a ta ustoupila. Ale zatím již čelo dorazilo na vrcholek. Ustoupili jsme a celá linie se pohnula za námi. Obrátili jsme se a běželi ke Kometě.

Ještě jednou* se je nám podařilo odrazit. Co chvíli začnou ostatní šplhat zezadu na loď. A vchod/záchrana byla na úrovni našich hlav.

Zbývala jediná možnost. Hrozivě jsme zadupali a vyklidili tak malý prostor před námi. Ale jakmile jsme se obrátili k rozběhu, znova na nás dorážely.

"Vyhodím tě nahoru, Dunak," vyrazil Garth.

"Ne, ty první."

Ale než jsem to dořekl, chytil mne a vyhodil do vchodu. Obrátil jsem se, abych mohl pomoci za mnou. Ale to už mu ovíjely nohy a jedna stvůra mu skočila na helmu. Musel vědět, co se stane.

"Vrat' se, k mí" Zavolal a zabouchl za mnou dveře.

Nemohl jsem mu pomoci. Sám se vybral za obět'. Nechtěl jsem se dívat, ale jako fascinován jsem přesto zíral sklem ven. Stáhly ho na kolena, přesto se však stačil znovu vztýčit a bil kolem sebe. Ale stvůry poznaly svou příležitost. Zapadl mezi ně nejprve po kolena, pak po pás. Byla to již jen otázka minut.

Pak se odvrátil i s nimi o kus zpět. Díval se na mne, pak vztýčil meč ve starém měsíčním pozdravu a z rádia jasně zaznělo vzrušené: "Šťastnou cestu, Dimale."

Meč se zableskl nad jeho hlavou a pak ho odhodil do davu stvůr. S nadlidským úsilím si strhl s hlavy helmu a vrhl se s útesu dolů...

Nedalo se nic jiného dělat než odstartovat zpět. Na zpáteční cestě se nic zvláštního nepřihodilo. Byl jsem schopen řídit loď bez potíží, nejprve ve směru hvězdy Betelgeuse a pak ke Slunci. Občas se mi podařilo usnout, spoléhal jsem na poplašný zvonek. Občas mě napětí dlouhých hlídek uvádělo v zoufalství.

Když jsem minul polovinu cesty, bylo mi jako v polosnu, nebo spíše jako náměsíčníkovi. Dokázal jsem se najíst, ovládat řízení, ale myšlenkami jsem byl jinde - u Garthova těla pod oslnivým svitem Rigelu, zpátky na Měsíci a s Kelvar nebo někde v nereálném stínovém světě snů a nejasných vzpomínek;

Mechanicky, naprosto přesně jsem vstoupil do sluneční soustavy a seřídil projektory na sluneční přitažlivost. Snášel jsem se čím dál pomaleji kolem Venuše a pak postupně všechno zmizelo a já se procházel po velkém mostu s Kelvar. Oceán byl tak klidný, že jsme jako v zrcadle viděli odraz bílých sloupů, naše tváře a nad nimi hvězdy.

"Přinesu ti jich pár do vlasů" říkal jsem jí a natahoval se výš a výš... Pak jsem začal padat a tvář Kelvar se začala ztrácet, v uších mi strašlivě zvonilo, jako k zániku světa.

Než jsem spadl do vody, probudil jsem se. Poplašný zvonek dmčel a indikátor přiblížujících se těles zářil. V dalekohledu byl na obloze vidět již značně velký Měsíc,

Ke sluneční straně a nad břehy u Nardu jsem se přiblížil za jednu nebo dvě hodiny. Ať jsem dělal co dělal, byl jsem naprosto nevyspalý a neschopen sladit rychlost Ko-

metry s rotací Měsíce. Bud' jsem Ktěl moc rychle nebo pomalu. Snesl jsem s^na deset nebo patnáct stop nad zem, která jakoby přede mnou utíkala. Za chvíli bych byl nad vodou. Konečně jsem se odhodlal a přistál jsem. Ozvala se rána, skřípot písku a loď se naklonila. Chvíli jsem myslel, že se převrhne, ale rezervní zásoba rtuti ji vyrovnala v úhlu asi deseti stupňů.

Z tohoto úhlu jsem stěží viděl z oken a všechno se mi zdálo zvláštní. Voda pod mostem vypadala nřzká, Země v první Čtvrti byla Černozeleně skvrnitá. A obloha?

Ospalý tak, že jsem se stěží hýbal, jsem se přinutil natáhnout se, abych lépe viděl kolem. Oblohu vidět nebylo, jenom slabou Šedou mlhu, kterou probleskovaly hvězdy. Ale slunce by přece mělo svítit. Natáhl jsem se víc. Tam nahoře planulo slunce a kolem něho byla patrná korona. Bylo to jako v prostoru bez vzduchu.

Copak se mi to všechno zdá?

Rychle jsem vstal a po šikmé palubě jsem se dostal k sondě ovzduší. S obtížemi jsem ji otevřel a ukazatel tlaku vzduchu se téměř nepohnul. Byla to pravda. To, co někteří vědci uváděli jako možnost, se stalo skutečností. -Vzdušný obal Měsíce vyprchal.

Ale během šesti měsíců? To bylo nemyslitelné. Určitě někdo katastrofu přežil. Lidé se mohli skrýt v jeskyních, kde se udrží zbytky ovzduší. Kelvar musí být ještě naživu. Najdu ji, vrátíme se do Komety a poletíme na nějakou jkiou planetu.

Horečně jsem náylek! skafandr a prošel tlakovou komorou. Rozběhl jsem se, ale těžkopádný skafandr mě zpomalil, až jsem se jen vlekl pískem podél Moře bouří. Velké more, olovené a chmurné, se prostíralo přede mnou nerušeně zbytkem atmosféry. Vypařováním "se hladina snížila a tam, kde dříve bývala voda, byly tmavé povlaky nečistot. Břeh tvořila velká bílá třeptící se solná planina bez stopy vegetace. Pokračoval jsem směrem k Nádhernému Nardu.

Již zdálky jsem poznal, že je pustý. Ted', když voda ustoupila, bylo vidět, že podpůrné piloty jsou neudržované a obnažené jako kosti. Věže se propadly a svítící bělost pohasla. Bylo to město mrtvých a nad ním, kde se mraky rozehnaly, visela jakoby malomocenstvím postižená Země s Černými skvrnami.

Byl jsem již blízko Nardu a jeho mostu, blízko místa, kde jsem naposled viděl Kelvar. Pod původní hladinou vody byly na sloupech zelené skvrny a v polovině se velká část mostu propadla. Došel jsem až k nájezdu z pobřeží, dosud skvělému a téměř krásnému i v troskách. Celé bloky kamene se zřítily na písek, smělé pilíře byly popraskané a hroutily se stářím.

Tehdy jsem pochopil.

V našem sporu o možné rychlosti Komety jsme měli pravdu oba. Z hlediska lodních údajů Kometa-vy vinula neuvěřitelnou rych-

lost a urazila vzdálenost více než devět set světelných roků okolo Rigelu za šest měsíců. Ale z hlediska Měsíce bylo nemožné překročit rychlost světla. Když rostoucí energie tlačila rychlost lodí čím dál víc k limitu, hmota lodí i s obsahem rostla směrem k nekonečnu. A pokoušející se pracně pohybovat s touto nesmírnou hmotou, naše hodiny i těla byly v Čase zpomaleny, až se pro naše vědomí rok měsíčního času rovnal několika hodinám.

Kometa dosáhla průměrnou rychlostí kolem stopětsedmdesáti tisíců mil za sekundu a cesta, která se mi zdála trvat šest měsíců, trvala tisíc let. Tisíc let! Ta slova mi neustále zněla v hlavě. Kelvar byla mrtvá tisíc let. Zůstal jsem sám na světě, který byl neobydlený již po staletí.

Vrhl jsem se na zem a bil hlavou do pfe'u.

Napsal jsem toto vyprávění spis abych dosáhl nějak klidu mysli, než abych doufal, že bude nalezeno. Existují dva exempláře, .:je-de.ii {>ude uložen, v helio-berylliové skřínce u naježdil) na most a druhý-v*¹ Kometě. Alespoň jeden by mohl uniknout meteorům, které začaly všude dopadat a pustošit povrch Měsíce krátery, jakmile zmizela atmosféra.

Můj čas téměř vypršel. V Kometě je dosud dost vzduchu, ale zásoby se krátí. Je to víc než měsíc, co jsem se zhroutil na písku a milosrdně usnul; voda a potraviny mi zbývají ještě na další měsíc. Ale proč, mám dál žít?

Budívám se ze snu, kde všichni, Kelvar, Garth a jiní starí přátelé jsou se mnou a na okamžik se mi podaří zapomenout, jak jsou daleko, A já se znovu a znovu probírám vzpomínkami na starý život a strnule pozoruji pustinu, jako bych Čekal - ale na co?

Ne, počkám až se setmí. Až zapadne slunce za kráter Grimaldi, půjdu uložit tento spis na udané místo a pak sejmu helmu a připojím se ke svým nejbližším.

Před hodinou se spodní okraj slunce dotkl obzoru.

Poznámka redakce:

Rukopis tohoto překladu byl objeven na Měsíci před třemi roky. Byl nalezen ve skřínce ve zbytcích mostu, o němž se ve vyprávění mluvilo. O překlad se zasloužila obratnost filologů naší Země a výborný slovník, který zpracoval Měsíčan Dunal, Hvězdy a oblasti Měsíce jsou označeny tradičními pozemskými názvy; rovněž údaje Ča-su, vah a vzdáleností byly převedeny na pozemské hodnoty. Nebyla nalezena žádná stopa po "Kometě", ve spisku popsané - zřejmě je pohřbena v některém ze stovek okolních kráterů, které -vznikly dopadem meteoritů na povrch Měsíce bez atmosféry.

• přeložil Antonín Hubáček
ilustrace archiv

Jan Poláček

Smrt je konzervativní

Kdysi jsem chtěl složit své kosti vedle těch, které se po léta hromadily dole pod mostem. Také jsem podlehl magnetismu, jenž táhl lidi ke kraji, až k samému zábradlí a potom je donutil skočit dolů do hučící prázdnoty. Týž konec jich zvolilo tolik, že nemohlo jít jen o momentální pomatení smyslů, ale spíše o jakýsi zvrácený životní styl. Snažil jsem se vybavit podnět, který mě donutil udělat krok vpřed, ale samoregulační schopnosti mozku zatlačily vzpomínky hluboko do podvědomí.

Má parťáčka šla po kraji betonového bloku. Bez nervozity našlapovala na jeho pórovitost a omlácenou hranu, jež mnohým posloužila při posledním odrazu. Minulost se mi připínala jako holo s přeřvanými barvami. Bez konkrétního obsahu, bez tvarů, ale s násilnickou urputností. Z hlubiny stoupal hnilobný pach dýchatelný pouze ústy. Měl svou hmotnost i rozměry. Byl obludou, jež se Kně yalela v údolí.

Si-lei zůstala stát u zábradlí: "Cítíš?" řekla a otočila se. Z ánfasu byla jako béčko signálního singlu. Nic moc. Přesto ve mně probouzela vidinu manželské postele a potom, Časem, celého schodišťátka míšenců. Prostě spokojeného života. Takového toho tichého dorozumění, které je vykoupeno a dlouhými lety vyčerpávajících hádek.

Neurčitě jsem pokýval hlavou: "Nikdy nemůžeš vědět, jestli náhodou nepřeskočí i tobě a nepoletíš do toho smradu s pocitem radosti, že **jsi** vyřešila své Životní dilema."

Pokrčila nos, až se jí huňaté obočí v důlku mezi očima spojilo do hustého křovíčka: "Tys měl čas se cestou dolů radovat?"

"Času je dost, ale rozmyslet si **to** už nemůžeš."

Šla k vozu a opřela se o otevřená

dvířka. Hleděla **na mě** shora. Než promluvila, protáhla spodní ret pod bioke-ramickými perličkami zubů: "ProČ jsi, **to** vlastně udělal?"

Vysvětloval jsem to tolikrát, tak složitě a zbytečně, že jsem Časem dospěl jen k základní odpovědi: "Byl jsem sám."

"A teď nejsi?"

"Mám přece vás."

Šikmé oči vypadaly- jako hluboké šlápoty v mokrému sněhu: "Když myslíš, že právě tohle je to pravý," pokrčila rameny.

"Policie," řekl jsem, "**to** má zvuk."

"Jo, má, jako slovo. Ale kamufláž je to bídna a všemi dávno prokouknutá."

"Teď je ale životní nutnost patřit k nějaký partě."

Usedla **za** řízení a ukazovák do něj vytýkala rytmus od Sioka.

"Tak **tě** ten tvůj nepovedený pokus dostal mezi elitu," řekla s despektem, "**a** nepotřebovals pro **to** ani předky z ostrovů."

"**Já to** беру jako druhý narozeniny."

"**A já** tomu říkám neurochirurgické zákrok par excellence," zasmála se, "bez umrtvení a pomoci kamene. Mozek ti ale dokázal nadupat víc, než celej tým odborníků ze značkovv kliniky."

Samozřejmě ji štválo, že chodí do služby právě se mnou. Genialita, genialita, partnera jí dělal bělouš se slovanským displejem plným modrých očí a bambulátého nosu mezi odstálými ušima. Ona měla neurotrénink od dětství, ještě nechodila a už švitořila řečí *nihongo* ovlivňující, díky své hláskové stavbě, rozmístění vyšších funkcí v mozkových hemisférách. Ona pro dosažení intelektuální převahy kame-nem do hlavy nepotřebovala.

Ozval se hlas kovově lesklé masařky. Do ticha hustšího než med bzučela vysílačka,

Si-lei cvakla vypínačem: "Slyším"

Šéfův hlas, modulovaný dekodérem, zněl uměle: "Jeďte k Arturovi," ozvalo se z reproduktoru, "naš výběrčí má potíže."

"Rozumím," odpověděla. Mrkla mi pod prsty. Záměrný kříž navigačního systému už seděl na rohovém bloku Dvaapadesátky a Šestnáctky. Žilka STEPLERU běžela situační mapkou a hledala nejkratší spojnici mezi našim stanovištěm a cílem. Krvavě červená se valila uličkami k Arturovu baru. Monitor vypísl. Si-lei dupla na plyn. Vzduchový polštář nás vykopl několik centimetrů nad rozmlácenou plochu silnice. Teplo mi stoupalo z chodidel ke kolenům. Prudký manévř mnou mrštil o stěnu. Tlak nás zamáčkl do sedadel. Si-lei reflexivně vyrovnávala výkmity speciálu. Držela ho v levém pruhu. Řítili jsme se vypočítanou trasou, kterou infrazvuk vyčistil od živých překážek.

Prolétli jsme veřejnou zónou kontrolovanou Černými gangy a arabskými demokraciemi. Její ementalovitá struktura pulsovala životem. Místní zbrojařské manufaktury jely čtyřiaadvacet hodin denně. Rodily se v nich poslední výkřiky speciálních zbraní zhotovovaných **na z a k á z k u**. **K a ž d á z** městských zón se orientovala na určitou životně důležitou oblast. Výrobou zbraní počínaje a požívatin konče. Našli byste tu **na** jihovýchodě izolované mnišské řády střežící moudrosti minulých věků, na západě kasárenské bloky Červených bareť a v centru řeznický

cech Knorrů specializující se na mizení lidí beze stop a na kšeftování s konzervářskými výrobky pro masožravce.

Sekundy na TIMERU letěly dolů: "Ještě devadesát/ upozorňoval jsem Si-lei.

"Máte pro nás zpřesňující instrukce?" zvýšila hlas, ale kodér její otázku stejně vyplivl nepřeloženou. Přehlušily ji motory,

"Čtyřicet," odpočítával jsem.

"UŽ je po všem," chraptěl Šéf, "dojete pozdě. Ale všechno řádné prohlídnete. Čekám na zprávu."

"Jasně," přisvědčila, "na rozbory expost máme odborníka."

"Jsme tady," zarazil jsem výron její duchaplnosti.

Vůz se zhoupal a s mlasknutím dopadl do trávících šťáv počítávacího systému. Úder ticha zabolel v uších.

"Jdu první," řekla. UŽ byla jednou nohou venku.

Nabral jsem do nosu vzduch, Dveře baru byly dokořán. Napětí dávno vyprchalo: "Klidně běž, žádný překvapení tě nečeká,"

Sekla po mně okem. Biologickou ekvilibristiku nesnášela. Proto jsem jí, ryze ze sportu, dával znát, nač je krátká,

"Bože," řekla, "**náš** věstec promluvil/

Uvnitř bylo prázdno. Nezvykle prázdno na tak brzkou hodinu, kdy mají notorici ve zvyku dotankovávat ranní ztráty, Si-lei vešla středem s očima upřenými na podlahu. To, co hledala, ve vzduchu ňelétalo,

Artur stál **za** pyramidou použitých pohárů. Vypadal úplně stejně jako ten předešlý Mne tím - **nezmátl**. Byl o deset **let** starší **a** o polovinu odpor-
nější.

"Vyjste tunový?"

"Už přes tejden," pravil úslužně.

"Máte v průkazu záznam o změně vzhledu?"

"Přirozeně/ cpal mi před oči papíry, jako by je měl předem připravené v ruce, "To víte, kšeft, zákazníci jsou zvyklí na stálejší personál/

"Ten před vámi měl pravý oko o ceňák vejš,"

"To měl," podráb se na pleši, "ale mně byl ten detail proti srsti, a malokdo si toho všimne ..."

"Dobře, nechme toho," brzdil jsem ho, "tak kde ho máte?"

"Támhle," řekla Si-lei a ukázala na sešňovaný balík.

"Dovolil jsem si ho zajistit, aby si snad neublížil," řekl omluvně Artur* Plastický výraz jeho tváře, odsouzený k věčnému úsměvu

šťastného pingla, mi byl čitelný asi jako slabikář Zulukafrů.

Muž ležel na boku, kolena přitažená k hrudníku, hlavu položenou v dlaních. Dlouze oddechoval. Vydřený peršan pod jeho bokem nesl narůžovělé stopy po rozlitém víně.

Sklonila se nad ním: "Je v bezvědomí."

Obrátil jsem se na Artura. Stál dosud za pultem, jako by ho ta přehrada skla a blýskavého chrómu měla ochránit: "Přišel kolem šestý/ spustil, "právě svítalo. Přetáhl data ze záznamníku do kabely a sedl si támhle do kouta. Každý den dělal totéž, povídal, že má právě pár minut Času na skleničku a jeden pociták."

"A dál," pobídla ho.

"No, najednou ho to vzalo. Snad zeshlé," odmlčel se. Chvilí hleděl na mě, chvíli na ni: "Dál už nic nevím/

Bud'to byl vážně blb, anebo spíš zkoušel, co vydržíme. Jít na věc přes jeho tělo ale nemělo význam. Informace, které v sobě nosil, byly tajné, a proto cennější než jeho život. Výslech by nepřežil: "Kxle má váš systém páteř?"

Si-lei mi položila ruku na rameno: "Co chceš dělat?"

"Projeďu programy dřív než je někdo vymete. Moc bych se nedivil, kdyby v nich byly drogy."

"Kde by se vzaly/ zamumlal

"Tak kde je?"

"Támhle," ukázal na závěs sestavený z plastových symbolů integrálů. Zelenavě fosforeskující obrazovka **za** ním nabízela obsáhlé menu pocitových programů,

"Slušnej vyber," zhodnotil jsem direktorář, "ty musely stát pěkný prachy/

"Zadarmo nebyly/ zabručel.

"Jistě máte na všechno platný licenci?" ani jsem nečekal, že odpoví, S nelegálním kopírováním jsem měl své zkušenosti. Prostě jsem do toho sáhl rovnou. Čísla verzí, copyrighty a ostatní zbytečnosti mě nechávaly klidným. Ty dokázal věrohodně naštelovat i začátečník. Já šel hloub, do samé struktury. Hledal jsem stopy, které programoví vextáci museli zaručeně nechat. Nelogičnosti, na které jejich mozky, využívané na chabých padesát procent, prostě nestačily.

Hypnotické sny byly na magnetickém médiu natlačeny jeden na druhém. Připomínaly lokomotivy v železničním depu. Pěkně vyrovnané, nablýskané. Podstatu měly velice jednoduchou. Na počátku byl cyklus se zkracující se Čekací dobou. Ten uváděl Člověka do transu. Následovala proce-

dura se strukturou přehlednější než je dětská rýmovačka. V ní našly pole působnosti amatérské softwarové dílny, které se přižívovaly na komerčním boomu. Zásobovaly trh sny, jejichž výroba byla přísně zdaněná. Produkci již končil SOFT a začínal HARD. SNUFF z mučírén Jižní Ameriky. Pod pultem bylo ledacos.

Přehraboval jsem se v tom svinstvu labužnický špendlíkem, ale žaludek mi dělal veletoch: "Vy se tedy umíte postarat o kšeft/ protáhl jsem zhnusené.

"Zákazník si to přeje, zákazník si to žádá/ odrecitoval. Někde prachy nahrabat musel. Jen za ně a za službičky informačního charakteru si mohl dát mozek vydláždít šváby blokuujícími sebevražedné choutky.

"Vaši klientelu bych chtěl vidět."

"Sice nejsou dost noblí, ale zato mezi nimi najdete ty nejčerstvější informace," ohradil se dotčené.

"Já pro tuhle hrůzu omluvu nemám/

Si-lei se nadřazené ušklíbala: "To bude tvou zmrzačenou mentalitou/*

Kráva jedna.

"Především je mi to jako normálnímu člověku úplně cizí."

"Kecy/ vyjekla. "Už to, že přežíváš bez elektroniky, i když nejsi z ostrovů, je nenormální. Jsi prostě monstrum."

Ryze osobní názor ovlivněný ješitností. Se Šéfem jsem vycházel snáz. Bílý analytik bez dráťafiny v mozku mu chyběl. Bral mě všema deseti.

Zaťal jsem zuby a hrábl do další dávky sadistických obrázků, dělajících některým z nás dobře. Hned na počátku nového pocitového snu byl potok zasychající krve se Šedobílou mozkovou hmotou. Potom následoval odskok hluboko do programu s cílem označeným heslem. Musel jsem listovat pomalu a velice důkladně, abych snad něco nepřehléd. Tisíce matoucích cifer ukazovalo všemi směry. Nakonec jsem těsně před ENDEM našel další skok. Autor zvolil metodu lučního koníka. Nedbal na eleganci, Podstatný byl pro něj výsledný efekt, a tak poskakoval bludištěm bez systému sem a tam, Chtěl případné pronásledovatele utahat.

Si-lei mi dýchala na záda: "Už něco máš?"

"Ne," zvolnil jsem tempo a každý další příkaz převracel několikrát ze všech stran. Kterýkoliv mohl být programové jištění firemní minou* Doopravdy jsem po jedné stopu našel, ale někdo ji už dříve obratně odoperoval. Zůstal po ní jen důlek: "Arture, tenhle program není originální verze. Kde jsi

k němu přišel?"

"Zeptejte se dodavatelů. Já si jen vyberu podle katalogu. O ostatní se starají oni."

"Chceš říct, že tohle svinstvo pochází z legální nabídky?"

"Přesně."

Opak jsem mu dokázat nemohl, alespoň ne v této chvíli.

"Kašli na licence," dotírala Si-lei, "hlavně najdi to, co nám zlikvidoválo výběrčího."

Samozřejmě měla pravdu. Zavrtal jsem se zpět do programu a krok za krokem šel kupředu. Opatrně a se všemi smysly nachystanými k okamžité reakci. Dorazil jsem až na okraj kráteru: "Tady to bouchlo."

"Můžeš dál anebo je cesta zlikvidovaná?" ptala se.

"Stojí tu most. Je ale celý poskládaný z trosek. Musel vzniknout až po ty ráně."

"Že by učící se program?"

"Asi."

"Jdeš dál?"

Napíchl jsem si mozek na teleport a opatrně vstoupil na rozhoupané programové bloky. Nevzbuzovaly příliš důvěry. Pružná struktura se stahovala a natahovala. Kráter byl hluboký a měl ošoupané okraje. Druhé strany se mi podařilo dosáhnout bez ztráty květinky. Bylo tam pár nových obrazů ostrých nástrojů a křečovitého chvění, Všude leželo plno binárních háčků, které mohly nadělat při průniku mezi neurony pěknou paseku. Ještě ale odpovídaly normám. Pro tenhle typ bolesti člověk nemusel být masochistou.

Další příkaz byl spouští. Zastavil jsem se na pětníku. Frajerská struktura, jednoduchá a razantní trhavina. Řada zobáků nerovností umístěných před tím dárečkem zdánlivě vyrovnávala terén.

Pomalou, velice pomalu jsem couval zpět: "Je taní nálož."

Si-lei se sklonila k obrazovce.

"Musela přijít zvenku," ukazoval jsem jí, "pokřivila původní strukturu programu."

"No," vykřikl vítězně Artur, "měl jsem pravdu."

Sykavě nabrala vzduch: "Rozeznals její princip?"

"Viděl jsem jednoduchou vibrační roznětku, ale zbytek je zapakovanej a zazipovanej. Tam se může schovávat cokoliv," teď byla řada na ní. Má práce spočívala v lokalizaci. Pyrotechnikou se živila ona.

Přitiskla k sobě dlaně a prohnula zaháknuté prsty. Uvolněné ruce držela několik sekund nad klávesnicí. Jemné se chvěly. Několikrát prolisťo-

vala pár kritických stránek. Ukazovák položila na START a do paměti si ukládala jednotlivé příkazy> Nebezpečný zásah musela provést v reálném běhu programu.

Soustředění zesilovalo náš dech a vzdálený šum ulice. Někde daleko zarachotila mříž. Zatroubilo auto a filtry s mlaskotem nasály neztrávený cucek čistící plasmu. V okně protějšího domu se odrazilo slunce, paprsek sklouzl po obrazovce terminálu a osvětlil mikroskopická prachová smítka.

Spustila program. Nechala proběhnout deklaraci proměnných a potom skočila o několik stovek řádků kupředu. Ukazovákem cvakla o klávesnici. Přelétla úvodní transblok a ponořila se do těla procedury. Hluchá místa prokládala čekacími intervaly. Před roznětku umístila návrat zpět na počátek a zacyklila se. Tak získala čas pro úpravu algoritmu. Až sem byl postup čistě rutinní. Vypreparovala nebezpečné místo a nachystala vše k operačnímu zákroku. In vazní mu příkazu JDI NA chyběl už jen cíl. Mohla volit mezi počátkem a koncem destrukčního bloku. Vybrala začátek. Nezpronevěřila se filozofii přežití, pro kterou byl symbol konce nepřipustný. Vstoupila hlavním vchodem.

Výbuch následoval okamžité. Obsah balíku vyplnil obsah operační paměti počítače a hledal cestu dál. Nalezl ji v mozku Si-lei. Pronikal do ní všemi smysly. Sála ho do sebe jako houba vodu. Broukala stále dokola pár nesrozumitelných slov a pohupovala se ze strany na stranu. Cigaretový dým stojící nehybně ve vzduchu připomínal postavy v kápích. Kysele páchla potem a sekrety. Klávesnici svírala v rukou. Drtila ji prsty. Padala. Rozhodila paže hledajíc oporu. Levou rukou shodila budík se šedavě mrtvým digitálním displejem a pravou zasekla do podlahy. Dlouhé nehty jí zajely do plastové krytiny. Táhlly se za nimi rýhy. Svaly jí projela křeč. Jako pod drobnohledem byla vidět řada jizev po plastických operacích. Pokožku vrásnily křivky mikroskopických stehů. Zpočátku byla pískově žlutá, ale rychle bledla. Podobala se zmačkanému hedvábnému papíru.

Sekundu po sekunde se zdála být vycucanější a vycucanější. Obličej jí zestárl. Nos měla špičatý. Tváře propadlé. Potem splepené vlasy připomínaly zplstěnou deku. Víčka jí spadla. Měnila se mi přímo před očima. Vysychala.

Bylo zřejmé, že situaci nezvládne. Do mozku jí pronikl kazatel a plnil jej

umravňujícími litanii. Nedostala Šanci. Bože. Tohle jsem zavinil já. Když pronikla do programu, byla již bomba odjištěná a odtikávala poslední sekundy před výbuchem.

Artur se tiskl zády ke stěně: "To já ne," koktal, "za tohle nemůžu ..."

Sebral jsem z pultu poloprázdnou láhev a mrštil ji proti obrazovce. Letěla vzduchem jako balónek. Ukrajovala centimetry své dráhy pomalu, pomalounku. Vzduch jí kladl nepřiměřený odpor. Konečné cvakla o monitor. Promáčkla ho. Vybuchl. Jako by se v něm dutá rána, která zazněla neslušně dlouze, ukrývala už od výroby. Chránil jsem si tvář předloktím.

Si-lei vstávala ze země bez ohledu na poletující střepiny. Napřimovala se jako nafukovací panák, Neopřela se o ruce. Prostě z ničeho nic stála na nohou a kráčela ke mně.

Ustupoval jsem: "Počkej!"

Šla stále vpřed. Přidušeným Arturem otřásaly záchvaty kašle.

Křikl jsem: "Si-lei!"

Měla ostré prsty. Bolely.

"Pust'!"

Držela mě v oběti, jež bralo dech. Vnímal jsem teplo vycházející z jejího těla. Zaplavovalo mě. Cítil jsem je v každé buňce. Vydechl jsem všechn vzduch a protlačil dlaně mezi svým a jejím tělem. Vší silou jsem ji odstrčil a kolenem vykopl vzhůru. Napjaté břicho jí snad pokrýval plechový krunýř. Vyjekla a povolila sevření. Vysmekl jsem se. Padl na kolena. Nohy z tvarohu mě odmítaly nést. V mozku mi cosi bzučelo. Tichounce a pojednou hlasitě. Potichu a nahlas. Nahoru, dolů. Implantovaná siréna. Oči mi otekly. Cítil jsem je vystupovat ven z důlků. Byly plné pálivých slz. Z nosu mi odkapával lepkavý sH. Sliznici v ústech jsem měl z bláta. Sladký prach se mísil se slinami v nechutnou kaši provokující ke zvracení. Skrz zuby jako skrz děravé síto proudily ven Špatně rozkousané kousky jídla oblepené kyselou šťávou. Rozkašlal jsem se a křeč ve vnitřnostech mne zlomila do pravého úhlu.

Si-lei prošla kolem bez zájmu. Zdálo se, že z ní veškerá agresivní energie odešla s prvním útokem. Vnímal jsem ji jako mlžný stín. V pohybech měla cosi strojového. Něco z kloubové panny. Tlačil jsem vší silou dlaněmi na oči Vždy, když jsem je na okamžik odtáhl, optika zaostřila a já opět viděl. Krátké časové úseky byly ale jen střípky pohledů.

Pseudostromy se otřásaly v dyzen-terických křečích, z každé puklinky v kůře vytékala palčivě čpící míza. Pár kybernetických vrabců se opile potáče-

lo ve větvích. Svými strunovitými křídly otloukaly integrované obvody šindelovitě zapuštěné v kořenových adresách stromů. Syntetická krev vracbů krystalizovala na stříbrných vlákních kosterních výpletů.

Si-lei šla prostředkem chodníku. Tělo jí nabobtnalo. Ruce jí trčely do stran jako dráty deštníku. Obrovská stehna se vyvalila z rozervaných kalhot a otírala se jedno o druhé.

Sledoval jsem ji z odstupu několi-^{ka} kroků. Pravidelným tempem kráčela vpřed. V hlavě mi explodovaly dětské výkřiky. Analytické oblasti mozku je rozkládaly až na strojový kód, jenž bubnoval do nervů jako vytrvalý ledový déšť. Do hry vstoupila podivná síla, na kterou byl i rodilý Japonec krátký. Ještě jsem její účinky cítil. Připomínala jemné mravenčení. Kyselinu leptající pozvolna tkáň nebo snad dráždidlo provokující alergický záchvat. Zachránila mne propast ležící mezi našimi mozky. Něco víc než pouhé anatomické rozdíly. Byl to zcela odlišný způsob záznamu informací do paměti, již od dětství zásadně ovlivňovaný mateřským jazykem. Ta síla byla úzce cílená a já do vybraného spektra obětí naštěstí nepatřil.

Spolu se Si-lei směřoval kamsi do neznáma celý zástup šikmooké smetánky. Sesbírával se postupně na ulicích. Všichni byli nakynutí, obrostlí natřásajícími se tukem pod průhlednou pokožkou. Všechny sto procentní mozky, až na ten můj, stvořený náhodou, se připojovaly k tiché demonstraci se záhadným cílem. Bez transparentů a hesel působili podivně. Jako by šli na svůj vlastní pohřeb.

Na plošině mlékařské dodávky ležel jako na lafetě děla zápasník sumo. Nehýbal se a kratounké ruce a nohy Čnějící ze sádelnaté koule připomínaly znetvořené pahýly. Přetížené vznášedlo táhlo zadek po zemi a vydávalo nepřijemně skřípavý zvuk. Přepadový vůz Šogunova gangu zaparkoval ve výloze mezi hracími automaty. Řidič mamě lomcoval se vzpříčenými dvířky a potom se protlačil okénkem jako sardelová pasta z tuby a plazil se za ostatními. Nádrž bouchla a vozidlo začalo hořet. Skla v hracích automatech praskala. Několik dětí poskakovalo kolem plamenů. Bláznivě výskaly nad tou podívanou. Tváře dospělých v Šeda vých oknech se podobaly lesklým rybím šupinám.

Za rukáv mě chytla čísi ruka: "Vo co tude?"

Zobák. Vytrhl jsem se mu. Oči měl

rozšířené. Seděly ve vráscitém obličejí jako dvě rozklepnutá vejce. Pod kůží se mu rýsovala síť vodičů.

"Vidiš, ne?"

"Chyt je amok?" nevěřicně napřáhl vychrtlou paži prošpikovanou třemi akupunkturními jehlami. "Tamhle je váš šéf."

Doopravdy šel vedle ostřelovače z konkurenčního gangu, aniž dal najevo sebemenší náznak neklidu.

Zobák šokovaně odhodil padající čiro z čela a uhodil se několikrát pěstí do temene, jako by dorážel nožky svého maxiintegrace do soklu.

"To není nedotek," vyvedl jsem ho z omylu, "ani studeňák. To je pravda."

"Že tahle pohroma jednou přijde i na Japonce, jsem tedy netušil," zaskřehotal.

Drželi jsme se za demonstraci. Kor-don bělochů, jímž procházela, sledoval průvod zúčastněně. Všichni s vděčností mysleli na šváby, které jim seděly na mozcích. Zobák se nemýlil: tohle už tu jednou bylo. Dělat tomuhle představení diváka bylo ale rozhodně příjemnější, než v něm hrát hlavní roli. To jsem si vyzkoušel na vlastní kůži.

Na Severojižní ulici průvod splýnul s o něco menší skupinkou. Minul poslední blok dutých činžáků čekajících na stržení. Odrasil se ve sklech BANK OF JAPAN a vešel na most. Zadní řady tlačily Čelo stále vpřed. Nebylo kam couvnout, ale nikdo ani couvat nechtěl. Viděl jsem Si-lei, jak neohrabaně lezla na betonový obručník a potom se celá udýchaná napřímila, rozpráhla paže, odrazila se a padala dolů. Tloušťka jí už nevalila. Letěla střemhlav. Zasekla se do biomasy, která vycákla několik metrů vysoko. Zřejmě se odrazila ode dna pokrytého roštem nerozložených kostí a vyplula nad hladinu. Zdvihla paže a vazká plazma obepínající jí předloktí připomínala obří plovací blánu. Klokot ave nabrala vzduch a látka ji do sebe znovu vcucala. Pak už nevyplavala.

Na hladinu dopadala další a další těla. Spojovala se s vařící a bublající masou vyplňující kotel údolí. Břečka stoupala živena proudem šikmookých sebevrahů. Už dosahovala ke spodní hraně mostu a první hnisavě nažloutlý jazyk se převálil přes břeh. Dobíhali poslední opozdilci. Boss *Jasmínové yakuzy* zajel na kolečkovém křesle přímo do proudu a slastně se převrhl. Zřejmě příliš nepřemýšlel nad oblékáním. Byl ale tak obrostlý mužnou srstí, že textilie na poslední cestě nepotřeboval. Vysloužilci z poslední války gangů odhazovali elektronické protézy a vrhali

se vstříc, smetl čistí, zbavení veškerých kybernetických berliček.

Ze sběrnice pod dlažbou zněl temný hukot. Země se otřásala. Blok domů po levé straně ulice připomínal vzdálený horizont v horkých proudech vzduchu. Vyknuty nosných stěn byly stále větší a větší, až nakonec dosáhly hodnot přesahujících fyzikální zákony soudržnosti. Domy padaly jeden po druhém, jakoby sfouknuté dechem smrtě.

Vrazil jsem do Zobáka loktem: "Je na čase udělat něco pro sebe." To, zeje od konkurence, byl teď podružný detail. "Pojď," chytl jsem ho za ruku.

Chápající zájem nejaponského obyvatelstva města vystřídal zděšení. Šogunova rušička maskovaná za televizní vysílač padla k zemi jako podřatý strom a její stříbřitě lesklý zářič plácl do biomasy. Kapky, vymrštěné úderem do vzduchu, dolétly až k nám. Jedna padla na hřbet toulavého Yorkshirského teriéra, který se nám vytrvale pletl pod nohy. Zoufale vykvikl a několik sekund neúspěšně honil svůj ocas. Potom se, stal součástí biomasy i on sám. Slizký rosol, v němž se proměnil, vydával při úderech o dlažbu zvuk připomínající zuřivý štekot. Kamarádství psa s člověkem bylo to tam. Šel po nás.

Běželi jsme zpět do centra, ale každý další krok nás jen ubepečoval v tom, že jsme druzí. Biomasa se valila kanály proudem. Zcela se obrátil tok splašků. Už nesměřovaly dolů do údolí, ale naopak, systém nasával agresivní látku a hnal ji do města. Víko kanálu pár metrů před námi se odklopilo, vlna oblila kupu odpadků a v okamžiku ji rozpustila.

"Neutečeme jí," křičel jsem. Tváře lidí se podobaly příšerným maskám, rysy šílenství v nich naskicovala hrůza. Každá se mi vepisovala do paměti se všemi detaily. S drkotajícími zuby, s mrtvolně bledou pokožkou, s bezmocně mžikajícíma očima ...

Zobák lapal po dechu: "Přece se necháme sežrat?"

Ulici pokrýval tenounký olejový filtr. Lepil se mi na podrážky. Nejraději bych řekl, že mě děsně bolí hlava, mávl rukou a na všechno se vykašlal. Zřejmě bych už nedokázal pozřít tu pravou piluli. A pokud ano, byla by to má poslední. V krku mě pátil horký dech.

"Musíme nahoru."

Vrazili jsme do brány městských jatek. Nádvoří bylo prázdné. První výběžky biomasy zaměstnávalo několik krvavých kaluží.

"Upínej gurmán," vyrazil dýchavičně Zobák. Vážně vyvolávala dojem, že

jí jsou vlastní lidské smysly.

Dvacetipatrová budova Knorovy konzervárny se zdála být nejvhodnějším objektem pro naše záměry. Tyčila se nad továrnou na maso jako vztyčený prst z šedivého mramoru.

"Vylezeme na střechu," rozhodl jsem.

Zobák nasadil ironický škleb: "Chceš mít kvalitní výhled?"

"Je dobrý vědět předem, co nás čeká."

Stiskl tlačítko, aby přivolal zdviž. Červená kontrolka blikla: "Ještě funguje," konstatoval spokojeně.

"Nepůjdeme radši pěšky? Nerad bych zůstal viset mezi patry."

Přikývl: "Jasně."

Brali jsme příkré schody po dvou. Pokrýval je šedý prach, do něhož naše boty vykrajovaly světlejší stopy.

"Nikdo tu není," řekl jsem udiveně.

"Vegetariáni to tu před měsícem vybílili," koktal přes rameno.

Trvalo dvacet minut, než jsme dorazili na střechu. Město z té výšky připomínalo východní deskové hry. Ulice

byly tenkými nitkami proplétajícími se mezi různobarevnými plochami náměstí a domů a skupinky lidí hracími kameny. Dole pod námi se odehrávala monstropartie. Dospěla do stádia honu na drobnou lidskou pěšáky. Šora sly události posuzovat globálně. Útočník získal převahu prvního tahu a hodlal ji udržet až do konce.

"To není živel," došlo mi, "má inteligenci."

"Tak se v ní rozpustily nejlepší mozky našeho města," řekl Zobák, křečovitě svírající parabolickou anténu.

Biomasa nakládala s lidmi jako se zvířaty. Zaháněla je do proluk inezidomy a tam je uzavírala. V rostoucím šeru se rozžehlo několik paličských pochodní a temné nebe ozářily plameny ohňů. Vítr honil chuchvalce dýmu nad městem.

"Snad ji tím odrovnají," doufal.

Vir zatočil prachem a zamíchal do něho sazovitou krupici. Po spirále ji vynesl až k nám. Černé smítko mu přistálo na pravé straně lebky. Dopad

dlo na okraj bočního čipu a klouzalo po něm dolů k vyholené lebce.

"Pozor!" křikl jsem.

Zamířil prsty k zasaženému místu. Chytl jsem jej za předloktí a úderem plochou dlaní vyloupl obvod ze soklu. Nervová soustava zbavená posilovače zareagovala zeslabením pulsů směřujících do svalů. Ochromená pravá ruka mu klesla bezvládně dolů a pohupovala se sem a tam.

"Rychle dovnitř," řval jsem mu do ucha. Temný kotouč dýmu přetekl přes okraj střechy.

Napadaje na pravou nohu kulhal ke vchodu. Slezli jsme po kovovém žebříku do chodby a vešli do prvních dveří. V nejvyšším patře konzervárny měli Knorrové výpočetní středisko. Uzavřeli jsme se v něm a klimatizaci spustili na maximum. Venku se rozléhal hlas. Takový hlas, který je slyšet hodně daleko, protože k tornu má důvod, jenž bolí. Nebylo mu sice rozumět, ale výmluvný byl dost.

V bezpečí sálu chytil Zobák dech: "Málem nás dostala."

"Kondenzuje se na smítkách. Tím, že zapálili ohně, jí pomohli do vzduchu."

"Kruci," zachřel poraženě, "jsme v pasti," svaly na neposilované paži mu visely z kosti jako nevymáchaný hadr. Už si ale začínal zvykat. Mozek mu burcoval k normální činnosti strach.

"Třeba je i tady," napadlo mne. Podlaha ale byla čistá. Stropem nic neprotékalo, hermeticky uzavřená okna těsnila, vše se zdálo být v pořádku. Došel jsem až do kouta, kde byly kulatým otvorem vedeny kabely do nižších pater. "Tohle musíme uzavřít."

"Jak?" ptal se bezradně.

"Odřízneme je a díru ucpeme."

"Máš nůž?"

Probíral jsem svazek kabelů a zkoumal jejich sílu a odolnost. Obvyklé koaxiály a dvoužilné linky vnitřního komunikačního systému.

"Mám."

Policejní vyhazovák mi dělal společnost v pouzdře na pravém lýtku.

"Tady je taky jeden," ukázal Zobák na řídicí terminál. Vedl z něj drát o poznání silnější než ostatní. "Já ho vyrvu."

"Počkej! Takovou tloušťku standardní interfejsy nemívají a ta jeho barva je taky dost podivná." Šťouchl jsem do kabelu špičkou nože. Neprojel jeho povrchem. Přitlačil jsem. Růžová vlákna se křečovitě zachvěla a z nepatrné řezné rány vytekla krupěj nažloutlé kapaliny. "Ta zrůda je napojená na počítač," už jsem chápal sílu, která vyřídila výběrčího a odstavila Si-lei a ostatní Japonce.

Zobák se tvářil, jako by ho koplo tři sta osmdesát: "Odřízni ho! Dělej!"

Bodl jsem do vlákna jednou, podruhé. Sekal jsem do něj a řezal. Svíjelo se po podlaze. Tlouklo kolem sebe jako bič. S kovovým zadrnčením upálilo roh transportního vozíku. Křečovitě se zachvělo otřesené úderem. Sekl jsem do něj. Dlouhé chapadlo odříznuté od zbytku těla reflexivně uhýbalo před ostrým nožem. Odletující sliz tvořil na podlaze kompaktní ostrůvky roztržené rosou. Rozkouskované ztrácel sílu. Krvácející nářez se nechal bez potíží měst ven. Zůstalo po něm jen několik šmouh na zelených plátech podlahového plastu.

"Za chvíli je tu další," spustil jsem se vyčerpaně podél zdi na zem. "Jde po nás. Je to jeden obrovský mozek. Valí se městem a zabíjí. Neznám sice jeho choutky, ale námi jistě nepohrdne."

"Proč se tak nechoval dřív?" vrtěl Zobák nevěřičně hlavou. "Bylo ho přece plně údolí," nervózně roztíral sk-

vrnu na pravé nohavici.

"Asi si připadal na tak velkolepou akci malý. Čekal, až se dočkal."

Příšeří místnosti prozařoval termínal zbavený vetřelce. Na obrazovce mu publikoval obraz pavouka výroby. Modré pruhy přepravníků se pohybovaly v nekonečné smyčce naprázdno a zásobníky obalů byly až po okraj nabity konzervářskou fólií. Vstupní bloky z jatečních kobek, blokové červenými terči, praskaly pod nápořem postupující biomasy.

Vstal jsem a usedl do pojízdného křesla operátora: "Že by za tím vším byly doopravdy jen jeho gigantické míry?"

Mlčel.

"Co říkáš? Co se stane, když ho rozdělíme na menší kusy?"

"Zkus to," zašeptal.

Projel jsem programovou nabídku a zvolil zadání pro konzervaci masových výtažků v rodinném balení: "A jedem," spustil jsem pro ověření jednu linku. Krajinu kobka vychrlila biomasu na pás a mlecí automat ji rozsekal na superjemné pyré. Chucení, nastavené na indickou kuchyni, dodalo kari a zeleninové aroma. Plnicí zařízení nasálo první dávku a se zasyčením ji vypustilo do připraveného obalu. Pšššš. Krabice se hermeticky uzavřela a olíplá nálepkou spadla na transportní vozík, který ji odvezl do skladu.

První úspěch mi dodal sebevědomí: "Rozjedeme velkovýrobu?"

Čísla na obrazovce naznačovala, že první pás naběhl na osmdesát procent.

"Počkej," vypískl ptačím hlasem Zobák. Namířil ukazovákem na kontrolku skladového čidla.

Řada vykřičníků a náhle i pronikavé kolísavé zvuky mě ubezpečovaly v tom, že se nemýlím: "Rozežrala folii."

"Pustils ji do domu!"

"Krucí!"

Můj nápad neměl chybu. Proč ten kiks?

Nos jsem měl plný kari. Klimatizace hnala okrově žlutý prach do sálu. Usazoval se nám na šatech. Biomasa monotónně brblala jako vařící se pudink. Ta nejjemnější, tekutější než kojenecká výživa, vzlínala stěnami. Natahovala k nám svůj prstík. Zdivo domu bylo výtahem, který jel pouze vzhůru.

Do prdele. Už nikdy žádný skandál, sexuální aféry, žádná whisky. Žádný trest za naši vraždu.

Nevzdal jsem se: "Naperem ji do menších pixel," už nebyl čas na nové pokusy. Nejvhodnější mi připadaly obaly na rajčatový protlak. Neměly víc než deset kubických centimetrů. Nachové rudou folii, nápis TOMATO SAUCE.

Představil jsem si slzičky toho svinstva rozporcované na milióny a milióny částeček.

Zobák klepal podrážkou o podlahu. Noha mu poskakovala nahoru dolů.

"Jedeme na plno!"

Otevřel jsem všechny kobky *naráz* a pustil biomasu na pásy. Čelisti stroje zhlitly lepkavou kaši. Zaklokotala v trubkách. Kovové řinčení, mlaskání a zvukné unikání vzduchu provázelo velkolepou hostinu. Agresivní mozek měl pojednou jedinou touhu: celý, celíčkový, až do posledního zbytečku chtěl skončit v konzervách. To přání se mu splnilo. Neskončil, dokud nevytvořil nový orientační bod našeho města: BIG TOMATO ROCK. Potom se výrobní linka zastavila. Ve vzduchu stálo mrtvé ticho.

Šli jsme dolů. Schody byly slizké, museli jsme se přidržovat stěn, abychom neuklouzli. Ze stropů visely krápníky biomasy. Pršely z nich kapky připomínající nazelenalé pleskající plivance. Tekly dolů jako slimáci. Jejich agresivita zmizela v nenávratnu. Dvůr byl plný konzerv a pronikavého pachu. Dýchl na nás atmosféra jatek pracujících ve třísměnném provozu.

"Mám dojem, že se pro začátek budeme muset spoléhat jen sami na sebe," chrčel jsem vyčerpaně. Teprve teď mi docházelo, jak je unavující neartikulovaný řev. "Musíme to vzít do rukou dřív, než se přizneme vyžírkové."

"Myslíš, že přijdou?" ptal se Zobák. Snad ve mně začínal vidět autoritu. Já totiž neměl hlavu otevřenou tak jako on. Mé nápady byly schovány pěkně uvnitř. Sice živořily, ale nepatřily nikomu jinému. Na dálku mi je mohl vykoustat z hlavy jen pánbůh telepat.

"O lidi strach nemám. Prázdný město s horou žrádla je terno pro každého emigranta."

"To je fakt," řekl. Bouchl si dvakrát dlaní do čela. Svrátil je, a potom se ještě jednou uhodil do týla zdola nahoru. Vyzrazil ze soklu svůj maxiintegráč. "Po tom, co jsme zažili, už nemám strach, že bych někam skákal."

Plácl jsem jej po rameni: "Zahoóf to svinstvo. Je konec gangů, konec elektroniky. Vláda nad tímhle městem je v rukou konzervativců. A to jsme my. Na nás je, abysme diktovali, co bude dál."

Před špičkami bot se nám vlnil okraj obrovské kaluže rosolu. Omílal několik desítek integrovaných obvodů méně šťastných majitelů. Pohazoval jimi sem a tam jako mořský příboj pestrobarevnými mušlemi.

Ilustrace Dan Růžička

Jiří Olšanský

Trubadůr Hynek a velká kosmická válka

Na den svaté Kateřiny roku 1603 se potulné herečce a obšťastňovatelce čeledi boha Marta Rozálii narodil syn Hynek. Stalo se tak na markytánském voze arkebuzířů hraběte Bassompiera, cestou z Pešti do Prahy. Následkem šestinedělí a omezení z něho plynoucích ztratila Rozálie výhodné místo vojenské rajdy a byla jízdním plukem zanechána svému osudu.

Později se stala milenkou císařova osobního šaška, trpaslíka Belisaria. Moudrý skřet věnoval dítěti své metresy až příliš mnoho pozornosti a vštípil mu lásku k poezii a hře na loutnu. Takto vybaven pro život, ocitl se mladý básník v šestnácti letech na ulici a příštích deset roků žil o něco lépe než pes.

V roce 1628, právě když oblažoval svými kanzónami měšťany ve Volgastu, stalo se město terčem kanonýřů frýdlantského vévody. O něco později začalo hořet, a když se požár rozšířil, lehlo popelem. Byl to takzvaný "divoký oheň", kdy plameny, jako by živeny ze vzduchu, dosahují teploty až třináct tisíc keivínů a kámen hoří modrozeleným plamenem. Tehdy, stejně jako o několik století později, nikdo nevěděl, že tento záhadný úkaz je přímým důsledkem jiné války, která v daleko gigantičtějším měřítku zuří v jiném vesmíru mezi asteroidním královstvím Santopapulským a kometámím velkovévodstvím Sakrafilským.

Veliká válka ve své ničivosti tehdy podala ruku malé, když ohromná koncentrace energie prorazila bariéru mezi dvěma světy a vyvřela v podobě ohnivě smrti. Protože však bilance hmoty a energie musí zůstat v každém vesmíru zachována, stalo se, že v epicentru požáru zmizel jistý díl hmoty, kterému shodou okolností právě odpovídal nebohý básník a jeho vyhublá mula.

Imperus, tajný agent ve službách Militarizované Vědy, to neměl v životě lehké. Přes veškerou snahu a oddanost věci se stávalo, že byl událostmi zaskočen do té míry, že ani spojený rozum všech jeho tří hlav nedovedl najít východisko.

Tak tomu bylo i nyní, kdy vyslán svým velitelem, držel stráž na asteroidu Rezounu, což byla nejzazší výspa království Santopa-

pulského, pevnost, o kterou se už po mnoho generací hroutily nájezdní flotily Sakrefilských. Původně to byl malý asteroid bramborovitého tvaru, ale postupem času se proměnil v ohromné vrakoviště vojenské techniky nejrůznějšího původu, takže se stal planetou s pořádnou gravitací, jejíž měrná hmotnost stoupla až na úroveň měrné hmotnosti legovaných ocelí.

Rezoun si opatřil rozumnou atmosféru; která se dala dýchat a bytostem vzešlých z chudších poměrů docela slušně vyhovovala.

Když se tedy jednou ráno Imperus rozhlédl po svém okolí, jeho zkušenému oku neunikla podivná dvojice křížující plechovou krajinu. Imperův společník na stráž, Integrovaný senzor včasné výstrahy, řekl: "Kdybych nevěděl, že je to holý nesmysl, myslel bych si, že tamhle jde nějaký otrhanec s mulou." Pak dodal: "To se mi ještě nestalo po celou dobu, co jsem ve službách Militarizované Vědy."

Věc to byla skutečně prazvláštní. Mohlo jít stejně tak dobře o přírodní úkaz, ale také o novou léčku nebo provokaci Sakrefilských vojsk, jejichž přední hlídky nebyly dál než na dostřel kvantového děla.

Právě když se Imperus rozhodl neriskovat a odpálit vstříc bytostem nálož s alespoň megatunovým ekvivalentem, začal otrhanec vyluzovat záhadné zvuky na nástroji, který Imperus dříve považoval za zvlášť robustní typ paprskometu. Integrovaný senzor radil počkat, až dešifrátor provede analýzu vysílaného kryptogramu, protože drnčivé zvuky nic jiného nemohly být. Dešifrátor se činil, a tak už za půl minuty byl znám předběžný obsah depeše.

Šlo o určitou formu SOS, Bytost podávala zprávu, že umírá láskou k jakési paní. Toto zjištění ovšem nic neřešilo, protože depeše mohla být fingovaná.

Ke všemu ochotný Integrovaný senzor Impera vybědl, aby nechal bytost klidně pojit, protože pro tajného agenta nevyplývá z volání SOS vůbec žádný závazek.

Situace byla více než zoufalá. Na jedné straně neidentifikovatelný pochoduující in-

formační zdroj, který se stále blížil, a na druhé straně tajný agent zcepenělý hrůzou, jehož tři mozky nemohly dosáhnout jednoty. Vzdálenost se zkracovala a Imperus v té době stokrát dával pokyn svým periferním zbraňovým systémům odpálit proti bytostem celodenní palebný průměr a stokrát svůj rozkaz na poslední chvíli odvolával.

Hynek celou situaci zvládl mnohem lépe, což potvrdil otázkou: "Jsi knecht?"

Dešifrátor dešifroval a mrtvolné bledý Imperus přikývl.

"Nechtěl bys zahrát písničku své vyvolené paní?" nabídl se básník.

Nedělal si velké naděje, že by osamělý knecht v podivné plechové krajině jeho nabídku přijal, ale už dávno přestal hledat logiku v běhu věcí tohoto světa.

Ať se nikdo nediví opovázlivosti tuláka tváří v tvář skvěle vyzbrojenému agentovi. Jednak měl za sebou deset let války, jednak podobně jako Cervantes jen o málo let později získal tu zkušenost, že romantika minnesangrů se už pořádně přežila. A od té doby ho nebavil svět.

Tohle ovšem Imperus nemohl tušit. Stačilo, aby bytost malinko zaváhala, a zkrušil by ji stonásobnou smrtí. Protože se tak nestalo, zmohl se pouze na způsobnou odpověď: "Moji vyvolanou paní je vždycky to děvče, které mám po ruce. Buď je mi sama po vůli, anebo si ji Vezmu násilím, jak je to přirozené při našem povolání. K tomu mi ovšem netřeba písni?"

"Dobrá, tedy potřebuješ dát do oběhu nějakou vojenskou historku," nevzdával se trubadiir. "Každému vojákovi je milé slyšet o svých statečných činech."

Imperus se upřímně podívil: "Jaképak statečné Činy. Já jsem tajný agent ve službách Militarizované Vědy. Největším potěšením pro mne je přiblížit se k někomu zezadu a napálit to do něj ze všech hlavních. Falešná popularita by mé věci jen uškodila. Nebudu zbytečně provokovat nepřítel."

Hynek, který všechno slyšel prostřednictvím dešifrátorů, si jen povzdechl. K jakým jiným koncům ostatně mohlo vojenské řemeslo těchto dnů-dospět.

"Snad máš své velitele, kteří vedou kompanii do útoku, řídí bitvy, vedou tažení. Ti snad nejsou bez ješitnosti. Vždyť dobrá pověst prospěje mnohdy vojsku víc než síla zbraní. Doved' mě k nim! Když vydělám, rozdělím se s tebou."

Imperus vrtěl hlavou: "Bitvy a tažení řídí počítač. Základní poučka Militarizované Vědy zní, že války vyhrávají principiálně nové, progresivnější zbraňové systémy."

"Tedy nic?" vzdával se naděje Hynek.

Konečně se v Imperových lebkách zajiskřilo. Nabízí se přece příležitost, jak *záležitost* co nejlépe vyřešit. Co může pro věc udělat víc než dopravit podezřelou osobu před oči svého velitele. Jeho nápad byl podpořen také úsudkem Integrovaného senzoru, který připomněl, jak často stačí Militarizované Vědě maličkost, neopomenutá drobnost, aby způsobila kvalitativní skok ve vojenské technice.

"Počkej, příteli," změnil Imperus náhle tón. "Slyšel jsem, že určitá škála zvuků podporuje soustředění a zvyšuje výkonnost mozků. Snad by tě mohli potřebovat v nějakém operačním štábu."

"Lepší pšouk než nic," rezignoval poeta.

A tak se stalo, že ti dva - tajný agent Imperus a trubadúr Hynek - se dali na cestu napříč asteroidní říší.

Království Santopapulské je jednou ze dvou mocností, jež vládou světu. Ano, svět je velký, ale kde končí moc jedné říše, tam začíná říše druhá, a kde končí ta druhá, začíná první. A v té nesmírnosti, v té půlce nekonečna, je málokterá planetka tak významná jako Baštan.

Baštan je preferované centrum Militarizované Vědy. Zde jsou křižovatky vesmírných cest. Baštan je kovárnou, kde se kuji zbraně, a shromaždištěm válečných výprav. Lid Baštanu je početný a jednohlavý, zaplňuje souš i moře a živí se většinou jak se dá. Jen několik těch nejschopnějších slouží ze všech sil Militarizované Vědě.

Jestli si někdo myslí, že vojsko tak mocného království musí být početné, hrozně se mylí. Zbraňové systémy posledních generací už žádnou zvláštní obsluhu nepotřebovaly, a těch několik vyvolenců, kteří ještě byli při tom, posílala Militarizovaná Věda do boje jen proto, aby národ nezapomněl, ve jménu čeho se vlastně válčí. Byli to ovšem ostří hoši, lstiví a úskoční, kteří by si nikdy nenechali vzít právo prožívat euforii boje.

Převažovali tříhlaví tajní agenti. Pravda, tu a tam se ještě vyskytl dvouhlavý voják, ale takoví už byli pomalu vyřazováni z výzbroje. Čtyřhlaví Psohlavci tvořili elitu armády. Jestliže nižší šarže ještě měly nějaké slabiny a slepá místa ve své pozornosti, pak Psohlavci s hlavami rozmístěnými do všech světových stran se nemohli nechat zaskočit nepřítelem. Místokrálem asteroidu Baštan byl Pětihlavý. Pohlavár; ten už se zcela vymyká jakémukoliv přirovnání.

A stalo se, že právě před takového pána, který neměl v blízkém vesmíru sobě rovna, byli předvedeni agent Imperus a trubadúr Hynek.

Pohlavárovo sídlo, jak se na místokrále slušelo, bylo příkladem moderního pojetí

vojenské pevnosti. Pn pohledu z dálky vypadalo na povrchu Baštami jako bradavice. Všechny jeho stěny byly zbrzděny deflektory tlakových vln. Obranný systém však byl mnohem složitější a dělil se na složky pasivní a aktivní obrany. Mezi ty první patřily stěny z kompozitu, magnetické pasti a infrazvukové lekače. Palác se hermeticky uzavíral, a tak Pětihlavý Pohlavár už dlouhou dobu nemusel se svými poddanými dýchat stejný vzduch.

Mezi složkami aktivní obrany byl celý arzenál řízených střel, kvantová děla velké ráže a generátory kulových blesků. Vedle těchto víceméně konvenčních zbraní čekalo na útočníka překvapení v podobě tajných zbraňových systémů vysoké zálučnosti. Tak totiž zněl přesný odborný název.

Protože Pětihlavý Pohlavár přes svoji velikou moc nepodceňoval ani to nejmenší riziko (k tomuto postoji ho přivedlo důkladné studium Militarizované Vědy), měl ve zvyku své hosty před audiencí paralyzovat injekcí, takže zůstaly zachovány jen funkce mozku a očních zornic. Pomocí fotoskopu pak odezíral odpovědi na své otázky z očního pozadí.

Když tedy Imperus a Hynek prodělali tuto proceduru, o jejíž účinnosti se Pohlavár přesvědčil žhavým železem, dopravil dozorcí Psohlavec hosty podobně špalkům do 'audienčního sálu.

Byla to velická betonová krypta, do polovice zavalená válečnou kořistí. Těžko se dalo něco z těch miliónů věcí, jež tady ležely na hromádách, zvlášť vyzvednout. Snad jen zlatá bysta syrakuského vladaře Dionista staršího, umístěna v čestné nise.

Pohlavár seděl na štaflích za pancéřovou stěnou a díval se okénkem na svoje hosty. Pomocí mechanické ruky je rozvěsil na otočný turniket, takže si potom jimi mohl volně listovat. První přišel na řadu tajný agent. Imperus byl vzrušený a setkání s tak mocným pánem dramaticky prožíval.

"Kdo jsi?" zeptal se bez pozdravu místokrál. Pětihlavý Pohlavár měl při rozhovoru ve zvyku střídavě se dívat všemi hlavami. Vypadalo to, jako by na hosta pohlížel orloj.

"Jsem tajný agent ve službách Militarizované vědy," řekl Imperus hrdě.

"Odkud přicházíš?"

"Z asteroidu Rezounu, kde jsem držel přední stráž."

"A kam jdeš?" zajímal se vladař.

"Tam, kam mě vaše Pětihlavá jasnost pošle," řekl dychtivě Imperus.

"Budeš průvodce!" rozhodl pohlavár.

Potom přišel na řadu Hynek.

"Kdo jsi?" zněla otázka.

"Homo poetikus," řekl důstojně trubadúr.

"Odkud přicházíš?"

"Z planety, která je nejkrásnějším ovocem v zahradě Boží. I když trochu červivým."

"Kam jdeš?" staral se místokrál.

"Hledat spravedlnost, čest a lásku," deklamoval bard.

"Cizince, líbí se mi tvoje oční pozadí. Máš výmluvné oči. Proto ti dáme radu, která pomůže při tvém usilování. To, co hledáš, jsi už nalezl v tomto království. Spravedlnost je Militarizovanou Vědou zdůvodněný způsob

existence jedince ve společnosti. Bývá obvykle vyjádřena grafem, ve kterém se na psu x vynáší chování člověka v jednotkách sociální uvědomělosti a osa Y je osou Času. Spravedlivý je ten, jehož životní křivka se co nejvíce blíží normativní křivce vypočtené Militarizovanou Vědou.

Čest je subjekt, který objektivizuje Militarizovaná Věda ve svém proslulém výroku: *Vše, co prospívá Militarizované Vědě, je čestné, vše, co MiliTarizované Vědě škodí, je nečestné.*

Láska je psychologické tihnutí ke všemu, co je krátké, čisté a dokonalé. Protože těmito atributy oplývá právě nejvíce Militarizovaná Věda, je láska vlastně synonymum pro poměr člověka k ní. Dovedl by to někdo říct lépe?" zeptal se Pohlavár.

Hynek raději zavřel oči.

"Mlčení znamená souhlas," konstatoval nevzrušeně místokrál. Už začal listovat dalšími hosty, ale potom se ještě zeptal:

"Co chceš dělat v tomto světě?"

"?"

"Tvoje jedna hlava tě předurčuje k úloze opossuma, ale Militarizovaná Věda kladně posoudila tvou nabídku."

"Jakou nabídku?"

"Využít poezie jako bojový prostředek. Zdá se, že jsme při vývoji zbraní příliš dlouho spoléhali jen na techniku. Taková jednostrannost by se mohla vymstít."

"Jak si to Vaše Pětihlavost představuje?"

"Napišeš Novou Iliadu a uvidíme, co to s naším nepřítelem udělá. Epickou báseň, která bude mít tolik veršů, kolik je nejvyšší známé prvočíslo."

"Já znám nejvíc třináct," nabídl se trubadúr.

"My už tě vyučíme."

Hynek obrátil oči v sloup.

"Protože už nemáš další otázky, odejdi v pokoji."

*

Baštan zvučel ruchem příprav. Sedmitisícídevadesátá válečná výprava proti Sakrefilským už byla na spadnutí. Každá kosmická loď, každá úderná jednotka, každý úderný taran musel být připraven do poslední molekuly a poslední bitu. Militarizovaná Věda neponechávala nic náhodě.

Samozřejmě, že se nechystala žádná útočná válka, ale spravedlivá odvěta za minulou invazi Sakrefilských, při které byly zničeny tři stovky pohraničních planetek. Obranný charakter nynější války podtrhávalo také to, že před útočnou flotilou kosmických lodí bude vyslán Mírový sbor vysloužilých diplomatů, aby, možno-li co nejdříve, ukolébali ostražitost Sakrefilských zdáním beztréstnosti. Jak vidíte, pamatovalo se na vše.

Mírový sbor dorazil na Baštan poslední den před vyhlášením války a hned na sebe upoutal mimořádnou pozornost obyvatelstva. Opravdu nebylo nad to se dnes ještě pořádně zasmát.

Z nejrozkodrcanějšího korábu kosmické flotily vystoupil zástup kreatur a pustil se husím pochodem napříč městem. Na tuhle podívanou se seběhli jednohlavci ze všech stran. Zaplnily se chodníky a otevřela okna. Přišli chlapi z putyk a ženské z kvelbů.

Děčka se příběhla podívat na Mírový sbor jako na masopustní průvod.

Ulicí se ploužili diplomaté s dlouhými, zplihlými jazyky, kteří pro svou chorobnou lhavost už byli nejednou přibiti na pranýři. Vysloužilí špióni trpěli křivici a jejich hnáty byly deformovány do tvarů tajných šifer. Málokterá z těch bytostí měla víc než jednu hlavu, protože o všechny ostatní přišly ve službách Militarizované Vědy, a jejich prázdné krky vířily vzduchem jako bičíky améb. Ti nejusilovnější už neměli hlavu vůbec žádnou, jen míšní uzlinu v kříži, a postupovali vpřed křečovými stahy končetin, jež se metaly v prachu cesty. A pro doplnění malebnosti tohoto průvodu se přidali hudebníci, komici, kuchaři, kurtizány a patolízalové: všichni*ti, koho budou diplomaté při své misi potřebovat.

A do tohoto mumraje se připletli naši dva hrdinové. Imperus šel vpředu a svými ramenními raketnicemi dobromyslně rozrážel dav. Lidé uhýbali, jak mohli. Celá agentova výzbroj nepříjemně dmčela. Hynek se držel za ním a táhl na ohlávce svoji mulu. Básník trochu zvelebil svůj vzhled a na účet Militarizované Vědy si pořídil nové plundry a sametový baret, i když si hoře vyčítal, že se nechává korumpovat.

Pomalů se blížili k městské aréně, která sloužila jako shromaždiště vojska. Městská aréna byla ohromná stavba z červené žuly. Do početných bran neustále přijížděly povozy s materiálem a technikou. Sem se už z místního jednohlavého obyvatelstva neodvažoval vůbec nikdo. Silnice byla přehrazena zátarasy z ocelových ježků a živých chřestýšů. Veliké videoprojekční plochy zabudované do zdi promítaly instruktážní filmy o tom, jak se povede těm, kdo se neopatrně přiblíží.

Imperus odhodlaně zamířil k hlavní bráně, kde vartoval zamračený dvouhlavý voják. Nad jeho hlavou, na žulovém pendentivu stah* v pravidelných rozestupech tajní agenti, rozkročení, s pažemi založenými na hrudi. Jejich krosnové závěsníky řízených střel se leskly ve slunci.

Imperus přistoupil ke strážnému: "Kamaráde, jdeme se hlásit do války. Pusť nás dovnitř."

Strážný neřikal nic, jen syčivě vypouštěl přetlak z nábojových komor.

"Vidíš před sebou dva zdatné vojáky Santopapulské armády," řekl žertovně Imperus.. "Tak si dej říct a pusť nás dovnitř."

"Ssco tady dělá tenhle?" zasyčel strážný a díval se nasupeně na Hynka.

"Je to voják jako ty nebo já. Akorát že má jenom jednu hlavu," hájil tajný agent básníka.

"Vypadá úplně stejně jako opossum," zlobil se ten dvouhlavý tvor, protože, jak to bývá, ten, kdo je dole, nejvíc nenávidí ty, kteří jsou ještě níž.

"To bys mu hrozně křivdil, je to nejlepší básník tohoto vesmíru. Samotná Jeho Slovnost Pěihlavý Pohlavár posílá tohoto muže, aby studoval historické reálie pro hrdinský epos."

"Jdi ss Pěihlavoem do hajsslu," ulevoval si voják. "Co má ssstrážný ssstarostí, to nikdo neuzná. Všichni máme stejně hlavy v píru,

aby včas vystřelil ten ssakramentský Mírový ssbor. Jestli jim nedáme pořádný násskok, může se ssstát, že při naší rassanci je ssmete-me z cesty."

"Jestli chceš něco vědět, tak básník s námi poleť, protože je to přání Militarizované Vědy," řekl důrazně Imperus. Strážný už pomalu se syčením ustupoval a tajný agent se tlačil do brány. V tom se nad jejich hlavami ozvalo mohutné Čtyřhlasé zarvání: "Co se tady děje?"

Imperus poznal svého velitele. Ten Psohlavec musel mít oči všude.

"Pane Psohíavče, pressuje se tady nějaký opossum," žaloval strážný.

"Samozřejmě Imperus. Ty se připleť se ke každému maléru," ječel Psohíavec.

Imperovi se rozklepala kolena, ale přesto se ozval.

"Veliteli, dovolte... z osobního pověření Jeho Pěihlavé Jasnosti..."

"Sakra, copak ti to minule nestačilo? Chlapci říkají, že při tvé totální pitomosti jsi v boji nebezpečnější než sám nepřítel."

Byla to částečně pravda, protože Imperus byl na Rezouna poslán víceméně za trest.

"Militarizovaná Věda nařídila..." špitnul tajný agent.

"Mně je to jasné," zuřil Psohíavec. "Ale ty si zapamatuj! Ještě jeden zatracený průšvih, a šoupnu tě bez milosti do Mírového sboru."

Po téhle výstraze je strážný pustil dál. Udělali pár kroků a ocitli se v chodbě lemované zatuchlými kobkami. Na stropě byl nápis: Muzeum Militarizované Vědy. Hynek se podíval na první exponát. Na popisce stálo: Člověk se zploštělou hlavou (po úderu kamenným mlatem). V dalších kobkách byl obsah tak hrůzný, až z toho tuhla krev v žilách. Jen poslední vitrina byla prázdná, pouze lehce oČazená. Text k tomu vysvětloval: Člověk po částečné anihilaci (přeměněný v čisté záření a fluidní plazmu).

Chodba ústila na tribunu. Imperus na Rezounu válce odvykl, ale umíňoval si, že se bude chovat statečně. Jeho žaludek se však statečně chovat odmítal. A tak byl tajný agent rád, že může zapadnout za kamennou lavici. Hynek se díky bohatým životním zkušenostem cítil líp.

Teprve tady uvnitř bylo vidět, jaké má aréna kolosální rozměry, protější tribuny se ztrácely v mlžném oparu. V nevelké výšce nad zemí se vznášela Santopapulská válečná flotila. Trupy kosmických lodí zatemňovaly oblohu jako veliký bouřkový mrak. Ten dojem byl ještě umocněn tím, že elektrostatické náboje pláští lodí se každou chvíli vyrovnávaly blesky. Když zrovna neduněl hrom, zněla těla íodí údery nýtovacích kladiv a pneumatických ohrubováků, každé tělo v jiné tónině jako píšťaly varhan. Údržbářské oddíly šturmovaly.

Hynek si sedl do kouta tribuny a své zvíře přitáhl k sobě. Nebylo mu do zpěvu, a tak si alespoň na vystouplých žebrech muly procvičoval prsíoklad.

O něco později se nad jinou částí arény zvedl hřib prachu, puchu a čpavého kouře. V jeho středu se komihala nakřáplá špice kosmického korábu. Staříčká loď ztratila při startu Část kapotáže a hrozny bytostí uvnitř se zuby nehty držely přičlí. Chvilí to trvalo,

než koráb našel správný kurs, potom propíchl oblohu a zmizel v zenitu. Ale ještě dlouho zaléhalo v uších polyfonní skučení, jako když si milión koček do dveří při skřípne ocas.

Mírový sbor zahájil svou misi.

*

Santopúapulská armáda nastupuje do boje. V několika vlnách se nezadržitelně řítí na nepřítele.

Vpředu je roj výzvědných sond. Jsou jako bludičky, malé, amorfni, neuchopitelné, objevují se a hned zase mizí v prostoru, když dosáhnou nepřítele, přisají se pijavičně k jeho technice, zalezou do každé škvíry, průduchu, proniknou klíčovou dírkou, ventilačním potrubím, klozetem a všude budou vykukovat jejich nemrkavá, zvědavá očka.

Za nimi se šíří mlhovina klamných cílů. Je to vířící jedovatá pára hnaná slunečním víchrem, bičovaná protuberancemi, jež stále mění svůj tvar, modifikuje obrysy do podoby řízených střel, kosmických lodí, dravých ptáků, jaguára, chřestýše, šтира, Džingischa, Hitlera. Má za úkol zmást a zastrašit nepřítele.

Jako další nastupují plavidla určená za obětí overkillu. Stávají se obvyklým terčem odvetného úderu protivníka a svými těly zadržují jeho útok. Tato vlna je po první salvě rozmetána na kusy, po druhé na atomy a po třetí je zbavena své hmotné podstaty. Její životnost v boji se odhaduje na pikosekundy.

Sevěřená kohorta kosmických lodí těžkých tonáží je ve čtvrté linii. Mají podobu supravodivých elementů, na jejichž čelní straně se vytváří silové pole. Snaží se nepřítele porazit frontálně, hmotností své výzbroje a palebnou silou. Je to nejtežší část armády, ale nikoliv neúčinnější. Militarizovaná Věda připravila nepříteli další překvapení. Jsou tady úderné skupiny zvláštního určení a elitní vojska s vysokým podílem zbraní excelentní zhoubnosti. Zbraně, které deformují prostor a dostanou se tak protivníkovi do týla. Jiné zbraně degradují hmotu: mění všechno smysluplné v bezútešný chaos. Zbraně, které pozrou část vesmíru a pak ho vyzvrátí procházením k absolutní nule.

Z tohoto výčtu je zřejmé, že pýcha království Santopapulského na svou armádu nebyla neoprávněná.

Všechno probíhalo podle plánu: co mělo být zničeno, bylo zničeno, co mělo být obětováno, bylo obětováno.

Trochu v pozadí tohoto titánského střetnutí, jakým sedmítisícidevadesátá válka mezi Asteroidním královstvím Santopapulským a Kometárním velkovévodstvím Sakrefilským nepochybně byla, zůstávaly kosmické lodě s posádkou. Tyto koráby, zřetelně označené Ondřejovým křížem, manévrovaly opatrně na hranicích a čekaly, jak se situace vyvine. Jejich chvíle měla teprve přijít.

Rozumný strategický příkaz však nerespektovala málo reprezentativní posádka jedné kosmické lodě. Tvořil ji tajný agent Imperus a poeta Hynek. Dalo se to celkem pochopit. Imperus byl po dlouhé strážní službě chtivý boje a básník Hynek měl málo smyslu pro jemné nuance hvězdné války.

Vrhli -se do toho pekla po hlavě, právě když boje vrcholily.

Co ti dva v příštící chvilích prožili, se nedá vůbec vypovědět; Možná, že tisíckrát za každou vteřinu unikli nejstrašnější záhubě. Zasáhla však náhoda, mocnější než neúčinnější technika, a tak se stalo, že se celkem bez úhony ocitli v samém středu války.

Podobně jako má tornádo ve svém centru klidné oko, kde se nepohne ani lístek, tak i tato válka, která se vybíjela v sérii obchvatů a protiobchvatů, měla své jádro docela klidné.

Imperus měl ještě šilenství v očích a Hynek se pokoušel modlit, když se ocitl v tom idylickém místě, trochu se rozhlédl kolem a uviděli docela slušnou a zcela netknutou planetku.

*

Quasiplanetka Bačkora byla jedním z těch bezvýznamných kosmických těles, jakých mělo velkovévodství Sakrefilské bezpočet. Vůbec nestála za řeč. Přírodní bohatství bylo zanedbatelné, bonita půdy na spodní hranici rentability a lidé, kteří tam žili, byli bytostmi prostě tuctovými.

Obyvatelstvo čítalo snad dva nebo tři tisíce hlav, a všichni obývali jediné, už dosti omšelé město na břehu moře. V okolí se vlnily oblé kopce porostlé travou, která se sotva hodila za potravu ovčím.

Když začala válka, lidé vylezli na kopec za městem a odtud pozorovali oblohu. Nebe bylo plné záhadných úkazů. Některé hvězdy se rozsvěcovaly, jiné zhasly nebo měnily barvu. Oblohu křížovaly světelné pruhy, odlesky ohně, polární záře. Byla to nejkrásnější podívaná, jakou si mohli představit.

Trochu měli strach z toho, že se objeví komety. To bylo odjakživa špatné znamení, protože na kometách přilétali v pravidelném rytmu sakrefilští výběrčí daní.

Vedly se úvahy o tom, jak si vysvětlit, že blízké quasiplanetky v okolí najednou zrudly a změnily se v pečenou bramboru, nebo se rozstříkly do roztržené mlhoviny v podobě kraba. Nad těmi podivnostmi každý jen otvíral hubu.

Sakrefilské velkovévodství s lehkým srdcem rezignovalo na zkázu Bačkory. Ještě se vojenské operace nedostaly pořádně do tempa, a už bylo rozhodnuto planetku obětovat. A přesto se stalo, náhoda tomu chtěla, že jedna kosmická loď označená Ondřejovským křížem, s posádkou stejné nešikovnou, jako byl Imperus s Hynkem, se rozhodla Bačkoru bránit. Takového altruismu se může dopustit jenom člověk. Strategie i taktika moderní kosmické války považuje podobný postup za naprosto absurdní. Začal tedy boj muže proti muži, jaký válečná historie nepamatuje už několik generací.

První zaútočil koráb Sakrefilských. Jeho palebnou sílu představovaly čtyři kvantová děla, série řízených střel a jeden metač antičastic. Imperus indikoval útok včas a cítil, že se blíží vyvrcholení jeho života. Byl ve skvělé válečné formě. Provedl překvapivý boční manévř, jakého jsou schopny právě jen lodě Santopapulské, a nepřítel minul cíl. Začala honička, při které oba kosmoplány v šíleném tempu několikrát obletly planetku. Imperovi se podařilo soupeře vtlačit do pe-

riasteroidní dráhy a íftistat se tak Sakrefilským do týla. Zahučela dvojice spřažených metačů antičastic, ci>ž byla neúčinnější zbraň, jakou měl Imperus po ruce, a Sakrefilským odsublirhoval mozek.

Bylo po boji. Poeta Hynek prožíval všechno stejně vášnivě jako jeho druh. Copak tak často neopěvoval souboje statečných rytířů? Copak se nenechal unášet hrdinstvím slavných válečníků?

Obyvatelé Bačkory pozorovali souboj se zatajeným dechem. Jejich měkká srdce přála hrdinskému vítězi. Bohužel jim poněkud unikalo, která kosmická loď je vlastní a která nepřátelská. Když Imperus zničil soupeře, přivítali to jásotem. Bylo to prostě nádherné divadlo.

V těch chvilích se už Imperus snašel na povrch quasiplanetky.

"Tento způsob boje považuji za skvělý," breptal nadšený bard. "Když jeden knecht propíchně druhého halapartnou, je to pustá řezničina. Ale tohle! Jaka jemnost v obrazech, lehkost úniků prudkost výpadů. Všechno je úžasně rychlé a neporovnatelně elegantní," básnil Hynek.

"A nakonec jediné máchnutí ohnivým mečem, jako by bojoval sám archanděl Gabriel."

Imperus byl na svůj úspěch nesmírně pyšný. Zdálo se mu, že tok jeho života se začíná obracet do kopce. Své pocity se však snažil zakryt mužnou drsností.

"Jsou to srabaři," ocenil nepřitele. "Jak si vůbec troufli postavit ty svoje prskavky proti mé dvojici spřažených metačů antičastic?"

Už se blížilo přistání. Hynek byl na svého přítele hrdý, jen si přál, aby ke statečnosti v boji připojil ještě rytířskou laskavost k poraženým. Díval se průzorem kosmické lodi na jediné město quasiplanetky, které mu hodně připomínalo Wolgast.

"Jak naložíme s tímto lidem?" zeptal se svého přítele.

"Co bys navrhoval?"

"Veřejně vyhlásit deklaraci lidských práv." Tento návrh byl něco úplně jiného, než Imperus čekal. Nezbyvalo než krotit básníkovu originalitu.

"My jsme ovšem vojáci Militarizované Vědy," připomněl.

"Samozřejmě. A také vítězové."

"Oni jsou však oposumové!"

"A co z toho?"

"Poměr mezi vojáky a oposumy je jednou provždy stanoven ve Služebním řádu armády Santopapilského království."

"Rád se nechám poučit."

*

Lidé na Bačce uviděli přistání a rozhodli se uctít vítěze přiměřeným způsobem. Opustili své domy, zvedli se ze svých pozorovatelem na travnatých kopcích a všichni spojení v jeden zástup vykročili vstříc kosmické lodi. Vpředu povykovala děcka, za nimi šli dosud vzrušení muži, v rukách žen se ocitly palmové ratolesti a křičelo se Hosana.

*

Služební řád armády Santopapulského království: Článek 12 - Chování vojska k obyvatelstvu nepřítel.

1) Obyvatelstvo našeho vznešeného ne-

přítele, Velkovévodství Sakrefilského, je z devadesáti procent složeno z oposumů. Zbývajících deset procent je domácí-dobytek.

2) Homo oposum je člověku podobný tvor, který se vyznačuje tím, že má jen jednu hlavu. Ve svém životě se zabývá především prací. Tímto zvykem se velice přibližuje po dobnému tvor, který tvoří jádro obyvatelstva našeho království. Jsou však známy také formy Homo oposum, které nepracují, a dále formy, které nežijí.

3) Velice charakteristický je způsob, jakým reaguje: Homo oposum na násilí. Stačí v tomto směru vyvinout minimální úsilí a tento tvor začne PŘEDSTÍRAT, ŽE JE MRTVÝ (to play possum - odtud je odvozen jeho název). K vyvolání příslušné reakce stačí jeho tělem prohnat několik gramů kovu, nebo ho nějakou dobu pověsit za krk. Velice spontánně také reaguje na některé plyny (Cyklon B), není netečný ani k elektrickému proudu, zvýšené radiaci či benzínu v krevním oběhu.

4) Homo oposum je typickou obětí válečného konfliktu. Války mezi Asteroidním královstvím Santopapulským a Kometárním velkovévodstvím Sakrefilským obvykle končí tím, že v oblasti bojů je u všech oposumů vyvolána výše zmíněná reakce. Nás postup v případě zjištění většího množství oposumů je následující: Napřed obyvatelstvo zhodnotíme a rozdělíme do několika skupin, a to podle toho, do jaké míry jsou pracovně nebo jinak využitelní. Oposumy využíváme při opatrování zásob, opravě kosmických lodí apod.

5) Samičky oposumů je možno použít pro rozptýlení a pobavení vojáků. Při znásilňování postupujeme podle tohoto klíče: Na předpůvabné a mladé oposumky na vdávání (tím realizujeme své tzv. právo první noci). Druhé v pořadí se znásilňují všechny samičky v plodném věku, od třinácti do padesáti, a třetí v pořadí všechny ostatní.

6) Když voják využije všech svých válečných práv vůči zbylé části oposumů postupuje v soulase s odstavcem 4). Používá k tomu těch prostředků, které jsou k dispozici, např. jed, plyn, radiaci, napalm, vhodné kombinace jaderných bomb, degradace biologické tkáně apod. Života zbavenou quasiplanetku potom buď zanechá nesličnou a pustou, anebo ji anihiluje.

*

Když byl takto poučen, vyrazil Hynek informovat obyvatelstvo quasiplanetky Bačkora o tom, jaký je čeká osud. Uvítalo ho celé městečko ve slavnostních krojích, v čele se svým starostou. Mladí hoši obdivem otvírali huby a děvčata zdobená květinami ve vlasech po něm házela očima, protože jim připadal jako ohromný fešák a hrdina,

*

"Mrzí mě, že stavíme pomníky větší, než jsou naše činy, posteskl si Imperus způsobem, který mu měl zajistit pověst přemýšlivého člověka. Stalo se tak v době, kdy triumfální průvod Santopapulské armády už začínal unavovat. Příliš mnoho květin, příliš mnoho proslovů, standartní menu slavnostních recepcí se už stávalo postrachem pro

žaludek, petardy, ohňostroje, extatické výkřiky kamelotů a fangle na každém rohu.

Ke všemu se zdálo, že kvóta plesajícího občanstva, kterou musel pro potřeby válečného triumfu každý asteroid dodat, byla zbytečně vysoká. Příliš velké zástupy se tlačily ze všech stran na nepočetnou armádu, a možná že nejednoho vojáka napadlo, jestli stotisícový dav jednohlavých jedinců není jen jedna zneklidňující bytost o stu tisíce hlavách.

Tradičním místem pro konání válečných triumfů bylo schodiště královského paláce. Protože královský palác měl rozměry pohorí, bylo slavnostní schodiště patrně největším místem podobného druhu ve vesmíru vůbec. Výstup od prvního stupně až po vrchol trval někdy týden, někdy i déle. Záleželo na množství zastávek a propustnosti davu.

Imperus mimoděk přidával do kroku, aby už byl na konci cesty, aby už byl co nejvýš, v takové výšce, do jaké mířily jeho ambice. Podářilo se mu předběhnout všechny ostatní, i svého přítele, až zůstal sám těsně pod vrcholem, na soumrácném pomezí stratosféry. Zaváhal a ohlédl se zpět na Hynka, který se zdržel tím, že vlekl na ramenu svou mulu. Na dálku vypadal jako dobrý pastýř s beránkem. Zvíře bylo trampotami života vyschlé jako pergamen a za jeho transparentním hrudníkem prosvítalo proti slunci zoufale tlukoucí srdce.

Imperus se vrátil pohledem k cíli svých tužeb. Na vrcholu schodiště byl svatostánek Militarizované Vědy, který se jmenoval Polstrovaný Palác, ale hlas lidu ho překlátil na Duchnu. Princip spočíval v tom, že ať člověk v Polstrovaném Paláci seděl, ležel či stál, vždy to bylo s největším pohodlím.

Tato místa už oživovala pouze honorace království. Sehnuti u spodního okraje Duchny hráli si zadníci ti nejznamenitější Psohlavci. Infantilní Pohlaváři klouzali po jejich bocích jako po toboganu. Na místě kopule měl Polstrovaný Palác bleděmodrý baldachýn ověšený stříbnými zvonky a pod baldachýnem seděla okrasa všehomíra, akademie Militarizované Vědy, skupina Sedmihlavých Hlavounů. Ponoření do svých myšlenek, s pohledy upřenými do všech stran, poslouchali Sedmihlavá zvonkohru a na vlasy jim padaly stříbrné okuje. Ke všemu lhostejní popíjeli šnaps z biblické many. Všude to čpělo myrhou, pižmem a ozónem.

Tajný agent byl bezradný. Takhle vysoko na triumfálním schodišti ještě nikdy nebyl a nevěděl, jestli se sluší před Duchnou padnout na kolena, nebo svatostánek pozdravit čestnou salvou. Přirozené by samozřejmě bylo, kdyby Militarizovaná Věda sama projevila svou vůli. Imperus by i přece její milovaný syn, nejusilovnější, nejstatečnější, hrdina poslední války.

Po dlouhém váhání se osmělil a pokročil k jednomu Psohivci.

"Já jsem imperus," představil se. Neudělal to žádný dojem. Psohlavec neodpověděl, pouze očima naznačil, aby šel dál.

"Já jsem Imperus," zastavil se tajný agent před dalším čtyřhlavcem. Ale odpovědi se nedočkal. Postupně obcházel svatostánek dokola.

"Já jsem Imperus," zkusil to ještě jednou. Konečně si ho někdo všiml.

"Impere, ty idiote," fval na něho jeho velitel, který se odněkud vynořil. Ještě si zapípal kalhoty a pod Duchnou čouhaly ženské nohy.

"Nemůžeš říct, že jsem tě nevaroval," ječel jako člověk, který byl vyrušen. "Teď už tě před Mírovým sborem nespasí ani Militarizovaná Věda."

Imperus nechápal vůbec nic, kromě nesmírného ponížení. Všechny nejvznešenější hlavy království si ho prohlížely. Někteří Psohlavci dokonce přišli blíž a udělali kolem tajného agenta kruh.

"Jsi černá ovce armády. Hlupák beze cti a bez charakteru," tepal ho velitel.

"Já jsem válečný hrdina," zapištěl Imperus do řídkého vzduchu.

"Osobně jsem sakrefilským odsублиmoval mozek. Kdo dokázal za této války víc?"

Všechny tváře se zkrivily opovržením. Ozvaly se hlasy: "Ještě se s tím chlubí. Je to zrůda."

"A kdo ti k tomu dal rozkaz?" zaječel velitel. "Kam bychom přišli, kdybychom pobili všechny své nepřátele? Kam by přišla Militarizovaná Věda. Válka bez soupeře by ztratila smysl!" Proti této logice se nedalo nic namítat.

Imperus však vypadal nepřítelně, skřípal zuby a pištěl: "Zabít, zabít."

Psohlavci ho pomalu vytlačovali od svatostánku pryč. Zdálo se, že tato záležitost je už odbyta.

Mezitím dorazil Hynek. Poslední část schodů bral téměř poklusem, protože Imperovi předvídal neblahý konec. Opatrně složil zchátralou mulu na okraj Duchny. Nemohl se však narovnat. Ať sebou cloumal jak chtěl, jeho záda zůstávala ohnutá do polohy, která dokonce vypadala uctivě.

Místní honorace ho přijala přívětivě. Ztratili zájem o Impera a přišli si prohlédnout básníka.

"Je tu náš poeta," řekl jeden Psohlavec.

"Konečně je tu poeta," řekl druhý.

"Náš Homér je tady. Náš Lucanus. Náš Filippo Marinetti."

Jeden Pohlavár právě sklouzl z Duchny dolů a požádal Hynka; "Mohl bych se svězt na tvém zvířeti?"

"Ne," vykřikl básník. "Chtěl bych učinit prohlášení," jeho zoufalý a silný hlas probudil z netečnosti i sedmihlavé Hlavouny.

"My však chceme tvůj hrdinský epos," upozornil ho první Psohlavec. "Slíbil jsi nám báseň tak dlouhou, jako je největší známé prvočíslo," skandovali ostatní.

Hynek by se nikdy nepouštěl do sporů s vrchností, tím mene vojenskou vrchností, nebýt té nepříjemné polohy jeho hřbetu. Když se takhle před tou cháskou klaněl, neraději by si naplival do obličeje.

"Chtěl bych tady veřejně prohlásit, že Militarizovaná Věda nás klame, když tvrdí, že oposumové umírají jen jako. Byl jsem při tom a viděl jsem, že ta jejich smrt je ztraceně skutečná. A není jejich vinou, že umírají tak snadno."

Hynek křičel, co mohl, jen aby ho nepřesl vtek. Jeho prohlášení vyvolalo rozpaky. Po straně několik Psohlavců říkalo, že by se básníci neměli plést do politiky, tím méně do vědy. Jeden Pohlavár se pokusil

zachránit situaci a řekl: "To je určité zajímavý názor, ale teď něco řekni, básníku, o naší vojenské moci. Musí to být přece úžasný rozdíl mezi tím, jak se válčí na tvé planetě, a mezi kosmickou válkou Santopapulského království."

Básník sebou zacloumal, ale bylo to marné. Hřbet zůstával ohnutý a tuhý jako houžev. Proto řekl: "Jeden rozdíl tady určitě je. Slyšel jsem o tom, že už se válčilo kvůli území, kvůli víře nebo názoru na svět, válčilo se kvůli milostným pletkám potentátů, kvůli kořisti nebo bohatství v zemi. Vy však válčíte jen pro válku samu. Vaší královnou je posedlost po stále lepším zabíjení. Militarizovaná Věda nezajímá cíl, jenom prostředky, a nad těmi, kdo jí slouží, zůstává lidský rozum stát."

Při posledních slovech básník škobrtl. Nebylo to nejpohodlnější, mluvit v hlubokém předklonu. Honorace ho odměnila úsměšky. Psohlavci začali zase *zalézat* ke svým děvkám pod Duchnu. Básník ostatně nebyl jerjich výmysl. Tak ať si to vyřídí druzí.

"Máš zvláštní druh pokory, básníku," řekl Pohlavár s narázkou na Hynkův ohnutý hřbet. "Jestliže my válčíme pro válku, tak ty zase pěstuješ umění pro umění. Básníš o spravedlnosti na světě, kde ti na tu věc každý kašle, blouzníš o cti; která je předmětem posvměchu, a přes svoje zpívání o lásce jsi zůstal panicem. Můžeš mi říct, k čemu tvé umění vlastně je?"

Hynek sebou naposledy zacloumal a ztuhlost páteře povolila. Vzpřímený básník se podíval směrem k Hlavounům, kteří si stále netečně hověli pod baldachýnem. Může-li být netečnost pochmurná, bylo to nyní.

Nedlouho po těchto událostech se na hranicích mezi královstvím Santopapulským objevila zvláštní úkaz. Byla to oblast nejvíce postižená minulou válkou. Par quasipianetek, které tu ještě zbyly, nebylo o nic přitažlivější než pečená brambora. Na jednom takovém bídném kousíčku země >se zachovala louže a v ní trochu toho, co zůstalo po biologické degradaci života. Obsah louže tedy mohl mít něco společného s tím, co se nazývá předbiologická polévka.

Na břehu této louže sedel záhadný otrhanec a kousek dál si zoufalá mula spásala srst.

Je mnoho teorií o tom, co uvádí biogenezi do pohybu. Prý to může být záření nebo světlo polarizované krystalem, elektrické výboje nebo rázová vlna. Pravda je však taková: stačí k tomu jeden básník, loutna a milostná kanzóna. Trubadúr začne hrát a aminokyseliny poslušně notové osnovy se začnou navlékat na dvojitou spirálu života. Adénin, guanin, cytosin...

Ilustrace Petr Bauer

L'UBOMÍR ŠOVČÍK

Stratená

Mrkol na hodinky a zanaďával. Už tretíkrát v tomto mesiaci bol prinútený použiť skratku. Náhlivým krokom prebehol cez ulicu a nervózne sa pobzeral.

Zrýchlil krok a odbočil zo svojej pravidelnej trasy. Vnárал sa do postranných krivolakých uličiek a čím viac sa vzdľával od centra, tým silnejšie sa ho zmocňoval pocit, akoby zrazu slnko slabšie svietilo. Zdalo sa mu, akoby tu panovalo Šero. Možno to spôsobovali pochmúrne steny, úzkosť uličiek, možno to bol psychologický klam.

Vošiel do Stratenej a znova pridol do kroku. Takmer sa pustil do behu. Zo všetkých strán sa k nemu naťahovali ruky v otrhaných háboch. Ani tak nepočul, ako skôr podvedome vnímal ich mumľavé prosby. Snažil sa nepozerať nadol a nevidieť ich vychudnuté telá. Prekračoval ľudské trosky a teraz už naozaj bežal.

Len niekoľko metrov pred ním prebehol cez uličku potkan. Za ním ďalší. V papuli niesol kus krvavého mäsa. Presviedčal sám seba, že nebolo ľudské.

Pred koncom Stratenej siahol do vrečka, vytiahol za hrst mincí a hodil ich za seba. Počul zvuky divej ruvačky, ale ani ho nenapadlo obzrieť sa. Pomyslel na tri dobré obedy, ktoré práve obetoval. Je blázon, ako hovorí jeho známi? Sám nevedel, čo ho vždy, akonáhle musel Stratenu prejsť, prinútilo urobiť takéto gesto.

Odbočil z nej a trochu sa upokojil. Spomalil krok, ale ešte stále šiel rýchlo. Po pár minútach sa okolie začalo pozvoľne meniť, až vyšiel na široký bulvár, vysvetlený reklamami a zaplnený ľudmi i vozidlami. Zvyšok cesty prešiel zrýchlenným tempom. Dorazil práve včas. Použil magnetickú kartu a dostal povolenie ku vstupu.

Muž, ktorý prišiel pár chvíľ po ňom, ostal nemo stáť pred vchodom a vyvaloval oči na krutý ortiel,

svietiaci na displeji.

- Neskorý príchod. Prepustený, -

Pozeral cez sklenú výplň, ako chlap bezradne prešlapuje na mieste a nechce veriť svojim očiam. Uvedomil si, že dnes mal naozaj šťastie a stihol to len o chlp.

Pri vstupe na pracovisko označil na karte príchod a začal s pravidelnou činnosťou. Prišiel k postave ležiacej na stole.

"No tak! Vstávaj!"

Nehýbala sa.

"Tak bude to?"

Natiahol si rukavice a chytil chlapca za ruku. Potriasol ním. Nezabralo to. Potriasol ním znova a znova.

Konečne otvoril oči. Mal ich, rovnako ako celé telo, pokryté priesvitným žel.

Vzal handru a utrel mu tvár. Telo zatiaľ nechal tak. Pravdepodobne by to bola zbytočná námaha.

Chlapec mal modré oči, normálne ľudské oči, ale hneď, ako do nich pozrel, vedel, čo je vo veci. Zízala z nich prázdnota, boli bez toho charakteristického svitu, ktorý by signalizoval prítomnosť inteligencie.

Rezignovane ho označil slovom nevyhovujúci Neochotne ťukol do ovládača s rovnakým nápisom a telo zmizlo v odpadovej šachte.

Manipulátor mu prisunul ďalšie. Opakoval s ním oživovací procedúru.

Chlapec otvoril oči a rozhostil sa v nich nechápavý výraz. Samozrejme, mal ich tiež modré. Daň momentálnej módy.

"Hej! Počuješ ma?"^M

Prikývol.

- Fajn. - pomyslel si.

Spustil odsávačku. Prúd vzduchu začal z tela strhávať chumáče želatíny. Ďalší prúd, tentokrát vodný, ho očistil úplne.

Rutinovane skontroloval chlapcove primárne reflexy. Všetky boli v norme. Aktivoval kompletný oživovací program. Energeticky náročný proces pre-

behol bezchybne a chlapec na jeho pokyn vstal. Prechádzal sa po miestnosti a presne plnil jeho pokyny. Kráčal, dvíhal ruky, predložoval, líhal si a vstával.

"Dobre, ľahni si naspäť!" prikázal mu.

Priložil mu k spánkom kontaktné doštičky a spustil prvú fázu výuky. Po jej ukončení sa ozvalo krátke zapípnutie.

Zložil doštičky a zadal prvú otázku.

"Koľko je dva plus dva?"

"Štyri."

Správna odpoveď ho potešila.

"Dva krát dva?"

"Štyri," zaznelo okamžite.

"Výborne. Štvrtá odmocnina z 81?"

"Tri," nasledovalo po krátkom zaváhaní.

Oneskorenie odpovede bolo sotva poznateľné, ale jeho vycvičenému sluchu neušlo. Rozčarovalo ho, ale pokračoval ďalej, hoci by už mohol, a správne by aj mal test ukončiť s negatívnym výsledkom. Napriek tomu prešiel k chronicky známej logickej úlohe.

Tehla váži kilogram a pol tehly. Koľko váži tehla?"

Tentokrát bolo odmlčanie jasne postrehnuteľné.

"Dva kilogramy."

"Výborne!" potešil sa a aj napriek predpisom pokračoval.

So zvyšujúcou sa náročnosťou otázok sa zvyšovali aj prestávky, ktoré chlapec k ich vyriešeniu potreboval, avšak nesprávne odpovede boli len dve posledné.

Bleskové vyhodnotil test a potvrdilo sa jeho nepríjemné tušenie. Chýbali dva bodíky. Mizerné dva bodíky.

Nevyhovel.

Naklonil sa v kresle a znehybnel s prstom nad osudnou klávesou. Chvíľu váhal, ale potom sa rozhodol. Nestlačil ju, zvolil susednú klávesu a telo putovalo do tunela, určeného pre najmenej spôsobilých, ale predsa schopných.

Cítil, že sa mu krv nahrnula do

tváre a trochu sa spotíl. Dúfal, že mu to prejde beztrésne. Neurobil to prvý krát a zrejme ani posledný.

Počas zvyšku pracovnej doby sa mu už podobný prípad nevyskytol. Všetci hravo prešli cez prvý test a mohol ich napojiť na komplikované učiace a potom kontrolujúce aparatúry. Nepodarky sa nevyskytli žiadne.

Skončil, vypol prívod energie a opustil svoje pracovisko. Vyšiel z budovy a pomaly kráčal k východu. Demonťážnu halu minul po pravej strane, ale ne vošiel do nej. Vo vnútri bol len raz. Obraz, ktorý tam uvidel bol ešte stále živý a mal ho pred očami. Nepodarky pripevnené k bežiacemu pásu, so zdeseným výrazom v očiach, zúfalo napínajúce putá snahou uniknúť neúprosným nožom, sa bezmocne mátal. Niektorí si vôbec neuvedomovali, čo ich Čaká, ale mnohí disponovali akou takou dávkou inteligencie á snažili sa vymaniť zo zovretia.

Nasledovalo oddelenie hlavy, trupu, rúk a nôh. Manipulátory mechanickými pohybmi izolovali biologické Časti tiel, ktoré boli ďalej nepoužiteľné, od anorganických Častí, ktoré sa naďalej zužitkovávali a prúdili do nového kola výrobného procesu. Použiť sa dal takmer celý oporný systém, vlastne takmer všetko okrem mozgu a vnútorných orgánov.

"Kľudne si mohol vojsť dnu," oslovil ho Peter, vychádzajúc z haly,

Mávol rukou: "Veď vieš, že tam nerád chodím."

"Mať tak tvoje mindráky," zatiahol Peter nechápavo. "Pod', pôjdeme. Moja žena už netrpezlivo Čaká s pripravenou večerou."

Hoci sa u Petra vždy dobre cítil, predsa len sa tešil domov. Ešte ani neotvoril dvere a už za nimi počul našťastý Šuchot.

Všetci traja stáli vzorne vedia seba a usmievali sa.

"Ahoj!" pozdravil ich a trpezlivo sa nechal obslúžiť.

Andy mu zavesil kabát, Deny odložil topánky a Zola mu priniesla papuče. Zvládli to bezchybne, aj keď to trvalo vyše päť minút.

Prekvapene si všimol, že má poštu. Kto mu môže písať? S nedobрым tušením otvoril zásielku a niekoľkokrát si prečítal krátky text.

"Vzhľadom k opakovanej a úmysel-

ne nesprávnej kategorizácii výrobkov, dostávate dnešným dňom výpoveď."

Viac nič. To bolo všetko. Holé a neosobné. Bez slova prešiel do obývacej izby a pochválil ich za poriadok.

Vytiahol z koša kvetináč a dal ho na miesto. Vzal staré noviny z upchatého drviča odpadkov a položil ich tam, kam patrili, do nádoby zberných surovín. Vytiahol zo skrinky špinavé taniere, umyl ich a vrátil naspäť. V chladničke našiel použité prádlo. Vybral ho, strčil do práčky a spustil ju. Všetko robil neprítomnými, automatickými pohybmi. Keď skončil, sadol si zdrvený za stôl.

Čakali len na to. Deny mu vyliezol do lona, Andy sa mu zložil k nohám a Zola si sadla naproti.

Dokončil príbeh, ktorý im rozprával nespočetne krát, ale dnes si dal na ňom zvlášť *záležať*. Spokojne odbehli do vedľajšej izby. Chvdu počúval ako sa hrajú.

Kúpil ich za zníženú cenu, keďže

boli kvalifikovaní nepodarkami. Ako zamestnanec mal na to právo. Bol rád, že ich má.

Opäť pozrel na oznam, ktorý ešte stále držal v ruke a zavrel oči. Uvidel demontážnu halu a striaslo ho.

So vzdychom vstal, vzal si papier a začal počítať. Mal nejaké úspory j ale nech bral do úvahy najskromnejšiu možnosť, nikdy neprišiel k lepšiemu záveru, ako k trom, Štyrom mesiacom. Potom bude musieť predávať veci a po ďalšom polroku bude na dne.

Pozrel na hodinky. Šesnásta hodina sa neúprosne blížila. Vedel, že to bude musieť urobiť a bolo mu nanič.

O Štvrtnej všetci traja pribehli k

nemu a nedočkavo vzhliadli. Keď uvideli, že sa nehýbe, zmocnil sa ich nepokoj. Zola ho potiahla za ruku a ukazovala do kúta.

Sklonil hlavu do dlaní a nehýbal sa. Niekoľko ho schytil za nohu, asi Deny. Nepokúšal si ju vymaniť z jemného stisku. Po chvíli tlak Denyho prstov ochabol.

Otvoril oči a uvidel ich, ako mu ležia pri nohách. Ich pohyby sa spomalovali, oči strácali lesk.

"Nemôžem. Energia je strašne drahá," vysvetľoval im zbytočne. Nevedeli o Čom hovorí.

Oči mu podvedome zabehli do kúta, k napájačke. Na náhly popud chcel vstať a spustiť ju, ale pohliad na papier pred sebou ho vrátil do reality. Ostal bezmocne sedieť.

Deny ho z posledných síl potiahol za nohu. Potom znehybnel. Chvílu po ňom Andy. Zola vydržala najdlhšie. Pozerala na neho dlhým, smutným pohľadom. Nemohol to vydržať. Skryl hlavu do dlaní, sedel a nevnímala.

Keď sa prebral z letargie, ležali už všetci traja nehybne na zemi. S nehou ich preniesol do izby a uložil ich do postelí.

- Čo s vami bude? - mihlo rnu hlavou, ale nevedel na to odpovedať. Len jedno vedel presne. V demontážnej hale určite neskončia. Tam naozaj nie.

Možno by mal zistiť mená žien, ktoré darovali vajíčka, potrebné k ich výrobe. Asi by ich ťažko presvedčil, že sú to ich deti, ale možno by sa niektorá z nich toho svojho ujala.

Posledný nápad ho trochu upokojil. Áno, skúsi to. Nájde tie ženy. Je pravdepodobné, že nebudú zámožné, keď ich situácia donútila predávať svoje vajíčka, ale možno sa jedna z nich dobre vydala. Možno aspoň jeden... Ktorý? Zola? Andy? Deny?

Na to, Čo bude s ním momentálne nemyslel. Dúfal, že sa niečo stane. Niečo sa predsa musí stať!

Vedel však, že reálnejšia, oveľa reálnejšia, je pre neho iná cesta. Cesta[^] končiaca v Stratenej uličke.

Ilustrace Martina Pilcerová